

STORTINGET

Lovvedtak 66

(2017–2018)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 293 L (2017–2018), jf. Prop. 77 L (2017–2018)

I Stortingets møte 31. mai 2018 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i verdipapirhandelloven og oppheving av børsloven mv.

I

I lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

Del 1. overskriften skal lyde:

Del 1. Formål, virkeområde og sentrale definisjoner

Kapittel 1 skal lyde:

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1-1 Lovens formål

Lovens formål er å legge til rette for sikker, ordnet og effektiv handel i finansielle instrumenter og å sikre investorbekyttelse.

§ 1-2 Lovens stedlige virkeområde

Loven gjelder for virksomhet i Norge, med mindre noe annet er bestemt. Kongen avgjør i hvilken utstrekning loven skal gjøres gjeldende for Norges økonomiske sone og for Svalbard, Jan Mayen og bilandene.

§ 1-3 Forskrifter

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om verdipapirforetak, markedsoperatør, regulert marked, datarapporteringsforetak og markedsaktører for øvrig dersom dette i særlige tilfeller er nødvendig av hensyn til sikker, ordnet og effektiv handel i finansi-

elle instrumenter, beskyttelse av forbrukere eller Norges utenrikspolitiske interesser.

Kapittel 2 skal lyde:

Kapittel 2. Definisjoner

§ 2-1 Investerings tjenester og investeringsvirksomhet

(1) Med investerings tjenester og investeringsvirksomhet menes:

1. mottak og formidling av ordre knyttet til ett eller flere finansielle instrumenter,
2. utførelse av ordre på vegne av kunde,
3. omsetning av finansielle instrumenter for egen regning,
4. aktiv forvaltning,
5. investeringsrådgivning,
6. fulltegningsgaranti for finansielle instrumenter eller plassering av finansielle instrumenter med fulltegningsgaranti,
7. plassering av finansielle instrumenter der foretaket ikke avgir fulltegningsgaranti,
8. drift av en multilateral handelsfasilitet,
9. drift av en organisert handelsfasilitet.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 2-2 Finansielle instrumenter

(1) Med finansielle instrumenter menes:

1. omsettelige verdipapirer,

2. pengemarkedsinstrumenter,
3. andeler i innretning for kollektiv investering,
4. opsjoner, terminer, bytteavtaler, fremtidige renteavtaler og alle andre derivatkontrakter som gjelder verdipapirer, valutaer, renter, avkastning eller utslippskvoter, eller andre derivater, finansindekser eller finansielle mål som kan gjøres opp fysisk eller kontant,
5. opsjoner, terminer, bytteavtaler, forwardkontrakter og alle andre derivatkontrakter som gjelder varer og som må gjøres opp kontant, eller som kan gjøres opp kontant dersom en av partene ønsker det av en annen grunn enn mislighold eller annen hendelse som fører til heving av kontrakten,
6. opsjoner, terminer, bytteavtaler og alle andre derivatkontrakter som gjelder varer og som kan gjøres opp fysisk, forutsatt at de omsettes på et regulert marked, en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet, unntatt engroshandlede energiprodukter som handles på en organisert handelsfasilitet og må gjøres opp fysisk,
7. opsjoner, terminer, bytteavtaler, forwardkontrakter og alle andre derivatkontrakter som gjelder varer og har egenskaper som andre finansielle derivater, som kan gjøres opp fysisk dersom ikke annet er nevnt i nr. 6, og som ikke har et kommersielt formål,
8. derivater for overføring av kredittrisiko,
9. finansielle differansekontrakter,
10. opsjoner, terminer, bytteavtaler, fremtidige renteavtaler og alle andre derivatkontrakter som gjelder klimavariasjoner, fraktrater eller inflasjonsrater eller andre offisielle økonomiske statistikker, som må gjøres opp kontant eller kan gjøres opp kontant dersom en av partene ønsker det av en annen grunn enn mislighold eller en annen hendelse som fører til heving av kontrakten, samt alle andre derivatkontrakter som gjelder eiendeler, rettigheter, forpliktelser, indekser og mål som ikke ellers er nevnt i bestemmelsen her, og som har egenskaper som andre finansielle derivater, idet det blant annet tas hensyn til om de omsettes på et regulert marked, på en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet,
11. utslippskvoter etter klimavoteloven.
 - (2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 2-3 Definisjoner knyttet til investeringstjenester og investeringsvirksomhet

(1) Med utførelse av ordre på vegne av kunde menes inngåelse av avtaler om kjøp eller salg av finansielle instrumenter på vegne av kunder, herunder avtaler om salg av finansielle instrumenter på tidspunktet for utste-

delsen når utsteder er verdipapirforetaket eller kredittinstitusjonen selv.

(2) Med omsetning av finansielle instrumenter for egen regning menes handel mot foretakets egen beholdning.

(3) Med aktiv forvaltning menes diskresjonær forvaltning av investorers portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt.

(4) Med investeringsrådgivning menes personlig anbefaling til en kunde, på kundens eller verdipapirforetakets initiativ, om en eller flere transaksjoner knyttet til bestemte finansielle instrumenter.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 2-4 Definisjoner knyttet til finansielle instrumenter

(1) Med omsettelige verdipapirer menes de klasser av verdipapirer som kan omsettes på kapitalmarkedet, herunder:

1. aksjer og andre verdipapirer som kan sidestilles med aksjer, samt depotbevis for slike,
2. obligasjoner og andre gjeldsinstrumenter, samt depotbevis for slike,
3. alle andre verdipapirer som gir rett til å erverve eller selge slike omsettelige verdipapirer, eller som gir rett til kontant oppgjør avregnet mot omsettelige verdipapirer, valutaer, rentesatser eller renteavkastning, varer eller andre indekser eller andre referanser.

(2) Med depotbevis menes verdipapirer som kan omsettes på kapitalmarkedet, som representerer eierskap til verdipapirer utstedt av en utenlandsk utsteder, og som kan tas opp til handel på regulert marked og kan handles på selvstendig grunnlag.

(3) Med pengemarkedsinstrumenter menes de klasser av instrumenter som normalt omsettes i pengemarkedet, slik som statskasseveksler og innskuddsbevis, med unntak av betalingsmidler.

(4) Med børshandlede fond menes fond der minst én andels- eller aksjeklasse handles hele dagen på minst én handelsplass og med minst én prisstiller som treffer tiltak for å sikre at prisen på fondets andeler eller aksjer på handelsplassen ikke avviker betydelig fra deres netto andelsverdi og eventuelt fra deres veiledende netto andelsverdi.

(5) Med sertifikater menes finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 2 nr. 1 punkt 27.

(6) Med strukturerte finansielle produkter menes finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 2 nr. 1 punkt 28.

(7) Med derivater menes finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 2 nr. 1 punkt 29.

(8) Med varederivater menes finansielle instrumenter som nevnt i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 2 nr. 1 punkt 30.

(9) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 2-5 Nærstående

Som noens nærstående menes:

1. ektefelle eller en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold,
2. mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i nr. 1 som vedkommende bor sammen med,
3. selskap innen samme konsern som vedkommende,
4. selskap hvor vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr. 1, 2 eller 5, har slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd, allmennaksjeloven § 1-3 annet ledd eller selskapsloven § 1-2 annet ledd,
5. noen som det må antas at vedkommende har forpliktende samarbeid med når det gjelder å gjøre bruk av rettighetene som eier av et finansielt instrument, herunder samarbeid der et tilbud vanskeligjøres eller hindres.

§ 2-6 Tilknyttede tjenester

(1) Med tilknyttede tjenester menes:

1. oppbevaring og administrasjon av finansielle instrumenter på kunders vegne, inkludert forvaltning av kontanter og sikkerhetstillelse, samt andre forvaltningstjenester. Dette omfatter ikke virksomhet som består i levering og vedlikehold av verdipapirkontoer etter avsnitt A punkt 2 i vedlegg til forordning (EU) nr. 909/2014,
2. yting av kreditt til en investor som foretar transaksjoner i finansielle instrumenter, når foretaket som yter kreditten er involvert i transaksjonen,
3. rådgivning om foretaks kapitalstruktur, industrielle strategi og beslektede spørsmål, samt rådgivning og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av foretak,
4. tjenester i tilknytning til valutavirksomhet når dette skjer i forbindelse med ytelse av investerings-tjenester,
5. utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter,
6. tjenester i tilknytning til fulltegningsgaranti,
7. tjenester i tilknytning til underliggende til derivater og varederivater som definert i § 2-4 nr. 7 og 8, når disse tjenestene har sammenheng med investerings-tjenester eller tilknyttede tjenester.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 2-7 Definisjoner knyttet til foretak, handelsplasser mv.

(1) Med verdipapirforetak menes et foretak som yter en eller flere investeringstjenester overfor tredjepersoner eller driver investeringsvirksomhet på forretningsmessig basis.

(2) Med kredittinstitusjon menes et foretak som nevnt i finansforetaksloven § 1-5 fjerde ledd.

(3) Med markedsoperatør menes den som organiserer eller driver et regulert marked og kan være det regulerte markedet selv.

(4) Med regulert marked menes et multilateralt system som regelmessig legger til rette for kobling i systemet av flere tredjeparters kjøps- og salgsinteresser i finansielle instrumenter som er tatt opp til handel på markedet, i samsvar med objektive handelsregler fastsatt av markedet selv og kravene fastsatt i denne lov med forskrifter, slik at det kan inngås bindende handel.

(5) Med multilateral handelsfasilitet eller MFH menes et multilateralt system som legger til rette for kobling i systemet av flere tredjeparters kjøps- og salgsinteresser i finansielle instrumenter i samsvar med objektive handelsregler, slik at det kan inngås bindende handel.

(6) Med organisert handelsfasilitet eller OHF menes et multilateralt system som ikke er et regulert marked eller en multilateral handelsfasilitet, der flere tredjeparters kjøps- og salgsinteresser i obligasjoner, strukturerte finansielle produkter, utslippskvoter eller derivater kan samvirke slik at det kan inngås bindende handel.

(7) Med børs menes regulert marked med tillatelse etter § 13-1.

(8) Med handelsplass menes et regulert marked, en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet.

(9) Med multilateralt system menes et system der flere tredjeparters kjøps- og salgsinteresser i finansielle instrumenter kan samvirke i systemet.

(10) Med systematisk internaliserer menes et verdipapirforetak som på organisert, regelmessig og systematisk måte og i et betydelig omfang, handler for egen regning ved utførelse av kundeordre utenfor handelsplass uten å drive et multilateralt system. Om handelen er regelmessig og systematisk vurderes ut fra antall handler verdipapirforetaket utfører for egen regning utenfor handelsplass. Om omfanget er betydelig vurderes ut fra enten størrelsen på handelen verdipapirforetaket utfører utenfor handelsplass sammenlignet med verdipapirforetakets totale handel i det enkelte finansielle instrumentet, eller ut fra størrelsen på handelen utført av verdipapirforetaket utenfor handelsplass sammenlignet med den totale handelen i EØS i det enkelte finansielle instrumentet. Verdipapirforetak kan velge å registrere seg som systematisk internaliserer selv om det ikke tilfredsstiller kriteriene i denne bestemmelsen.

(11) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 2-8 Andre definisjoner

(1) Med strukturerte innskudd menes innskudd hvor hovedstolen skal tilbakebetales i sin helhet ved forfall og hvor avkastningen kan avhenge av:

1. en indeks eller en kombinasjon av indekser som ikke i sin helhet er knyttet til en renteindeks,
2. et finansielt instrument eller en kombinasjon av finansielle instrumenter,
3. en vare eller en kombinasjon av varer eller andre fysiske eller ikke-fysiske eiendeler, eller
4. en valuta eller en kombinasjon av valutaer.

(2) Med prisstiller menes person som på kontinuerlig grunnlag tilbyr kjøp eller salg av finansielle instrumenter for egen regning, til priser som personen selv fastsetter.

(3) Med tilknyttet agent menes fysisk eller juridisk person som på bare ett verdipapirforetaks ansvar og regning, markedsfører investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, skaffer oppdrag, mottar og formidler instruksjoner eller ordrer i relasjon til investeringstjenester eller finansielle instrumenter, plasserer finansielle instrumenter eller gir råd om slike finansielle instrumenter eller tjenester, jf. § 10-22.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her, herunder definisjoner av andre relevante uttrykk i loven eller forskrifter til loven.

Kapittel 8 skal lyde:

Kapittel 8. Gjennomføring av verdipapirmarkedsforordningen

§ 8-1 Gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 600/2014

(1) EØS-avtalen vedlegg IX forordning (EU) nr. 600/2014 (om markeder for finansielle instrumenter (verdipapirmarkedsforordningen)) som endret ved forordning (EU) nr. 1033/2016 gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

(2) Når det i loven her vises til verdipapirmarkedsforordningen, menes forordningen slik den er gjennomført i første ledd.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her og i forskrift gjøre endringer i, herunder fastsette unntak fra, bestemmelsene gjennomført i første ledd til gjennomføring av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

Kapittel 9 og 10 skal lyde:

Kapittel 9. Søknad om og vilkår for tillatelse

I. Søknad, saksbehandlingsregler og tilbakekall

§ 9-1 Tillatelse til å yte investeringstjenester og investeringsvirksomhet samt tilknyttede tjenester

(1) Investeringstjenester som ytes overfor tredjepersoner, og investeringsvirksomhet som drives på forretningsmessig basis, kan bare utøves av verdipapirforetak som har tillatelse til dette fra Finanstilsynet, og av kredittinstitusjoner som har tillatelse til å yte slike tjenester og drive slik virksomhet etter finansforetaksloven. I tillatelsen skal det angis hvilke investeringstjenester og tilknyttede tjenester foretaket kan yte. Verdipapirforetaket skal søke Finanstilsynet om godkjenning før det tilbyr tilknyttede tjenester utover det som fremgår av tillatelsen.

(2) Tillatelse etter første ledd skal bare gis der konsesjonsmyndigheten anser at vilkårene for å yte investeringstjenester eller drive investeringsvirksomhet i §§ 9-9 til 9-25 og §§ 9-38 til 9-48 er oppfylt, og der organiseringen av foretaket og forholdet til nære forbindelser er av en slik art at det kan gjennomføres et effektivt og betryggende tilsyn med verdipapirforetaket. Med nære forbindelser menes et forhold som definert i finanstilsynsloven § 3 a annet ledd med tilhørende forskriftsbestemmelser.

(3) Tjenester som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 1 til 7 som ytes på forretningsmessig basis i forbindelse med andeler i selskap som definert i selskapsloven § 1-2 første ledd bokstav a, b, c og e og andeler i tilsvarende utenlandske selskaper, kan bare ytes av foretak som har tillatelse til å yte tilsvarende investeringstjenester etter første ledd.

(4) Bestemmelsene i kapittel 9 og 10 og forskrifter gitt i medhold av disse, med unntak av §§ 9-32 og 9-33, gjelder tilsvarende ved yting av tjenester som nevnt i tredje ledd.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-2 Systematisk internalisering

(1) Verdipapirforetak skal gi melding til Finanstilsynet ved oppstart eller opphør av systematisk internalisering.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-3 Unntak fra krav om tillatelse

(1) Kravet om tillatelse i § 9-1 og de øvrige bestemmelsene i kapittel 9 og 10 gjelder ikke for:

1. Norges Bank,
2. Folketrygdfondet,

3. offentlige myndigheter som forvalter offentlig gjeld, samt institusjoner som er opprettet av to eller flere EØS-stater for å yte finansiell bistand til medlemmer med betydelige økonomiske problemer,
4. forvaltningsselskaper for verdipapirfond,
5. forsikringsselskaper,
6. pensjonskasser,
7. depotmottakere for verdipapirfond, pensjonskasser og alternative investeringsfond,
8. foretak med tillatelse til å drive virksomhet som opsjonssentral, oppgjørssentral eller verdipapirregister,
9. forvaltere av alternative investeringsfond.
 - (2) Første ledd gjelder tilsvarende for:
 1. den som yter investeringstjenester ved enkelte anledninger som ledd i annen lovregulert eller selvregulert yrkesvirksomhet,
 2. den som bare yter investeringstjenester overfor selskap innen samme konsern,
 3. den som bare yter investeringstjenester som ledd i forvaltning av en ordning for arbeidstakeres eierandeler,
 4. den som bare yter investeringstjenester som nevnt i nr. 2 og 3,
 5. den som bare driver investeringsrådgivning under utøvelsen av annen yrkesvirksomhet, forutsatt at det ikke ytes særskilt vederlag for investeringsrådgivningen,
 6. den som ikke yter andre investeringstjenester eller driver annen investeringsvirksomhet enn handel for egen regning i finansielle instrumenter som ikke er varederivater, utslippskvoter eller derivater på slike. Kravet om tillatelse etter § 9-1 og de øvrige bestemmelsene i kapittel 9 og 10 gjelder likevel hvis foretaket:
 - a) er prisstiller,
 - b) er medlem eller deltaker på et regulert marked eller en multilateral handelsfasilitet, eller har direkte elektronisk tilgang til en handelsplass, jf. § 9-22, med mindre det dreier seg om et ikke-finansielt foretak som utfører transaksjoner på en handelsplass som på en objektivt målbar måte reduserer risiko direkte relatert til forretningsvirksomheten eller likviditetsfinansieringen til foretaket eller foretak i samme konsern,
 - c) driver med høyfrekvent algoritmehandel, jf. § 9-22, eller
 - d) handler for egen regning ved utførelse av kundeordre,
7. a) den som handler for egen regning, herunder prisstillere, i varederivater eller utslippskvoter eller derivater på slike, unntatt personer som handler for egen regning når de utfører kundeordrer, eller
 - b) den som yter investeringstjenester, unntatt handel for egen regning, i varederivater eller utslippskvoter eller derivater på slike, til kundene eller leverandørene av sin hovedvirksomhet, forutsatt:
 - i) at dette for hvert av disse tilfellene, på individuelt nivå og på samlet nivå, er en tilknyttet virksomhet til deres hovedvirksomhet på konsernplan, og at hovedvirksomheten ikke er å anse som yting av investeringstjenester etter direktiv 2014/65/EU eller bankvirksomhet etter direktiv 2013/36/EU eller å opptre som prisstiller i forbindelse med varederivater,
 - ii) at disse personene ikke driver med høyfrekvent algoritmehandel, jf. § 9-22, og
 - iii) at disse personene hvert år underretter Finanstilsynet om at de benytter dette unntaket, og på anmodning opplyser Finanstilsynet om grunnlaget for at de anser at deres virksomhet etter bokstav a og b er en tilknyttet virksomhet til deres hovedvirksomhet,
8. den som er operatør av overføringsnett som definert i artikkel 2 nr. 4 i direktiv 2009/72/EF eller artikkel 2 nr. 4 i direktiv 2009/73/EF når operatøren utfører sine oppgaver, og enhver person som opptrer som tjenesteyter på operatørens vegne med sikte på å utføre operatørens oppgaver, etter disse direktivene eller etter forordning (EF) nr. 714/2009 eller forordning (EF) nr. 715/2009, eller etter regler eller retningslinjer vedtatt i henhold til dette regelverket, og enhver operatør eller forvalter av et energibalanseringssystem, et rørledningsnett eller et system for å opprettholde balansen mellom tilbudet av og etterspørselen etter energi. Dette unntaket fra kravet etter § 9-1 første ledd og de øvrige bestemmelsene i kapittel 9 og 10 får bare anvendelse på personer når de driver investeringsvirksomhet eller yter investeringstjenester i forbindelse med varederivater for å utføre oppgaver som nevnt i første punktum. Kravet om tillatelse i § 9-1 og de øvrige bestemmelsene i kapittel 9 og 10 gjelder likevel ved drift av et annenhåndsmarked, herunder en plattform for handel med finansielle overføringsrettigheter på annenhåndsmarkedet,
9. den som er kvotepliktig etter klimakvoteloven, og som ikke yter andre investeringstjenester eller driver annen investeringsvirksomhet enn handel for egen regning i utslippskvoter, med mindre den kvotepliktige utfører kundeordre eller driver med høyfrekvent algoritmehandel, jf. § 9-22,
10. den som bare yter tjenester som nevnt i § 9-1 tredje ledd overfor kunder som påtar seg et samlet forplik-

tet investeringsbeløp som minst svarer til 5 000 000 kroner, eller overfor profesjonelle kunder som nevnt i § 10-6.

(3) Bestemmelsene i § 9-23 om algoritmehandel, § 9-24 om direkte elektronisk tilgang og § 9-25 om alminnelig clearingmedlem gjelder likevel for medlemmer eller deltakere på et regulert marked eller en multilateral handelsfasilitet som er omfattet av unntakene i første ledd nr. 4, 5, 6 eller 9, eller annet ledd nr. 7 eller 9.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-4 Lovens anvendelse for kredittinstitusjoner

(1) Følgende bestemmelser gjelder ikke for kredittinstitusjoner som har tillatelse til å yte en eller flere investeringstjenester eller drive investeringsvirksomhet:

1. § 9-6, § 9-7, § 9-9, § 9-10, § 9-11 annet ledd nr. 1 til 5 og §§ 9-12 til 9-15,
2. § 9-18 annet ledd annet punktum,
3. § 9-32 annet og tredje ledd og § 9-33 annet og tredje ledd,
4. §§ 9-39 til 9-49,
5. § 20-2.

(2) § 9-38 gjelder ikke for kredittinstitusjoner som er bank, og som kun yter investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-1 første ledd nr. 1 og nr. 5, dersom banken er medlem av Bankenes sikringsfond og ikke håndterer kunders finansielle instrumenter eller midler utenom å formidle oppgjør.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-5 Lovens anvendelse ved salg og rådgivning knyttet til strukturerte innskudd

(1) Følgende bestemmelser og forskrifter gitt i medhold av disse skal gjelde for verdipapirforetak og kredittinstitusjoner når de selger eller gir råd til kunder om strukturerte innskudd:

1. § 9-11, § 9-16 første ledd nr. 1, 2, 6 og 8, § 9-19 og § 9-38,
2. §§ 10-2 til 10-18 og §§ 10-21 til 10-23,
3. Kapittel 19 til 21

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-6 Søknad om tillatelse

(1) I søknad om tillatelse skal det opplyses om hvilke av tjenestene som nevnt i § 2-1 foretaket skal yte. Søknaden skal også inneholde opplysninger som viser at de lovbestemte kravene i kapittel 9 og 10 er oppfylt, og andre opplysninger av betydning for vurderingen av om tillatelse skal gis. Konesjonsmyndighetene kan be om ytterligere opplysninger.

(2) Foretakets vedtekter, driftsplan og interne rutiner for organisering som nevnt i § 9-16 til § 9-19 skal være vedlagt søknaden.

(3) Tillatelse kan bare gis etter samråd med myndighetene i annen EØS-stat dersom søkeren er:

1. datterforetak av et verdipapirforetak eller en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen EØS-stat,
2. datterforetak av et hovedforetak for et annet verdipapirforetak eller en kredittinstitusjon med tillatelse i en annen EØS-stat, eller
3. kontrollert av de samme fysiske eller juridiske personer som kontrollerer et verdipapirforetak med tillatelse i en annen EØS-stat.

(4) Vedtak om tillatelse skal meddeles søkeren snarest mulig og senest seks måneder etter at søknaden ble mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder de opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra det tidspunktet slike opplysninger ble mottatt.

(5) Verdipapirforetaket kan starte sin virksomhet umiddelbart etter at tillatelse er gitt.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-7 Endring og tilbakekall av tillatelse

(1) Finanstilsynet kan helt eller delvis endre, herunder sette nye vilkår, eller tilbakekalle tillatelse til å yte investeringstjenester eller drive investeringsvirksomhet dersom verdipapirforetaket:

1. ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på tillatelsen eller har opphørt å yte investeringstjenester eller drive investeringsvirksomhet i mer enn seks måneder,
2. har fått tillatelsen ved bruk av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter,
3. ikke lenger oppfyller vilkårene for tillatelsen, herunder kravene til ansvarlig kapital,
4. foretar alvorlige eller systematiske overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov, slik at det er grunn til å frykte at fortsettelse av virksomheten kan skade foretakets kunder, tilliten til verdipapirmarkedet eller institusjonene som virker i markedet, eller
5. ikke etterkommer pålegg gitt i medhold av § 19-7.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for tillatelse gitt i medhold av § 9-8.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-8 Markedsoperatørs adgang til å drive multilateral handelsfasilitet eller organisert handelsfasilitet

Departementet kan gi markedsoperatør tillatelse til å drive en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet dersom operatøren oppfyller kravene i loven her.

II. Vilkår for tillatelse

§ 9-9 Organisasjonsform

(1) Tillatelse til å yte investeringstjenester eller drive investeringsvirksomhet kan gis til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.

(2) Selskapet skal ha forretningskontor og hovedkontor i Norge.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her og i forskrift gjøre unntak fra kravet til foretaksform i første ledd, og kan i tilfelle fastsette nærmere regler om organisering av virksomheten mv.

§ 9-10 Krav til ledelsen av foretaket

(1) Styremedlemmer, daglig leder og andre som faktisk deltar i ledelsen av et verdipapirforetak, skal til enhver tid ha tilstrekkelige kvalifikasjoner og erfaring, ha ført en hederlig vandel og for øvrig ikke ha utvist utilbørlig atferd som gir grunn til å anta at stillingen eller vervet ikke vil kunne ivaretas på en forsvarlig måte. Personer som nevnt i første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

(2) Personer som nevnt i første ledd skal sette av tilstrekkelig tid til å utføre sine oppgaver i verdipapirforetaket. Ved vurderingen av hvor mange verv og stillinger en person kan ha i tillegg til vervet eller stillingen i verdipapirforetaket, skal det tas hensyn til individuelle forhold og arten, omfanget og kompleksiteten av verdipapirforetakets virksomhet.

(3) Personer som nevnt i første ledd i et verdipapirforetak som er å anse som vesentlig vurdert ut fra størrelse og virksomhetens art, omfang og kompleksitet, kan kun inneha én av følgende kombinasjoner av stillinger og verv samtidig:

1. én stilling som daglig leder kombinert med to styreverv,
2. fire styreverv.

(4) Stilling eller verv i organisasjoner som ikke hovedsakelig har kommersielle formål, regnes ikke med etter tredje ledd. Stilling som daglig leder eller styreverv i foretak innenfor samme konsern, eller i foretak som er medlemmer av samme sikringsordning, forutsatt at vilkårene i artikkel 113 nr. 7 i forordning (EU) nr. 575/2013 er oppfylt, eller foretak hvor verdipapirforetaket eier en kvalifisert eierandel, jf. § 9-12, regnes som én stilling eller ett verv. Finanstilsynet kan gi tillatelse til at personer som nevnt i tredje ledd kan inneha ytterligere ett styreverv. Tredje ledd gjelder ikke for personer som representerer den norske stat.

(5) Foretakets styre skal samlet ha bred erfaring og tilstrekkelig kunnskap og kompetanse til å kunne forstå foretakets virksomhet, herunder de største risikofaktorene som er forbundet med virksomheten.

(6) Styremedlemmer skal utvise hederlighet, integritet og uavhengighet for effektivt å kunne vurdere og føre tilsyn med, og ved behov utfordre, beslutningene som treffes av foretakets daglige ledelse. Styret, daglig leder eller andre som faktisk deltar i ledelsen kan under enhver omstendighet ikke være til skade for en effektiv, sunn og fornuftig ledelse av foretaket eller for markedets integritet.

(7) Verdipapirforetak skal sette av tilstrekkelige ressurser til opplæring av personer som nevnt i første ledd.

(8) Verdipapirforetak skal sikre en tilstrekkelig bredde av kvalifikasjoner og kompetanse ved rekruttering av personer som nevnt i første ledd, og skal fastsette retningslinjer for å fremme mangfold ved slik rekruttering.

(9) Verdipapirforetak skal gi Finanstilsynet melding ved endring av styrets sammensetning og ved skifte av daglig leder eller andre som faktisk deltar i ledelsen av virksomheten. Verdipapirforetaket skal fremlegge alle opplysninger som er nødvendige for å vurdere om verdipapirforetaket oppfylder kravene i bestemmelsen her og § 9-11.

(10) Den faktiske ledelsen av et verdipapirforetak skal forestås av minst to personer som oppfylder kravene i første og annet ledd. Finanstilsynet kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra kravet i første punktum.

(11) Styreleder kan ikke være daglig leder i foretaket, med mindre dette er tilfredsstillende begrunnet av foretaket og godkjent av Finanstilsynet.

(12) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-11 Styrets oppgaver og ansvar

(1) Styret har det overordnede ansvar for forvaltningen av verdipapirforetaket og skal føre tilsyn med foretakets virksomhet. Styret skal sørge for at foretaket organiseres og ledes på en effektiv og fornuftig måte, herunder på en måte som forhindrer interessekonflikter, og som fremmer markedets integritet og kundenes interesser.

(2) Følgende prinsipper skal legges til grunn for styrets forvaltning og tilsyn med verdipapirforetaket:

1. Styret skal fastlegge og føre tilsyn med gjennomføringen av foretakets strategiske mål, risikostrategi og overordnede styrings- og kontrollordninger.
2. Styret skal sikre at systemene for regnskapsføring og finansiell rapportering er robuste, innbyr til tillit og er i samsvar med lov, forskrift og relevante standarder.
3. Styret skal føre tilsyn med offentliggjørings- og kommunikasjonsprosesser.
4. Styret skal føre effektivt tilsyn med foretakets daglige ledelse.

5. Styret skal fastlegge og føre tilsyn med organiseringen av foretakets virksomhet, herunder ressursene, prosedyrene og systemene for foretakets virksomhetsutøvelse og tjenesteyting, samt kompetansekrav for ansatte, sett hen til arten, omfanget og kompleksiteten av foretakets virksomhet og de krav som stilles til foretaket.
6. Styret skal fastlegge og føre tilsyn med strategier for foretakets virksomhetsutøvelse og tjenesteyting, sett hen til foretakets risikotoleranse samt kundene og deres behov, og herunder gjennomføre stresstester ved behov.
7. Styret skal fastlegge og føre tilsyn med en godtgjøringsstrategi for ansatte som deltar i tjenesteyting til kunder, for å fremme ansvarlig forretningsførsel og rettferdig behandling av kunder, samt å unngå interessekonflikter.

(3) Styret skal overvåke og regelmessig vurdere hvor effektiv verdipapirforetakets organisering og ledelse er, samt vurdere egnetheten og gjennomføringen av foretakets strategiske mål og strategier for utøvelsen av foretakets virksomhet, herunder de tjenestene som ytes til foretakets kunder. Styret skal treffe egnede tiltak for å rette opp eventuelle mangler.

(4) Styremedlemmene skal ha tilstrekkelig tilgang til opplysninger og dokumenter som de trenger for å føre tilsyn med beslutninger som treffes av foretakets daglige ledelse.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

(6) Departementet kan fastsette forskrift om nominasjonskomité.

§ 9-12 Eierforhold mv.

(1) Den som er eier av kvalifisert eierandel i et verdipapirforetak, skal være egnet til å sikre en forsvarlig og betryggende forvaltning av foretaket.

(2) Med kvalifisert eierandel menes en eierandel som representerer ti prosent eller mer av kapitalen eller stemmene i verdipapirforetaket, eller som for øvrig gjør det mulig å utøve en vesentlig innflytelse i ledelsen av foretaket og dets virksomhet. Like med vedkommende eiers egne eierandeler regnes eierandeler som eies av eierens nærstående etter § 2-5.

(3) Ved beregning av kvalifisert eierandel omfattes ikke eierandeler eller stemmeretter som er overtatt av en kredittinstitusjon eller et verdipapirforetak som følge av at foretaket yter investeringstjenester eller investeringsvirksomhet som angitt i § 2-1 første ledd nr. 6, forutsatt at disse ikke brukes til å utøve innflytelse i foretaket og blir avhendet innen ett år etter overtagelsen.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-13 Melding om erverv av eierandeler i verdipapirforetak mv.

(1) Enhver fysisk eller juridisk person, eller slike personer som opptrer samordnet, som har besluttet direkte eller indirekte å erverve en kvalifisert eierandel i et verdipapirforetak, må sende skriftlig melding om dette til Finanstilsynet. Det samme gjelder direkte eller indirekte erverv som vil medføre at en kvalifisert eierandel økes slik at den vil utgjøre eller overstige henholdsvis 20, 30 eller 50 prosent av kapitalen eller stemmene i verdipapirforetaket, eller slik at eierandelen gir bestemte innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 i verdipapirforetaket. § 9-12 tredje ledd gjelder tilsvarende.

(2) Erverv som omfattes av første ledd, kan bare gjennomføres etter at tillatelse er gitt av Finanstilsynet.

(3) Melding etter første ledd skal angi størrelsen på den eierandelen det tas sikte på å erverve, og informasjon som er nødvendig for å gjennomføre egnethetsvurdering etter § 9-15.

(4) Enhver som har besluttet å avhende en kvalifisert eierandel eller redusere den slik at eierandelen blir mindre enn en av grensene som nevnt i første ledd, skal gi skriftlig melding om dette til Finanstilsynet.

(5) Et verdipapirforetak skal uten ugrunnet opphold gi Finanstilsynet melding dersom det blir kjent med erverv som innebærer at noen er eller blir eier av kvalifiserte eierandeler i foretaket. Det samme gjelder erverv som innebærer at en eierandel vil utgjøre eller overstige de grensene som er angitt i første ledd. Meldingsplikten gjelder også ved avhendelse av kvalifiserte eierandeler eller avhendelse som innebærer at grensene som angitt i første ledd nås eller passerer.

(6) Verdipapirforetak skal minst en gang i året oversende oversikt over eiere av kvalifiserte eierandeler til Finanstilsynet.

(7) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-14 Saksbehandlingsfrister mv.

(1) Finanstilsynet skal umiddelbart, og senest innen to virkedager etter å ha mottatt melding etter § 9-13 første ledd, skriftlig bekrefte mottaket overfor erververen. Det samme gjelder etter mottak av opplysninger som angitt i § 9-13 tredje ledd.

(2) Finanstilsynet skal vurdere meldingen innen 60 arbeidsdager, regnet fra det tidspunktet Finanstilsynet har bekreftet mottak av meldingen og opplysninger som angitt i § 9-13 tredje ledd. Ved bekreftelsen etter første ledd skal Finanstilsynet underrette den aktuelle erververen om når vurderingsperioden utløper.

(3) Dersom Finanstilsynet har fremsatt skriftlig krav om ytterligere opplysninger før det er gått 50 virkedager av vurderingsperioden, avbrytes fristen som angitt i annet ledd inntil svaret fra erververen er mottatt. Et slikt avbrudd skal ikke overstige 20 virkedager. Finanstilsy-

net kan be om flere opplysninger enn angitt i første punktum, men dette kan ikke føre til ytterligere avbrudd i vurderingsperioden.

(4) Finanstilsynet kan forlenge avbruddet som angitt i tredje ledd med inntil 30 virkedager dersom erververen er hjemmehørende eller underlagt lovgivning i en stat utenfor EØS, eller dersom erververen verken er underlagt tilsyn i medhold av verdipapirfondloven, finansforetaksloven eller denne loven.

(5) Dersom Finanstilsynet ikke skriftlig motsetter seg det planlagte ervervet innen utløpet av fristen etter annet ledd, jf. tredje og fjerde ledd, skal tilsynet anses å ha gitt tillatelse til erverv av den eierandelen som er angitt i meldingen til Finanstilsynet etter § 9-13 første ledd.

(6) Finanstilsynet kan sette frist for gjennomføring av ervervet.

(7) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-15 Egnethetsvurdering ved erverv mv.

(1) Ved avgjørelsen av om det skal gis tillatelse etter § 9-13 annet ledd, skal Finanstilsynet vurdere om erververen er egnet, og om ervervet av eierandelen er finansielt betryggende. Formålet er å sikre at verdipapirforetaket får en forsvarlig og betryggende ledelse, og det skal tas hensyn til erververs sannsynlige innflytelse på verdipapirforetaket. I vurderingen av ervervet skal Finanstilsynet ta i betraktning følgende forhold:

1. erververens omdømme,
2. omdømmet og erfaringen til personer som etter ervervet vil inngå i styret eller øvrig ledelse av verdipapirforetakets virksomhet,
3. erververens økonomiske soliditet, særlig tatt i betraktning de former for virksomhet som foretaket driver eller må antas å involvere seg i etter ervervet,
4. om verdipapirforetaket fortsatt vil være i stand til å oppfylle tilsynskrav som følger av denne loven og øvrig relevant finansregulering, særlig om konsernet foretaket vil inngå i etter ervervet, er organisert på en slik måte at det muliggjør effektivt tilsyn og effektiv utveksling av informasjon og fordeling av tilsynsoppgaver mellom berørte tilsynsmyndigheter, og
5. om det er grunn til å anta at det i forbindelse med ervervet foregår eller blir gjort forsøk på hvitvasking av penger eller finansiering av terrorvirksomhet, eller at ervervet vil øke risikoen for dette.

(2) Tillatelse etter § 9-13 annet ledd kan bare nektes dersom Finanstilsynet finner at det er rimelig grunnlag for tvil om erververens egnethet eller om ervervet av eierandelen er finansielt betryggende, jf. første ledd, eller dersom plikten til å gi melding ikke er oppfylt eller opp-

lysninger fremlagt av erververen er ufullstendige eller uriktige.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-16 Generelle krav til organisering av virksomheten

(1) Verdipapirforetak skal innrette sin virksomhet på følgende måte:

1. Foretaket skal ha tilstrekkelige og betryggende retningslinjer, rutiner og kontrollmetoder som skal sikre at foretaket, dets ledere, ansatte og tilknyttede agenter etterlever sine forpliktelser etter lov og forskrifter.
2. Foretaket skal være oppbygd og organisert på en slik måte at risikoen for interessekonflikter mellom foretaket og dets kunder, eller foretakets kunder seg imellom, begrenses til et minimum, jf. § 10-2.
3. Foretaket skal treffe rimelige tiltak som skal sikre kontinuitet og regelmessighet i investeringstjenestevirksomheten, herunder ha nødvendige systemer, ressurser og prosedyrer.
4. Foretaket skal treffe betryggende tiltak slik at operasjonell risiko begrenses til et minimum når det benytter seg av en tredjepart til å utføre operasjonelle funksjoner, jf. annet ledd.
5. Foretaket skal ha effektive kontroll- og sikkerhetsordninger for informasjonsbehandlingssystemer, gode administrasjons- og regnskapsrutiner, tilfredsstillende interne kontrollordninger og effektive prosedyrer for risikovurdering, samt stillingsinstruksjoner som særskilt regulerer ansvarsfordelingen mellom daglig leder og andre ledere av virksomheten.
6. Foretaket skal ha tilfredsstillende interne retningslinjer, rutiner og kontrollmetoder for personlige transaksjoner som foretas av foretakets ledere, ansatte og tilknyttede agenter.
7. Foretaket skal ha systemer som sikrer pålitelig og korrekt informasjonsoverføring, og som sikrer at opplysningene til enhver tid behandles fortrolig, samt reduserer risikoen for dataforfalskning, informasjonslekkasje og annen ulovlig tilgang til informasjonen.
8. Foretaket skal sørge for dokumentasjon av alle investeringstjenester og all investeringsvirksomhet, herunder alle utførte transaksjoner, som skal være minst så fyllestgjørende at Finanstilsynet kan kontrollere om de regler Finanstilsynet har ansvar for, er overholdt. Slik dokumentasjon skal oppbevares i minst fem år, eller lengre tid dersom Finanstilsynet bestemmer det.
9. Foretaket skal ha interne instruksjoner for de ansattes adgang til å være medlem av styre, bedriftsforsamling eller foretaksforsamling eller ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd i selskaper.

Slike instruksjoner skal også omfatte styremedlemmer som har slik innflytelse i verdipapirforetaket som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd. Tilsvarende instruksjoner skal utarbeides for tilfeller der det er gitt unntak etter § 10-4 annet ledd.

10. Foretaket skal ha retningslinjer og rutiner for beregning og utbetaling av resultatavhengig godtgjørelse.

(2) Verdipapirforetak som utkontrakterer funksjoner, kan ikke overlate viktige operasjonelle funksjoner til tredjepart dersom dette fører til at:

1. foretakets internkontroll og evne til å påse etterlevelsen av dets forpliktelser blir merkbart forringet, eller

2. Finanstilsynets mulighet for å føre tilsyn med virksomheten merkbart forringes eller vanskeliggjøres.

(3) Styret og daglig leder skal utarbeide interne retningslinjer og instruksjoner i samsvar med første ledd.

(4) Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere regler om godtgjørelsesordninger i verdipapirforetak. Bestemmelsene i finansforetaksloven §§ 15-1 til 15-5 gjelder tilsvarende.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-17 Telefonsamtaler og elektronisk kommunikasjon

(1) Dokumentasjon etter § 9-16 første ledd nr. 8 skal omfatte opptak av alle telefonsamtaler og lagring av all elektronisk kommunikasjon i tilknytning til at det ytes investeringstjenester og utøves investeringsvirksomhet som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 1 til 7. Dokumentasjonen skal også omfatte samtaler og kommunikasjon som er ment å føre til at det ytes investeringstjenester eller utøves investeringsvirksomhet.

(2) For å oppfylle kravene i første ledd skal verdipapirforetaket treffe alle rimelige tiltak for å ta opp og lagre relevante telefonsamtaler og elektronisk kommunikasjon som foretas med, sendes fra eller mottas av utstyr som verdipapirforetaket gjør tilgjengelig for en ansatt eller underleverandør, eller som verdipapirforetaket godtar eller tillater at en ansatt eller underleverandør bruker. Verdipapirforetaket skal også treffe alle rimelige tiltak for å hindre at en ansatt eller en underleverandør foretar, sender eller mottar relevante telefonsamtaler og elektronisk kommunikasjon på privateid utstyr som verdipapirforetaket ikke kan dokumentere eller kopiere.

(3) Verdipapirforetaket skal informere sine kunder om at telefonsamtaler eller elektronisk kommunikasjon mellom verdipapirforetaket og dets kunder vil bli tatt opp og lagret. Verdipapirforetaket kan ikke per telefon eller elektronisk kommunikasjon yte investeringstjenester til eller drive investeringsvirksomhet overfor kunder som ikke har fått informasjon etter første punktum. Slik informasjon kan gis én gang før investerings-tjenester ytes eller investeringsvirksomhet utøves.

(4) Samtaler eller kommunikasjon som nevnt i første ledd som ikke gjennomføres via telefon eller elektronisk, skal dokumenteres i et varig medium. Slike samtaler fra personlige møter skal registreres i skriftlige protokoller eller notater.

(5) Dokumentasjonen etter denne bestemmelsen skal oppbevares i minst fem år, eller lengre tid dersom Finanstilsynet bestemmer det, og skal på anmodning gjøres tilgjengelig for den berørte kunden.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-18 Kundemidler og sikkerhetsstillelse mv.

(1) Verdipapirforetak skal treffe betryggende tiltak slik at kundens finansielle instrumenter holdes atskilt fra foretakets finansielle instrumenter. Verdipapirforetak kan bare benytte kundens finansielle instrumenter for egen regning dersom kunden uttrykkelig har gitt samtykke til dette.

(2) Verdipapirforetak skal treffe betryggende tiltak slik at kundemidler holdes atskilt fra foretakets midler. Verdipapirforetak kan ikke benytte kundemidler for egen regning.

(3) Et verdipapirforetak skal ikke inngå avtaler med ikke-profesjonelle kunder om finansiell sikkerhetsstillelse i form av overdragelse av eiendomsrett med sikte på å sikre eller dekke kundens nåværende eller fremtidige forpliktelser.

(4) Departementet kan fastsette ytterligere krav til sikring av kundens finansielle instrumenter og kundemidler, samt fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-19 Produkthåndtering

(1) Verdipapirforetak som produserer finansielle instrumenter for salg til kunder, skal ha en hensiktsmessig prosess for godkjenning av det enkelte finansielle instrument og vesentlige endringer i et eksisterende finansielt instrument før det markedsføres eller distribueres til kunder. Som en del av godkjenningsprosessen for produktet skal foretaket identifisere en målgruppe av slutt kunder for det enkelte finansielle instrumentet, sikre at all relevant risiko for målgruppen er vurdert, og at det finansielle instrumentet og distribusjonsstrategien oppfyller kravene etter § 10-9 annet ledd.

(2) Verdipapirforetak skal også regelmessig gjennomgå de finansielle instrumentene som foretaket tilbyr eller markedsfører. Ved gjennomgangen skal verdipapirforetaket ta i betraktning hendelser som kan få vesentlig innvirkning på den potensielle risikoen for den identifiserte målgruppen, og vurdere om det finansielle instrumentet fortsatt er forenelig med målgruppens behov, og om foretakets distribusjonsstrategi fortsatt er hensiktsmessig.

(3) Verdipapirforetak som produserer finansielle instrumenter, skal gi eventuelle distributører tilgang til alle relevante opplysninger om det enkelte finansielle instrumentet og godkjenningsprosessen etter første ledd, herunder opplysninger om den identifiserte målgruppen.

(4) Dersom et verdipapirforetak tilbyr eller anbefaler finansielle instrumenter som det ikke selv har produsert, skal verdipapirforetaket ha egnede rutiner og systemer for å innhente opplysninger som nevnt i tredje ledd. Verdipapirforetaket skal sikre at relevante ansatte forstår egenskapene ved det enkelte finansielle instrumentet og den identifiserte målgruppen for instrumentet.

(5) Departementet kan gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-20 Klagebehandling

Departementet kan i forskrift gi regler om klagebehandling, herunder at verdipapirforetak skal være tilsluttet utenrettslig tvisteløsningsordning godkjent i medhold av lov.

§ 9-21 Filial

(1) Et verdipapirforetak skal gi melding til Finanstilsynet før det oppretter filial i Norge. Filialen skal ha en leder som oppfyller kravene i § 9-10 første ledd.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-22 Definisjoner av algoritmehandel og direkte elektronisk tilgang

(1) Med algoritmehandel menes handel med finansielle instrumenter der en dataalgoritme automatisk, med begrenset eller ingen menneskelig medvirkning, bestemmer individuelle parametere for en ordre, herunder om ordren skal legges inn, tidspunktet, prisen eller størrelsen på ordren, eller hvordan ordren skal håndteres etter at den er lagt inn. Begrepet omfatter ikke systemer som bare anvendes for å videresende ordrer til en eller flere handelsplasser for å behandle ordrer uten fastsettelse av handelsparametere, eller for å bekrefte ordrer eller behandle utførte transaksjoner etter at handelen er gjennomført.

(2) Med høyfrekvent algoritmehandel menes algoritmehandel som kjennetegnes av:

1. en infrastruktur som skal redusere latenstiden, herunder minst ett av følgende systemer for algoritmebasert registrering av ordrer: samløkalisering, nærhetsbaserte vertstjenester eller direkte elektronisk høyhastighetstilgang,
2. at systemet uten menneskelig medvirkning til den enkelte handel eller ordre tar beslutninger om ordren skal legges inn, om generering, videresending eller utførelse av ordren, og

3. store mengder ordrer, kvoteringer eller kanselleringer den enkelte handelsdag.

(3) Med direkte elektronisk tilgang menes en ordning der medlem, deltaker eller kunde på en handelsplass gir en person tillatelse til å bruke sin handelsidentitet slik at personen kan sende elektroniske ordrer knyttet til et finansielt instrument direkte til handelsplassen, herunder ordninger som innebærer at en person bruker medlemmets, deltakerens eller kundens infrastruktur, eller annet tilkoblingssystem stilt til disposisjon fra medlemmet, deltakeren eller kunden, for å overføre ordrene (direkte markedsadgang), og andre ordninger der en slik infrastruktur ikke brukes (sponset tilgang).

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-23 Algitmehandel

(1) Verdipapirforetak som utfører algoritmehandel, skal ha effektive systemer og risikokontroller som er egnet for virksomheten, for å sikre at foretakets handelssystemer er robuste, har tilstrekkelig kapasitet og er underlagt hensiktsmessige terskler og grenser for handler. Slike systemer og kontroller skal også hindre at det sendes uriktige ordrer eller at systemene skaper eller bidrar til uro i markedet. Verdipapirforetaket skal også ha effektive systemer og risikokontroller som sikrer at handelssystemene ikke kan brukes til formål som er i strid med reglene i kapittel 3 eller med reglene til en handelsplass som foretaket er tilknyttet.

(2) Verdipapirforetak som utfører algoritmehandel, skal ha effektive beredskapsplaner og -systemer for å håndtere en eventuell svikt i dets handelssystemer og skal påse at systemet er fullt testet og tilfredsstillende overvåket slik at det oppfyller kravene i bestemmelsen her.

(3) Verdipapirforetak som utfører algoritmehandel, skal gi melding om dette til Finanstilsynet og den nasjonale tilsynsmyndigheten til handelsplassen der verdipapirforetaket er medlem eller deltaker og utfører algoritmehandel.

(4) Verdipapirforetaket skal dokumentere sine strategier for algoritmehandel, parametere og begrensninger for handelen, de viktigste kontrollmekanismene for regeletterlevelse og risikokontroll som er innført for å sikre at vilkårene i første ledd er oppfylt, samt informasjon om testingen av systemene. Dokumentasjonen skal skje på en slik måte at Finanstilsynet kan kontrollere at kravene i loven er oppfylt. Finanstilsynet kan til enhver tid be om at foretaket fremlegger denne dokumentasjonen og ytterligere opplysninger om foretakets algoritmehandel og systemene som anvendes for denne handelen.

(5) Verdipapirforetak som utfører høyfrekvent algoritmehandel, skal oppbevare nøyaktige og kronologiske

opplysninger om alle plasserte ordrer, herunder kansellerte ordrer, utførte ordrer og priser stilt på handelsplasser i et godkjent format, og skal på anmodning gjøre opplysningene tilgjengelige for Finanstilsynet.

(6) Verdipapirforetak som utfører algoritmehandel som del av en prisstillerstrategi, skal, sett hen til det spesifikke markedets likviditet, omfang og art, samt egenkapene til instrumentet som det handles med, utføre denne prisstillingen kontinuerlig i en bestemt andel av handelsplassens åpningstid, unntatt under særlige omstendigheter, slik at handelsplassen tilføres likviditet på en regelmessig og forutsigbar måte. Verdipapirforetaket skal inngå en skriftlig avtale med handelsplassen, som minst fastsetter verdipapirforetakets forpliktelser etter første punktum, og skal ha effektive systemer og kontroller for å sikre at foretaket til enhver tid overholder sine forpliktelser etter avtalen.

(7) Verdipapirforetak anses å følge en prisstillerstrategi etter sjettede ledd dersom foretaket handler for egen regning som medlem eller deltaker på en eller flere handelsplasser, og har en strategi som omfatter å stille bindende og samtidige kjøps- og salgskurser av sammenlignbar størrelse og til konkurransedyktige priser som relaterer seg til et eller flere finansielle instrumenter på en enkelt handelsplass eller på tvers av flere handelsplasser, slik at det samlede markedet regelmessig og hyppig tilføres likviditet.

(8) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-24 *Direkte elektronisk tilgang*

(1) Verdipapirforetak som tilbyr direkte elektronisk tilgang til en handelsplass, skal ha effektive systemer og kontroller som sikrer:

1. at egnetheten til kunder som gis tilgang, vurderes og kontrolleres på hensiktsmessig måte,
2. at kunder som gis tilgang, hindres i å overskride egnede forhåndsbestemte handels- og kredittgrenser,
3. at handel utført av kunder som anvender tjenesten, overvåkes på en hensiktsmessig måte, og
4. at egnede risikokontroller hindrer handel som kan skape risiko for verdipapirforetaket eller uro i markedet eller være i strid med reglene i kapittel 3 eller handelsplassens regler.

(2) Verdipapirforetak som tilbyr direkte elektronisk tilgang, skal sikre at kunder som gis slik tilgang, oppfyller handelsplassens regler og kravene i loven her med unntak av kapittel 3 til 8 og kapittel 13. Verdipapirforetaket skal overvåke transaksjonene for å kunne identifisere overtredelse av disse reglene, uordnede handelsforhold eller atferd som kan innebære markedsmissbruk og som skal rapporteres til Finanstilsynet. Verdipapirforetaket skal sikre at det foreligger en skriftlig avtale med kunder som gis direkte elektronisk tilgang. Avtalen skal

omfatte de viktigste rettigheter og forpliktelser som følger av tjenesteytelsen, og det skal fremgå at verdipapirforetaket ifølge avtalen forblir ansvarlig etter loven her.

(3) Et verdipapirforetak som tilbyr direkte elektronisk tilgang til en handelsplass, skal gi melding om dette til Finanstilsynet og tilsynsmyndigheten for handelsplassen der foretaket tilbyr direkte elektronisk tilgang.

(4) Verdipapirforetaket skal dokumentere systemene og kontrollene som beskrevet i denne bestemmelsen, og det skal dokumentere at disse er anvendt på en slik måte at Finanstilsynet kan kontrollere om kravene i loven er oppfylt. Finanstilsynet kan til enhver tid be om at foretaket fremlegger denne dokumentasjonen.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-25 *Alminnelig clearingmedlem*

(1) Verdipapirforetak som opptrer som et alminnelig clearingmedlem for kunde, skal ha effektive systemer og kontroller for å sikre at clearingtjenester bare tilbys til kunder som er egnede og oppfyller klart fastlagte kriterier, og at kundene pålegges hensiktsmessige krav for å redusere risikoen for verdipapirforetaket og markedet. Verdipapirforetaket skal sikre at det foreligger en skriftlig avtale med kunden om de viktigste rettighetene og forpliktelsene som gjelder clearingtjenesten.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

III. Særlige krav til multilaterale handelsfasiliteter og organiserte handelsfasiliteter

§ 9-26 *Handelsprosessen og gjennomføring av transaksjoner på multilaterale handelsfasiliteter og organiserte handelsfasiliteter*

(1) Operatøren av en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet skal:

1. ha klare regler og rutiner for rettferdig og ordnet handel, og fastlegge objektive kriterier for effektiv utførelse av ordrer, og ha ordninger for forsvarlig styring av den tekniske driften av fasiliteten, herunder beredskapsplaner og systemer for å håndtere risiko for systemforstyrrelser,
2. ha klare og offentliggjorte regler for hvilke finansielle instrumenter som skal kunne handles i systemet, og påse at det finnes tilstrekkelig offentlig informasjon til at en bruker kan foreta en velfundert investeringsbeslutning, sett hen til type bruker og type finansielt instrument,
3. ha klare og ikke-diskriminerende regler basert på objektive kriterier om tilgang til fasiliteten,
4. ha ordninger for å kunne identifisere og håndtere potensielle negative virkninger for driften av fasiliteten eller for dens deltakere eller brukere, av eventuelle interessekonflikter mellom på den ene side

fasiliteten, operatøren eller dens eiere og på den annen side en velfungerende fasilitet,

5. tilfredsstillende kravene i §§ 11-19 til 11-24 og § 11-26, og ha alle nødvendige systemer, prosedyrer og ordninger for å gjøre dette,
6. tydelig informere sine deltakere om deres ansvar for oppgjør og sørge for at det legges til rette for effektiv og rettidig gjennomføring av oppgjør av transaksjoner som er utført i handelssystemet på fasiliteten,
7. ha minst tre aktive brukere eller deltakere som kan delta i prisdannelsen,
8. umiddelbart etterkomme pålegg fra Finanstilsynet om å suspendere eller stryke et finansielt instrument fra handel, jf. § 9-30.

(2) Hvis et omsettelig verdipapir som er opptatt til handel på et regulert marked, omsettes på en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet uten utstederens samtykke, skal utstederen ikke underlegges informasjonsplikter som følge av omsetningen på fasiliteten.

(3) En multilateral handelsfasilitet og en organisert handelsfasilitet skal ved søknad om tillatelse gi Finanstilsynet en detaljert beskrivelse av hvordan fasiliteten fungerer, herunder enhver tilknytning til eller deltakelse fra et regulert marked, annen multilateral handelsfasilitet eller organisert handelsfasilitet eller en systematisk internaliserer som operatøren eier, og en liste over deres deltakere og brukere.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-27 Særlige krav til multilaterale handelsfasiliteter

(1) Operatøren av en multilateral handelsfasilitet skal ha ikke-diskresjonære handelsregler for utførelse av ordrer i fasilitetens systemer.

(2) Reglene i § 9-26 første ledd nr. 3 om tilgang til fasiliteten skal være i samsvar med § 12-4 tredje ledd.

(3) Operatøren av en multilateral handelsfasilitet skal:

1. treffe nødvendige tiltak for å håndtere risikoer fasiliteten er utsatt for, etablere hensiktsmessige ordninger og systemer for å identifisere alle vesentlige risikoer for driften og ha effektive tiltak for å redusere risikoene,
2. sørge for at det legges til rette for effektiv og rettidig gjennomføring av transaksjoner som er utført på fasilitetens systemer,
3. til enhver tid ha tilgang til tilstrekkelige finansielle ressurser for å legge til rette for en velfungerende fasilitet, sett hen til type og omfang av transaksjoner som utføres på fasiliteten, og type og omfang av risikoer fasiliteten er utsatt for.

(4) Kravene i §§ 10-9 til 10-18, § 10-19 tiende ledd, § 10-20 første ledd og § 10-21 gjelder ikke for transak-

sjoner som inngås mellom deltakerne av den multilaterale handelsfasiliteten, eller mellom fasiliteten og dens deltakere, etter fasilitetens regler og under anvendelse av fasilitetens systemer. Kravene i §§ 10-9 til 10-21 gjelder likevel overfor deltakernes kunder når de på vegne av kundene utfører ordre via den multilaterale handelsfasiliteten

(5) Operatøren av en multilateral handelsfasilitet kan ikke utføre ordre mot egen beholdning eller ved prinsipalmatchingshandel. Med prinsipalmatchingshandel menes en transaksjon der den som legger til rette for transaksjonen går imellom kjøperen og selgeren og utfører begge sidene av transaksjonen simultant uten å eksponere seg for markedsrisiko, og hvor transaksjonen er priset slik at vedkommende verken har tap eller fortjeneste ut over avtalt provisjon, gebyr eller avgift for transaksjonen.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-28 Særlige krav til organiserte handelsfasiliteter

(1) Operatøren av en organisert handelsfasilitet skal treffe nødvendige tiltak for å forhindre at ordrer som plasseres på fasiliteten, utføres mot operatørens egen beholdning eller mot beholdningen til et selskap i samme konsern.

(2) Operatøren av en organisert handelsfasilitet kan utføre ordrer ved prinsipalmatchingshandel, jf. § 9-27 femte ledd, i obligasjoner, strukturerte finansielle produkter, utslippskvoter og derivater som ikke er underlagt clearingplikt etter EMIR artikkel 5 som gjennomført i § 17-1, forutsatt at kunden samtykker i dette. Operatøren skal etablere ordninger som sikrer at foretaket ikke går utover rammene for prinsipalmatchingshandel, jf. § 9-27 femte ledd.

(3) Operatøren av en organisert handelsfasilitet kan bare drive egenhandel som ikke er prinsipalmatchingshandel, jf. § 9-27 femte ledd, i statsobligasjoner som det ikke er et likvid marked for.

(4) Med likvid marked menes et marked for et finansielt instrument eller en klasse av finansielle instrumenter som det til enhver tid finnes klare og villige kjøpere og selgere til. I vurderingen av om markedet har en slik karakter, skal det hensyntas særlige markedsstrukturer for det enkelte finansielle instrumentet eller den enkelte klassen av finansielle instrumenter, og vurderingen skal baseres på følgende kriterier:

1. den gjennomsnittlige transaksjonshyppigheten og -størrelsen under ulike markedsvilkår, hensyntatt produktens art og livssyklus i den berørte klassen av finansielle instrumenter,
2. antallet og typen markedsdeltakere, herunder forholdet mellom antallet markedsdeltakere og antallet instrumenter som handles når det gjelder et visst produkt, og

3. gjennomsnittlig differanse mellom kjøpskurs og salgskurs dersom slike opplysninger er tilgjengelige.

(5) En organisert handelsfasilitet og en systematisk internaliserer kan ikke drives i samme juridiske enhet. En organisert handelsfasilitet kan heller ikke ha tilknytning til en systematisk internaliserer som gjør det mulig å matche ordrer på fasiliteten og ordrer eller prisstillelse i den systematiske internalisereren. En organisert handelsfasilitet kan ikke ha slik tilknytning til en annen organisert handelsfasilitet at det muliggjør matching mellom ordrer i de to fasilitetene.

(6) Utførelse av en ordre på en organisert handelsfasilitet skal skje på diskresjonært grunnlag ved at operatøren kan velge om ordren skal utføres på en eller begge følgende måter:

1. ved beslutning om å plassere eller å trekke ordren på fasiliteten,
2. ved beslutning om ikke å matche en konkret kundeordre med andre ordrer som er tilgjengelige i fasilitetens systemer på et gitt tidspunkt, forutsatt at dette er i henhold til instruksjon mottatt fra kunden og i samsvar med forpliktelsene etter §§ 10-19 og 10-20.

(7) Operatøren av en organisert handelsfasilitet kan beslutte om, når og hvor stor del av to eller flere ordrer som skal matches i systemet. Operatøren kan legge til rette for forhandlinger mellom to kunder med sikte på å få i stand en transaksjon.

(8) Finanstilsynet kan kreve at operatøren av en organisert handelsfasilitet, enten i forbindelse med søknad om tillatelse eller ved behov, gir en detaljert begrunnelse for hvorfor handelssystemet til fasiliteten ikke anses som et regulert marked, en multilateral handelsfasilitet eller en systematisk internaliserer. Det skal gis en detaljert beskrivelse av hvordan skjønnet vil bli utøvet, herunder når en ordre vil bli trukket og når og hvordan to eller flere ordrer vil bli matchet på fasiliteten. Det skal videre gis opplysninger om bruken av prinsipalmatchingshandler.

(9) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-29 *Markedsovervåkning på multilaterale handelsfasiliteter og organiserte handelsfasiliteter*

(1) Operatør av en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet skal etablere effektive ordninger og prosedyrer som sikrer en regelmessig overvåkning av brukernes etterlevelse av fasilitetens egne regler. Operatøren av fasiliteten skal overvåke innsendte ordrer, kanselleringer av ordrer og transaksjoner i fasiliteten med sikte på å avdekke brudd på relevante lover og regler, herunder reglene om markedsmisbruk i kapittel 3, fasilitetens egne regler og andre rettsstridige handelsforhold, samt forstyrrelser i handelssystemet knyttet til et finansielt instrument. Operatøren av fasilite-

teten skal anvende nødvendige ressurser for å sørge for at overvåkingen er effektiv.

(2) Operatøren av en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet skal umiddelbart gi melding til Finanstilsynet ved mistanke om vesentlige brudd på relevante lover og regler, herunder reglene om markedsmisbruk i kapittel 3, fasilitetens egne regler og andre rettsstridige handelsforhold, samt ved forstyrrelser i handelssystemet knyttet til et finansielt instrument.

(3) Operatøren av en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet skal bistå Finanstilsynet ved mistanker om markedsmisbruk, jf. kapittel 3. Bistanden skal gis uten kostnad for Finanstilsynet.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-30 *Suspensjon og strykning av finansielle instrumenter fra handel*

(1) Operatør av en multilateral handelsfasilitet eller organisert handelsfasilitet kan suspendere eller stryke et finansielt instrument fra handel på fasiliteten hvis det ikke lenger tilfredsstiller fasilitetens vilkår eller regler. Dette gjelder likevel ikke hvis det kan ventes å medføre vesentlig ulempe for eierne av instrumentet eller fasilitetens oppgaver og funksjon å suspendere eller stryke instrumentet.

(2) Ved suspensjon eller strykning av et finansielt instrument skal operatøren for den multilaterale handelsfasiliteten eller organiserte handelsfasiliteten også suspendere eller stryke eventuelle derivatinstrumenter som har det aktuelle finansielle instrumentet som underliggende, der dette er nødvendig for å fremme hensikten med suspensjonen eller strykningen av det underliggende finansielle instrumentet.

(3) Den som suspenderer eller stryker et finansielt instrument fra handel, skal umiddelbart offentliggjøre beslutningen og gi Finanstilsynet opplysninger om dette.

(4) Finanstilsynet skal kreve at andre markedsplasser og systematiske internaliserere som handler det aktuelle finansielle instrumentet, suspenderer eller stryker instrumentet fra handel dersom beslutningen om suspensjon eller strykning er begrunnet i overtakelsestilbud, mistanke om markedsmisbruk eller ikke-offentliggjøring av innsideinformasjon om utstederen eller det finansielle instrumentet i strid med §§ 3-2 og 5-2, med mindre dette kan medføre vesentlig ulempe for eierne av instrumentet eller fasilitetens funksjon. Finanstilsynet skal umiddelbart offentliggjøre beslutningen og gi Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet og relevante tilsynsmyndigheter i andre EØS-stater opplysninger om dette.

(5) Finanstilsynet kan beslutte at en operatør av en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handels-

fasilitet skal suspendere eller stryke et finansielt instrument på fasiliteten i medhold av første og annet ledd hvis det ikke lenger tilfredsstiller vilkårene for opptak til handel.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

IV. Vekstmarked for små og mellomstore bedrifter

§ 9-31 Vekstmarked for små og mellomstore bedrifter

(1) Finanstilsynet kan etter søknad fra operatør av en multilateral handelsfasilitet registrere fasiliteten som vekstmarked for små og mellomstore bedrifter.

(2) Med små og mellomstore bedrifter menes i bestemmelsen her bedrifter som har en gjennomsnittlig markedsverdi på mindre enn et beløp i norske kroner som svarer til 200 millioner euro beregnet på grunnlag av sluttkursen for de tre foregående kalenderårene.

(3) Registrering som vekstmarked for små og mellomstore bedrifter kan bare skje dersom:

1. minst 50 prosent av utstederne av de finansielle instrumentene som er opptatt til handel på en multilateral handelsfasilitet, er små og mellomstore bedrifter på det tidspunkt den multilaterale handelsfasiliteten registreres som et vekstmarked for små og mellomstore bedrifter, og i hvert kalenderår deretter,
2. det er fastsatt egnede kriterier for opptak til handel av finansielle instrumenter fra utstedere på markedet og deres løpende forpliktelser,
3. det før opptak til handel er offentliggjort tilstrekkelige opplysninger til at investorer kan ta en velbegrunnet beslutning om hvorvidt de skal investere i de finansielle instrumentene, enten i et egnet opptaksdokument eller et prospekt dersom kravene i kapittel 7 får anvendelse på et tilbud til offentligheten,
4. en utsteder på markedet fremlegger, eller det fremlegges på vegne av denne, regelmessige og egnede periodiske finansielle rapporter,
5. utstedere på markedet som definert i forordning (EU) nr. 596/2014 artikkel 3 nr. 1 punkt 2, personer med overordnet ansvar som definert i forordningen artikkel 3 nr. 1 punkt 25, og personer med nær forbindelse til slike, som definert i nevnte forordningen artikkel 3 nr. 1 punkt 26, oppfyller relevante krav etter forordningen,
6. påkrevde opplysninger om utstederne på markedet oppbevares og offentliggjøres,
7. det er innført effektive systemer og kontroller for å hindre og avdekke markedsmissbruk på vedkommende marked i samsvar med kravene i kapittel 3.

(4) Finanstilsynet kan avregistrere en multilateral handelsfasilitet som et vekstmarked for små og mellomstore bedrifter dersom verdipapirforetaket eller

markedsoperatøren som driver den multilaterale handelsfasiliteten, søker om avregistrering, eller den multilaterale handelsfasiliteten ikke lenger oppfyller kravene i tredje ledd.

(5) Et finansielt instrument som opptas til handel på et vekstmarked for små og mellomstore bedrifter, skal bare kunne handles på et annet vekstmarked for små og mellomstore bedrifter dersom utstederen har blitt underrettet om dette og ikke har gjort innsigelse. Utstederen skal ikke underlegges forpliktelser med hensyn til foretaksstyring eller offentliggjøring av informasjon som følge av handelen på det andre vekstmarkedet.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

V. Grensekryssende virksomhet og filialetablering i annen EØS-stat

§ 9-32 Melding om utøvelse av virksomhet i annen EØS-stat

(1) Verdipapirforetak som ønsker å yte investerings-tjenester eller drive investeringsvirksomhet samt tilknyttede tjenester direkte fra forretningssted i Norge til annen EØS-stat, skal gi Finanstilsynet melding om dette.

(2) Meldingen skal inneholde følgende opplysninger:

1. i hvilken EØS-stat foretaket har til hensikt å utøve virksomhet (vertsstaten), og
2. en virksomhetsplan som beskriver hvilke investeringstjenester, investeringsvirksomhet og tilknyttede tjenester som foretaket har til hensikt å utøve. Dersom verdipapirforetaket har til hensikt å benytte tilknyttede agenter etablert i Norge, skal foretaket gi opplysninger om dette, herunder identiteten til de tilknyttede agentene.

(3) Finanstilsynet skal videresende meldingen til tilsynsmyndigheten i vertsstaten innen én måned etter at fullstendig melding som nevnt i første ledd er mottatt, herunder om bruk av tilknyttede agenter og identiteten til disse. Finanstilsynet skal umiddelbart underrette verdipapirforetaket om oversendelsen. Verdipapirforetaket kan starte utøvelsen av sin virksomhet fra det tidspunktet slik underretning er mottatt.

(4) Verdipapirforetak eller markedsoperatør som driver en multilateral handelsfasilitet eller en organisert handelsfasilitet, og som ønsker å utøve slik virksomhet i annen EØS-stat, skal gi Finanstilsynet melding om dette. Meldingen skal inneholde opplysninger om hvilken EØS-stat foretaket har til hensikt å utøve virksomhet i. Finanstilsynet skal oversende meldingen til tilsynsmyndigheten i vertsstaten innen én måned etter å ha mottatt den. Finanstilsynet skal på forespørsel og innen rimelig tid oversende til tilsynsmyndigheten i vertsstaten opplysninger om identiteten til den multilaterale han-

delsfasilitetens fjerndeltakere som er etablert i vertsstaten.

(5) Kredittinstitusjoner som ønsker å yte tjenester som nevnt i første ledd gjennom tilknyttet agent etablert i Norge, skal gi Finanstilsynet melding om dette. Meldingen skal inneholde opplysninger om identiteten til de tilknyttede agentene. Finanstilsynet skal oversende meldingen til tilsynsmyndigheten i vertsstaten innen én måned etter å ha mottatt den.

(6) Foretaket skal skriftlig informere Finanstilsynet om endringer i opplysningene som nevnt i annet, fjerde og femte ledd minst én måned før gjennomføring av endringen. Finanstilsynet skal informere tilsynsmyndigheten i vertsstaten om endringen.

(7) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-33 *Melding om etablering av filial eller bruk av tilknyttet agent etablert i annen EØS-stat*

(1) Verdipapirforetak som ønsker å yte investerings-tjenester eller drive investeringsvirksomhet samt tilknyttede tjenester i en annen EØS-stat gjennom etablering av en filial, eller ved å benytte en tilknyttet agent etablert i en annen EØS-stat, skal gi Finanstilsynet melding om dette.

(2) Meldingen skal inneholde følgende:

1. opplysning om i hvilken EØS-stat foretaket har til hensikt å etablere filial eller har til hensikt å benytte tilknyttet agent etablert der uten å etablere filial (vertsstaten),
2. en virksomhetsplan som beskriver de tjenester eller den investeringsvirksomhet som skal utøves,
3. en beskrivelse av filialens organisering, herunder om filialen har til hensikt å benytte tilknyttede agenter etablert i vertsstaten, og eventuelt hvilke tilknyttede agenter dette gjelder,
4. en beskrivelse av den planlagte bruken av tilknyttede agenter og organisasjonsstrukturen som viser hvordan agentene inngår i verdipapirforetakets foretaksstruktur, herunder rapporteringslinjer, dersom foretaket bruker tilknyttede agenter etablert i vertsstaten og ikke har opprettet en filial,
5. opplysning om adresse i vertsstaten der dokumenter kan innhentes,
6. navn på personene som utgjør filialens eller den tilknyttede agentens ledelse.

(3) Finanstilsynet skal oversende meldingen til tilsynsmyndigheten i vertsstaten innen tre måneder etter å ha mottatt den og underrette verdipapirforetaket om dette. Finanstilsynet skal også oversende opplysninger om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne filialens kunder. Så snart verdipapirforetaket har mottatt melding fra vertsstatens tilsynsmyndighet, kan filialen etableres og starte sin virksomhet. Tilsvarende gjelder dersom verdipapirforetaket ikke har mot-

tatt melding fra vertsstatens tilsynsmyndighet innen to måneder etter at den har mottatt melding fra Finanstilsynet.

(4) Kredittinstitusjoner som ønsker å yte tjenester som nevnt i første ledd gjennom tilknyttet agent etablert i annen EØS-stat, skal gi Finanstilsynet melding om dette. Meldingen skal inneholde opplysninger som nevnt i annet ledd.

(5) Oversendelse til vertsstatens tilsynsmyndighet etter tredje og fjerde ledd skal ikke foretas dersom Finanstilsynet har grunn til å betvile at verdipapirforetakets administrative organisering eller økonomiske stilling er god nok, tatt i betraktning den virksomhet som er planlagt. Finanstilsynets beslutning skal i tilfelle begrunnes overfor verdipapirforetaket innen tre måneder etter at Finanstilsynet har mottatt alle opplysninger i saken.

(6) Foretaket skal skriftlig informere Finanstilsynet om endringer i opplysningene som nevnt i annet og fjerde ledd minst én måned før gjennomføring av endringen. Finanstilsynet skal informere tilsynsmyndigheten i vertsstaten om endringen.

(7) Finanstilsynet skal underrette tilsynsmyndigheten i vertsstaten dersom det foretas endringer i opplysninger som er gitt om eventuelle erstatningsordninger som har til formål å verne filialens kunder.

(8) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-34 *Virksomhet i Norge fra foretak med hovedsete i annen EØS-stat*

(1) Verdipapirforetak og kredittinstitusjoner med hovedsete i en annen EØS-stat (hjemstaten) kan yte investeringstjenester og drive investeringsvirksomhet i Norge på følgende måter:

1. direkte fra forretningssted i hjemstaten, også gjennom bruk av tilknyttet agent etablert i hjemstaten, eller
2. gjennom etablering av filial eller bruk av tilknyttet agent etablert i Norge.

(2) Foretak etter første ledd må ha tillatelse til å yte slike investeringstjenester og være underlagt tilsyn i hjemstaten. Foretaket kan bare yte tilknyttede tjenester sammen med investeringstjenester eller investeringsvirksomhet.

(3) Foretaket kan yte de aktuelle investeringstjenester og drive investeringsvirksomhet i Norge etter første ledd nr. 1 fra det tidspunkt Finanstilsynet har mottatt melding fra tilsynsmyndigheten i hjemstaten.

(4) Innen to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt melding fra tilsynsmyndighetene i hjemstaten om etablering av filial eller bruk av tilknyttet agent etter første ledd nr. 2, skal Finanstilsynet bekrefte overfor foretaket at meldingen er mottatt. Filialen kan etableres så snart Finanstilsynet har gitt slik bekreftelse, eller se-

nest to måneder etter at Finanstilsynet har mottatt meldingen.

(5) Dersom verdipapirforetak med hovedsete i en annen EØS-stat benytter en tilknyttet agent etablert i Norge, ansees agenten tilknyttet filialen dersom det er etablert filial. Den tilknyttede agenten er under alle omstendigheter underlagt tilsvarende regler som gjelder for filialer etter loven her. For den tilknyttede agenten gjelder § 10-22 tilsvarende.

§ 9-35 Verdipapirhandellovens anvendelse for filial eller norsk tilknyttet agent av verdipapirforetak med hovedsete i annen EØS-stat

(1) For foretak med hovedsete i en annen EØS-stat som yter investeringstjenester eller driver investeringsvirksomhet i Norge gjennom filial eller tilknyttet agent etablert i Norge, jf. § 9-34 første ledd nr. 2, gjelder §§ 10-9 til 10-22, artikkel 14 til 26 i verdipapirmarkedsforordningen og forskrifter fastsatt i medhold av disse, samt kapittel 20 og 21.

(2) Departementet kan gjøre unntak fra bestemmelsen her der virksomheten er begrenset, eller der foretakets virksomhet er regulert av tilsvarende bestemmelser fastsatt av myndighetene i foretakets hjemstat.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

VI. Foretak med hovedsete utenfor EØS

§ 9-36 Etablering av filial av foretak med hovedsete utenfor EØS

(1) Tredjestatsforetak kan gis tillatelse av Finanstilsynet til å yte investeringstjenester og drive investeringsvirksomhet i Norge gjennom etablering av norsk filial. Med tredjestatsforetak i bestemmelsen her menes foretak med hovedsete utenfor EØS som ville vært å anse som verdipapirforetak eller kredittinstitusjon som yter investeringstjenester eller driver investeringsvirksomhet om det hadde hatt hovedsete i EØS.

(2) Tillatelse etter første ledd kan gis dersom:

- foretaket er underlagt betryggende tilsyn i hjemstaten og oppfyller kravene som gjelder for å drive virksomheten i hjemstaten,
- foretakets hjemstat tar behørig hensyn til anbefalingene fra Financial Action Task Force om bekjempelse av hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme,
- det er etablert tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i foretakets hjemstat og Norge,
- filialen kan disponere en tilstrekkelig startkapital,
- personene som utgjør filialens ledelse, tilfredsstillende kravene i § 9-10,
- foretakets hjemstat og Norge har undertegnet en avtale som tilfredsstillende standardene fastsatt i artikkel

26 i OECDs mønsteravtale om beskatning av inntekter og kapital, og som sikrer effektiv utveksling av opplysninger i skattesaker, herunder eventuelle multilaterale skatteavtaler, og

- foretaket er medlem i en erstatningsordning for investorer som er godkjent eller anerkjent i samsvar med direktiv 97/9/EF.

(3) Søknad om tillatelse etter første ledd skal inneholde følgende:

- navnet på myndigheten som er ansvarlig for tilsynet med foretaket i hjemstaten. Dersom flere myndigheter er ansvarlige for tilsynet, skal det gis opplysninger om deres respektive ansvarsområder,
- alle relevante opplysninger om foretaket, herunder navn, organisasjonsform, forretningskontor og adresse, medlemmer av styre og øvrig ledelse og relevante aksjeeiere,
- en virksomhetsplan som angir hvilke investeringstjenester som skal ytes, eller hvilken investeringsvirksomhet som skal drives, samt filialens organisasjonsstruktur, herunder en beskrivelse av en eventuell utkontraktering av vesentlige driftsfunksjoner,
- navnene på personene som utgjør filialens ledelse, og relevante dokumenter som viser at kravene i § 9-10 er oppfylt,
- opplysninger om startkapitalen som er fritt disponibelt for filialen.

(4) Krav om tillatelse etter første ledd gjelder ikke dersom:

- Finanstilsynet har truffet vedtak om likeverdighet i medhold av syvende ledd og foretaket har tillatelse etter artikkel 46 til 49 i verdipapirmarkedsforordningen, eller
- det ytes tjenester direkte fra forretningssted utenfor EØS utelukkende på kundens eget initiativ. Et slikt initiativ fra en kunde gir ikke rett til å markedsføre nye kategorier av investeringsprodukter eller investeringstjenester overfor den berørte kunden uten tillatelse.

(5) Tillatelse etter første ledd skal bare gis der Finanstilsynet anser at vilkårene for tillatelse etter annet til tredje ledd er oppfylt. Vedtak om tillatelse skal meddeles søkeren senest seks måneder etter at søknaden ble mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra tidspunktet slike opplysninger ble mottatt.

(6) Departementet kan i forskrift gi bestemmelser om at foretak med hovedsete utenfor EØS, kan yte investeringstjenester og drive investeringsvirksomhet uten tillatelse etter første ledd også i andre tilfeller enn etter fjerde ledd, og kan for øvrig gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

(7) Finanstilsynet kan i forskrift gi bestemmelser om at rettslige og tilsynsmessige rammer i tredjestater er likeverdige.

§ 9-37 *Verdipapirhandellovens anvendelse for filial av foretak med hovedsete utenfor EØS*

(1) For filialer med tillatelse etter § 9-36 gjelder følgende av lovens bestemmelser og forskrifter fastsatt i medhold av disse:

1. § 9-7, § 9-10, §§ 9-16 til 9-19, §§ 9-22 til 9-30 og § 9-38
2. § 10-2, §§ 10-9 til 10-17, § 10-19, § 10-20 og § 10-21 første ledd,
3. § 10-23 og kapittel 20,
4. kapittel 19 dersom dette er bestemt av Finanstilsynet på bakgrunn av tilsynsavtale med hjemstatsmyndigheten,
5. artikkel 3 til 26 i verdipapirmarkedsforordningen.

(2) Departementet kan gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

VII. Verdipapirforetakenes sikringsfond

§ 9-38 *Verdipapirforetakenes sikringsfond*

(1) Verdipapirforetak skal være medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond.

(2) Fondets formål er å gi dekning for krav som skyldes medlemmenes behandling av kunders midler og finansielle instrumenter ved manglende økonomisk evne hos medlemmene.

(3) Fondets forpliktelser finansieres av medlemmene slik at deres ansvar er prinsipielt proratarisk, subsidiært solidarisk.

(4) Fondet kan ikke gjøre gjeldende andre innsigelser overfor skadelidte enn de innsigelser verdipapirforetaket selv har overfor skadelidte.

(5) Forpliktelsen fastsatt i første ledd skal anses oppfylt for strukturerte innskudd dersom det strukturerte innskuddet utstedes av en kredittinstitusjon som er medlem i en innskuddsgarantiordning anerkjent etter direktiv 2014/49/EU.

(6) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om fondet, herunder om fondets virksomhet og finansiering, hvem som plikter å være medlem av fondet, ansvarets omfang og om rettigheter og plikter for medlemmene og mulige skadelidte.

(7) Departementet kan i forskrift bestemme i hvilken grad reglene om Verdipapirforetakenes sikringsfond skal gjelde for kredittinstitusjoner og utenlandske foretak som yter investeringstjenester i Norge. Departementet kan i forskrift bestemme at enkelte grupper av investorer eller enkelte typer krav ikke behøver å være dekket av fondet.

VIII Kapitalforhold mv.

§ 9-39 *Startkapital*

(1) Verdipapirforetak med tillatelse til å yte investeringstjenester eller drive investeringsvirksomhet som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 3, 6, 8 og 9 skal ha en startkapital på et beløp i norske kroner som minst svarer til 730 000 euro.

(2) Verdipapirforetak som kun har tillatelse til å yte en eller flere av investeringstjenestene eller drive investeringsvirksomhetene som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 1, 2, 4, 5 og 7, og som ikke har tillatelse til å håndtere kunders finansielle instrumenter eller finansielle midler, skal ha en startkapital på et beløp i norske kroner som minst svarer til 50 000 euro.

(3) Øvrige verdipapirforetak skal ha en startkapital på et beløp i norske kroner som minst svarer til 125 000 euro.

(4) Startkapitalkravet skal være oppfylt til enhver tid.

(5) Som startkapital regnes innbetalt aksjekapital, overkursfond og annen egenkapital.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om startkapital.

§ 9-40 *Minstekrav til ansvarlig kapital*

(1) Et verdipapirforetak skal til enhver tid ha en ren kjernekapital som utgjør minst fire og en halv prosent av et beregningsgrunnlag som følger av § 9-41. Et verdipapirforetaks kjernekapital skal til enhver tid utgjøre minst seks prosent av det samme beregningsgrunnlaget. Et verdipapirforetaks ansvarlige kapital skal til enhver tid utgjøre minst åtte prosent av det samme beregningsgrunnlaget.

(2) Et verdipapirforetaks ansvarlige kapital består av kjernekapital og tilleggskapital. Kjernekapitalen består av ren kjernekapital og annen godkjent kjernekapital.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om hva som skal anses som ren kjernekapital, annen godkjent kjernekapital og tilleggskapital, samt sammensetningen av ansvarlig kapital og for øvrig fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-41 *Beregningsgrunnlag*

(1) Beregningsgrunnlaget for minstekravet til ansvarlig kapital skal tilsvare summen av beregningsgrunnlagene for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

(2) Beregningsgrunnlaget for kredittrisiko skal fastsettes med utgangspunkt i risikovekter etter standardmetoden fastsatt i forskrift, eller med utgangspunkt i risikoparametere helt eller delvis fastsatt av foretaket selv på bakgrunn av interne målemetoder for klassifisering og kvantifisering av kredittrisiko.

(3) Beregningsgrunnlaget for markedsrisiko skal fastsettes med utgangspunkt i regler etter standardmetoden fastsatt i forskrift, eller med utgangspunkt i interne målemetoder for markedsrisiko.

(4) Beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko skal fastsettes som en andel av gjennomsnittlig inntekt etter basismetoden fastsatt i forskrift, en andel av inntekten innenfor de ulike forretningsområder multiplisert med en indikator på tapserfaring etter sjablongmetoden fastsatt i forskrift, eller på bakgrunn av interne målemetoder for operasjonell risiko etter avansert metode.

(5) Finanstilsynet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak fritta verdipapirforetak som ikke har tillatelse til å yte investeringstjenestene som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 3 og 6, fra krav til ansvarlig kapital for operasjonell risiko.

(6) Et verdipapirforetak kan ikke uten tillatelse fra Finanstilsynet bruke interne målemetoder for kredittrisiko, markedsrisiko eller operasjonell risiko for beregning av kravet til ansvarlig kapital.

(7) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller og for en tidsbegrenset periode samtykke i at et verdipapirforetak kan ha lavere kapitaldekning enn det som følger av bestemmelsen her og § 9-40.

(8) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om:

1. beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, herunder regler som sikrer at beregningsgrunnlaget i tilstrekkelig grad reflekterer risikoen i verdipapirforetakets eiendeler,
2. bruk av interne målemetoder for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko,
3. hvilke sikkerheter det kan tas hensyn til ved beregningen av minstekrav til kapital,
4. at ren kjernekapital eller kjernekapital minst skal utgjøre en bestemt prosent av verdien av verdipapirforetakets eiendeler og ikke-balanseførte forpliktelse, beregnet uten risikovekting, og regler for slike beregninger om uvektet kjernekapitalandel.

§ 9-42 *Krav til bevaringsbuffer, systemrisikobuffer, buffer for systemviktige foretak og motsyklisk kapitalbuffer*

(1) Et verdipapirforetak skal ha en bevaringsbuffer bestående av ren kjernekapital som skal utgjøre to og et halvt prosentpoeng i tillegg til minstekravet til kapital etter § 9-40 første ledd.

(2) Et verdipapirforetak skal ha en systemrisikobuffer bestående av ren kjernekapital i tillegg til minstekravet til kapital etter § 9-40 første ledd og bevaringsbuffer etter første ledd. Departementet fastsetter kravet til systemrisikobufferen i forskrift. Kravet kan i særlige tilfeller settes høyere eller lavere enn tre prosent.

(3) Et verdipapirforetak som er systemviktig, skal ha en buffer bestående av ren kjernekapital i tillegg til min-

stekravet til kapital etter § 9-40 første ledd, bevaringsbuffer etter første ledd og systemrisikobuffer etter annet ledd. Departementet fastsetter kravet til slik buffer i forskrift. Departementet kan i forskrift fastsette kriterier for hvilke foretak som skal regnes som systemviktige, og fastsette særlige virksomhetsregler og soliditetskrav for slike foretak.

(4) Et verdipapirforetak skal ha en motsyklisk kapitalbuffer bestående av ren kjernekapital som skal utgjøre mellom 0 og 2,5 prosentpoeng i tillegg til minstekravet til kapital etter § 9-40 første ledd, bevaringsbuffer etter første ledd, systemrisikobuffer etter annet ledd og buffer for systemviktige foretak etter tredje ledd. Departementet fastsetter kravet til den motsykliske kapitalbufferen i forskrift. Kravet kan i særlige tilfeller settes høyere enn to og et halvt prosentpoeng.

(5) Hvis et verdipapirforetak ikke oppfyller de fire nevnte bufferkravene, skal foretaket utarbeide en plan for økning av ren kjernekapitaldekning, og det kan ikke uten samtykke fra Finanstilsynet utbetale utbytte til eiere og bonus til ansatte.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om bevaringsbuffer, systemrisikobuffer, buffer for systemviktige foretak og motsyklisk kapitalbuffer, om beregningen av bufferkravene og om konsekvenser dersom kravene ikke er oppfylt og for øvrig fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

(7) Departementet kan i forskrift unnta verdipapirforetak fra bestemmelsene i paragrafen her.

§ 9-43 *Likviditet og stabil finansiering*

(1) Et verdipapirforetak skal sørge for at det til enhver tid har tilstrekkelige likvider til at det kan dekke sine forpliktelser ved forfall.

(2) Et verdipapirforetak skal ha en dokumentert likviditetsstrategi og sørge for forsvarlig likviditetsstyring etter retningslinjer fastsatt av styret. Verdipapirforetakets system for styring og kontroll skal være tilpasset arten, kompleksiteten og omfanget av virksomheten og etablere metoder for å måle likviditetsrisikoen.

(3) Finner Finanstilsynet at likviditetsrisikoen knyttet til virksomheten ikke er forsvarlig, kan Finanstilsynet gi pålegg om å iverksette tiltak for å rette på forholdet.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette minstekrav til verdipapirforetakets beholdning av likvide eiendeler og minstekrav til verdipapirforetakets sammensetning av finansieringskilder for å sikre stabil finansiering av virksomheten og motvirke risiko knyttet til inndekning av fremtidig innlånsbehov.

(5) Departementet kan i forskrift unnta verdipapirforetak fra hele eller deler av bestemmelsen her.

§ 9-44 Unntak fra allmennaksjeloven § 8-1 og aksjeloven § 8-1

Allmennaksjeloven § 8-1 annet ledd og aksjeloven § 8-1 annet ledd gjelder ikke for verdipapirforetak.

§ 9-45 Høyeste engasjement med en enkelt motpart

(1) Et verdipapirforetak kan ikke ha høyere samlet engasjement med en enkelt motpart enn det som til enhver tid er forsvarlig.

(2) Departementet kan i forskrift sette grense for høyeste samlede engasjement med en enkelt motpart, herunder om beregningsmåte for engasjement i og utenfor balansen.

(3) Departementet kan fastsette at en slik grense også skal gjelde engasjementer med to eller flere motparter, når bestemmende innflytelse eller økonomiske forbindelser mellom disse er slik at økonomiske problemer hos den ene kan medføre betalingsvanskeligheter for den andre. Departementet kan for øvrig fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 9-46 Konsolidering

(1) Kravene i dette kapitlet skal anvendes på konsolidert grunnlag dersom verdipapirforetaket:

1. har en direkte eller indirekte eierandel på 20 prosent eller mer av stemmene eller kapitalen i et annet foretak,
2. har felles ledelse med et annet foretak, eller
3. har morselskap, med mindre halvparten eller mer av virksomheten i konsernet er virksomhet som ikke er konsesjonspliktig og underlagt kapitalkrav som i kapitlet her eller tilsvarende kapitalkrav.

(2) Finanstilsynet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra første ledd nr. 2.

(3) Ved konsolidering av datterselskaper skal konsernregnskap basert på prinsippet om fullkonsolidering legges til grunn. Ved konsolidering av annet enn datterselskaper skal prinsippet om forholdsmessig konsolidering legges til grunn.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om konsolidering, herunder om hva som skal regnes som datterforetak eller morselskap etter første ledd.

§ 9-47 Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

(1) Et verdipapirforetak skal til enhver tid ha oversikt over, og med jevne mellomrom vurdere, hvilke enkelte risikoer og samlet risiko, herunder systemrisiko, som er knyttet til virksomheten. Et verdipapirforetak skal til enhver tid ha ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av den virksomhet foretaket driver.

(2) Ved vurderingen av risiko knyttet til virksomheten og samlet risikoeksponering skal det tas hensyn til kredittrisiko, likviditetsrisiko, finansieringsrisiko, mar-

keds- og valutarisiko, operasjonell risiko, systemrisiko og annen risiko knyttet til de enkelte virksomhetsområdene. Vurderingen skal omfatte risikoeksponering som følge av at foretakets eiendeler blir overdratt til eller stilt som sikkerhet overfor andre foretak.

(3) Et verdipapirforetak skal vurdere kapitalbehovet på kort og lengre sikt og hvordan dette kapitalbehovet kan tilfredsstilles. Vurderingen av kapitalbehov skal omfatte størrelsen på og sammensetningen og fordelingen av kapitalen sett i forhold til arten og omfanget av den risiko som til enhver tid er knyttet til virksomheten, og til den risiko som vil kunne oppstå.

(4) Styret skal overvåke og styre verdipapirforetakets samlede risiko og jevnlig vurdere om foretakets styrings- og kontrollordninger er tilpasset risikonivå og omfanget av virksomheten. Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om overvåking, vurdering, styring og kontroll av risiko og kapitalbehov. Departementet kan fastsette høyere kapitalkrav eller virksomhetsbegrensninger for å sikre at ansvarlig kapital er i samsvar med foretakets risikoeksponering.

(5) Finanstilsynet skal se til at de verdipapirforetak det har tilsyn med, har hensiktsmessige og klare retningslinjer og rutiner, i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov, for vurdering, styring og kontroll av risiko og kapitalbehov. Finanstilsynet skal vurdere de risikoer som verdipapirforetaket er og kan bli eksponert for, og den risiko som verdipapirforetaket representerer for det finansielle systemet.

(6) Finanstilsynet kan pålegge foretakene å ha en høyere ansvarlig kapital enn de lovbestemte minstekravene, jf. finanstilsynsloven § 4 første ledd nr. 4.

(7) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser om interne retningslinjer og rutiner for vurdering, styring og kontroll av risiko og kapitalbehov.

§ 9-48 Opplysningskrav

(1) Et verdipapirforetak skal offentliggjøre informasjon om virksomheten, risikoen knyttet til foretaket og ansvarlig kapital etter bestemmelser fastsatt i forskrift.

(2) Departementet kan i forskriften også stille krav til dokumentasjon, herunder gjøre unntak fra personopplysningsloven.

§ 9-49 Retting og pålegg

(1) Verdipapirforetak som ikke oppfyller kravene etter §§ 9-39 til 9-48 eller forskrifter fastsatt i medhold av disse bestemmelsene, skal straks iverksette nødvendige tiltak for å rette opp dette. Ved manglende etterlevelse av kravene kan Finanstilsynet pålegge foretaket:

1. å endre organiseringen, styringen og kontrollen av virksomheten og de strategier, prosesser, retningslinjer og rutiner som virksomheten drives etter,
2. et høyere kapitalkrav enn minstekrav som følger av §§ 9-39 til § 9-42,

3. å endre eller begrense virksomheten,
4. å redusere risikoen knyttet til virksomheten, herunder produkter og systemer,
5. å redusere forskjellen i løpetid mellom foretakets forpliktelser og eiendeler,
6. å begrense omfanget av prestasjonsbetinget godtgjørelse,
7. å benytte årets resultat til å øke kjernekapitaldekningen og ikke å utbetale utbytte og rente på kjernekapital.

(2) Finanstilsynet kan gi pålegg etter første ledd som felles pålegg for en gruppe av foretak som er utsatt for samme type risiko eller medfører samme type risiko for det finansielle systemet.

Kapittel 10. Verdipapirforetakets virksomhet mv.

I. Generelle bestemmelser

§ 10-1 Løpende overensstemmelse med vilkår for tillatelse

(1) Verdipapirforetak skal innrette sin virksomhet slik at den til enhver tid er i overensstemmelse med reglene i kapittel 9 og de vilkår som er satt for tillatelsen, og skal opplyse Finanstilsynet om vesentlige endringer i forutsetningene som lå til grunn for tillatelsen.

(2) Departementet kan gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-2 Interessekonflikter

(1) Verdipapirforetak plikter å treffe alle egnede tiltak for å identifisere og for å hindre eller håndtere interessekonflikter mellom foretaket og kundene og kundene imellom, herunder konflikter som følge av vederlag fra andre enn kunden eller av verdipapirforetakets godtgjørelses- eller insentivordninger.

(2) Dersom tiltakene etter § 9-16 første ledd nr. 2 ikke med rimelig sikkerhet forhindrer risiko for at kundens interesser blir skadelidende, skal foretaket tydelig opplyse kunden om mulige interessekonflikter, og om tiltakene som er truffet for å redusere denne risikoen. Verdipapirforetaket kan ikke yte investeringstjenester eller tilknyttede tjenester overfor kunden før kunden har fått slike opplysninger.

(3) Opplysningene nevnt i annet ledd skal gis på et varig medium, og de skal være tilstrekkelig detaljerte til at kunden ut fra sine forutsetninger kan ta en velbegrunnet beslutning om den tjenesten interessekonflikten gjelder.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-3 Verdipapirforetakets adgang til å drive annen næringsvirksomhet

(1) Verdipapirforetak kan utover det som følger av § 9-1, ikke drive annen næringsvirksomhet uten at dette har naturlig sammenheng med utøvelsen av investeringstjenestene eller investeringsvirksomheten.

(2) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra første ledd.

(3) Dersom det svekker verdipapirforetakets uavhengige stilling, kan verdipapirforetaket ikke:

1. ha ubegrenset ansvar i annet foretak,
2. ha eiendeler i og delta i driften av annen næringsvirksomhet, eller
3. ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd i et annet foretak.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-4 Ansattes adgang til å drive næringsvirksomhet mv.

(1) Ansatte i verdipapirforetak som normalt har innsyn i eller arbeider med foretakets investeringstjenester eller investeringsvirksomhet, må ikke være medlem av styre, bedriftsforsamling eller foretaksforsamling i foretak med finansielle instrumenter som er gjenstand for organisert omsetning eller forvaltningsselskap for verdipapirfond. Slike ansatte må heller ikke ha slik innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 annet ledd i slikt foretak.

(2) Daglig leder kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra bestemmelsen i første ledd. Styret skal orienteres om beslutningen. Styret kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra bestemmelsen i første ledd for daglig leder.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-5 Taushetsplikt for verdipapirforetak og dets ansatte mv.

(1) Ansatte, tillitsmenn og personer med bestemmende innflytelse i verdipapirforetak har taushetsplikt om det de under sin virksomhet får kjennskap til om andres forhold, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift gitt med hjemmel i lov.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for enhver som utfører arbeid for verdipapirforetaket, selv om vedkommende ikke er ansatt i foretaket.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

II. Klassifisering av kunder

§ 10-6 Profesjonelle kunder

(1) Følgende kunder anses som profesjonelle i relasjon til alle investeringstjenester, all investeringsvirksomhet og alle finansielle instrumenter:

1. foretak som har fått tillatelse til, eller er lovregulert for å utøve virksomhet på, finansmarkedene i EØS eller tredjestat og er å anse som, eller driver tilsvarende virksomhet som:
 - a) kredittinstitusjoner,
 - b) verdipapirforetak,
 - c) forsikringsselskaper,
 - d) andre godkjente eller lovregulerte finansforetak,
 - e) innretninger for kollektiv investering og forvaltningsselskaper for slike innretninger,
 - f) pensjonsforetak og forvalter for slike foretak,
 - g) vare- og varederivatforhandlere,
 - h) lokale foretak,
 - i) andre institusjonelle investorer,
2. store foretak som oppfyller minst to av følgende krav til størrelse på foretaksnivå:
 - a) regnskapsmessig balanse på et beløp i norske kroner som minst svarer til 20 000 000 euro,
 - b) årlig netto omsetning på et beløp i norske kroner som minst svarer til 40 000 000 euro,
 - c) egenkapital på et beløp i norske kroner som minst svarer til 2 000 000 euro,
3. nasjonale og regionale myndigheter, herunder offentlige organer som forvalter offentlig gjeld på nasjonalt eller regionalt plan, sentralbanker og internasjonale og overnasjonale institusjoner,
4. andre institusjonelle investorer som har som hovedvirksomhet å investere i finansielle instrumenter, herunder enheter som driver med verdipapirisering av eiendeler eller andre finansielle transaksjoner.

(2) Verdipapirforetak skal informere kunde som nevnt i første ledd skriftlig om at kunden anses for å være profesjonell, om at den har adgang til å be om en annen kategorisering, og om hvilken betydning kategoriseringen har for graden av investorbekyttelse.

(3) Dersom en profesjonell kunde ber om behandling som ikke-profesjonell kunde, og verdipapirforetaket samtykker til det, skal verdipapirforetaket og kunden inngå skriftlig avtale om dette. Avtalen skal spesifisere om den gjelder generelt eller i forbindelse med en eller flere angitte transaksjoner, investeringstjenester eller produkttyper.

(4) Verdipapirforetak skal ha skriftlige interne retningslinjer og rutiner for kategorisering av kunder. Profesjonelle kunder er ansvarlige for at verdipapirforetaket holdes løpende underrettet om enhver endring som vil kunne påvirke klassifiseringen. Blir verdipapirforetaket kjent med at kunden ikke lenger oppfyller vilkårene for å bli kategorisert som profesjonell kunde, skal verdipapirforetaket treffe passende forholdsregler.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-7 Ikke-profesjonelle kunder

(1) Som ikke-profesjonell kunde regnes enhver kunde som verken anses som profesjonell etter § 10-6 eller er omklassifisert til profesjonell etter § 10-8.

(2) En ikke-profesjonell kunde kan be om å bli behandlet som en profesjonell kunde dersom minst to av følgende tre kriterier er oppfylt:

1. kunden har foretatt transaksjoner av betydelig størrelse på det relevante marked gjennomsnittlig ti ganger per kvartal i de foregående fire kvartaler,
2. størrelsen på kundens finansielle portefølje (kontantbeholdning og finansielle instrumenter) overstiger et beløp i norske kroner som svarer til 500 000 euro,
3. kunden arbeider eller har arbeidet innen finansiell sektor i minst ett år i stilling som krever kunnskap om de relevante transaksjoner eller investeringstjenester.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-8 Krav til prosedyre ved avkall på beskyttelse som ikke-profesjonell

(1) Ved anmodning som nevnt i § 10-7 annet ledd skal kunden skriftlig meddele verdipapirforetaket at vedkommende ønsker å bli behandlet som profesjonell. Kunden skal også meddele om dette gjelder generelt, eller bare i relasjon til en bestemt investeringstjeneste, transaksjon eller produkt. Verdipapirforetaket skal gi kunden en tydelig skriftlig advarsel om den investorbekyttelsen og de rettigheter kunden gir avkall på. Kunden skal i et annet dokument enn kundeavtalen erklære skriftlig at følgene av å gi avkall på denne investorbekyttelsen er forstått.

(2) Verdipapirforetaket skal treffe alle rimelige tiltak for å sikre at en kunde som anmoder om å bli behandlet som profesjonell kunde, oppfyller kravene i § 10-7 annet ledd før det beslutter å imøtekomme anmodningen.

(3) Verdipapirforetak kan bare etterkomme anmodning som nevnt i § 10-7 annet ledd om foretaket med rimelig sikkerhet kan fastslå at kunden har den nødvendige erfaring, kunnskap og ekspertise til å fatte investeringsbeslutninger i relasjon til relevante investeringstjenester, finansielle instrumenter eller transaksjoner og forstår risikoen forbundet med disse.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

III. Investorbeskyttelse

§ 10-9 God forretningsskikk

(1) Verdipapirforetak skal utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk. Foretaket skal oppføre ærlig, redelig og profesjonelt i tråd med kundenes beste interesse og påse at markedets integritet ivaretas på beste måte. Foretaket skal ellers oppfylle kravene etter bestemmelsen her og §§ 10-10 til 10-17, og forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

(2) Verdipapirforetak som produserer finansielle instrumenter for salg til kunder, skal sikre at disse er utformet slik at de oppfyller behovene hos en identifisert målgruppe av slutt kunder, jf. § 9-19 første ledd, og at strategien for distribusjon av de finansielle instrumentene er tilpasset den identifiserte målgruppen. Foretaket skal gjennomføre rimelige tiltak for å sikre at det finansielle instrumentet bare distribueres til den identifiserte målgruppen.

(3) Verdipapirforetak skal forstå de finansielle instrumentene foretaket tilbyr eller anbefaler. Foretaket skal vurdere om de finansielle instrumentene møter behovene hos kundene verdipapirforetaket yter investeringstjenester til, og skal blant annet ta i betraktning den identifiserte målgruppen av slutt kunder i denne vurderingen. Verdipapirforetaket skal sikre at det bare tilbyr eller anbefaler finansielle instrumenter når dette er i kundens interesse.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-10 Informasjon til kunden

(1) Verdipapirforetak skal påse at all informasjon til kunder eller potensielle kunder er balansert, klar og ikke villedende. Markedsføringsinformasjon skal tydelig angis som sådan.

(2) Verdipapirforetak skal i god tid før det yter investeringstjeneste eller tilknyttet tjeneste gi kunder og potensielle kunder relevant informasjon om verdipapirforetaket og de tjenester det yter, finansielle instrumenter og foreslåtte investeringsstrategier, utførelsesplasser og alle kostnader og gebyrer i samsvar med bestemmelsen her.

(3) Verdipapirforetak skal i god tid før det yter investeringsrådgivning informere kunder eller potensielle kunder:

1. om det ytes uavhengig investeringsrådgivning eller investeringsrådgivning som ikke er uavhengig,
2. om rådgivningen er basert på en bred eller mer begrenset analyse av forskjellige typer finansielle instrumenter, og særlig om utvalget er begrenset til finansielle instrumenter som utstedes eller leveres av foretak som verdipapirforetaket har nære forbindelser til etter § 9-1 annet ledd, eller om andre juridiske eller økonomiske forbindelser er så nære at

det kan utgjøre en risiko for at det uavhengige grunnlaget for investeringsrådgivningen svekkes,

3. om verdipapirforetaket vil gi kunden en periodisk egnethetsvurdering.

(4) Informasjonen om finansielle instrumenter og foreslåtte investeringsstrategier etter annet ledd, skal omfatte hensiktsmessig veiledning og advarsel om risiko forbundet med investeringer i de aktuelle instrumentene eller foreslåtte investeringsstrategiene, og informasjon om det finansielle instrumentet er tiltenkt ikke-profesjonelle eller profesjonelle kunder. Ved utformingen av informasjonen skal den identifiserte målgruppen av slutt kunder, jf. § 10-9 annet ledd, tas i betraktning.

(5) Informasjonen om alle kostnader og gebyrer etter annet ledd skal omfatte opplysninger om både investeringstjenester og tilknyttede tjenester, herunder rådgivningskostnader og kostnadene for de finansielle instrumentene som anbefales eller markedsføres. Foretaket skal opplyse om hvordan kunden kan betale kostnader og gebyrer, herunder eventuelle tredjepartsbeta-linger.

(6) Informasjonen om alle kostnader og gebyrer som ikke skyldes underliggende markedsrisiko, skal sammenstilles på en slik måte at kunden kan forstå den samlede kostnaden og den kumulative effekten på investeringens avkastning. Foretaket skal på kundens forespørsel spesifisere hver enkelt kostnad. Opplysningene skal, dersom det er aktuelt, gis regelmessig og minimum årlig gjennom investeringens løpetid.

(7) Opplysninger etter første til sjetten ledd skal gis i forståelig form og på en slik måte at kunder og potensielle kunder har en rimelig mulighet til å forstå arten av og risikoen forbundet med investeringstjenesten og de finansielle instrumentene som tilbys, og på denne bakgrunn være i stand til å fatte en informert investeringsbeslutning. Opplysningene kan gis i et standardisert format.

(8) Kravene til opplysninger etter første til syvende ledd gjelder ikke når en investeringstjeneste tilbys som en del av et finansielt produkt som er underlagt informasjonskrav etter finansavtaleloven.

(9) Når en investeringstjeneste tilbys sammen med en annen tjeneste eller et annet produkt som en del av en pakke eller som et vilkår for den samme avtalen eller pakken, skal foretaket informere kunden om det er mulig å kjøpe de ulike tjenestene og produktene separat. Foretaket skal fremlegge en oversikt over de samlede kostnadene ved hvert enkelt produkt og tjeneste. Dersom det er sannsynlig at risikoen forbundet med en slik avtale eller pakke som tilbys til en ikke-profesjonell kunde, er forskjellig fra risikoen forbundet med tjenestene eller produktene enkeltvis, skal foretaket fremlegge en tilstrekkelig beskrivelse av de enkelte tjenestene

eller produktene i avtalen eller pakken, samt hvordan samspillet endrer risikoen.

(10) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-11 *Særskilte krav for uavhengig investeringsrådgivning*

(1) Verdipapirforetak som informerer kunden om at det yter uavhengig investeringsrådgivning etter § 10-10 tredje ledd nr. 1, skal vurdere et tilstrekkelig utvalg av tilgjengelige finansielle instrumenter. Utvalget må være tilstrekkelig diversifisert ut fra type og utsteder eller produkttilbyder til å sikre at kundens investeringsmål kan oppfylles på egnet måte. Utvalget kan ikke være begrenset til produkter og finansielle instrumenter som utstedes eller tilbys av:

1. foretaket selv eller enheter med nære forbindelser til foretaket etter § 9-1 annet ledd, eller
2. andre enheter som foretaket har så nære juridiske eller økonomiske forbindelser med at det kan innebære en risiko for at det uavhengige grunnlaget for investeringsrådgivningen svekkes.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-12 *Vederlag fra eller til andre enn kunden*

(1) Et verdipapirforetak kan i forbindelse med at det yter investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, ikke motta vederlag fra, eller yte vederlag til, andre enn kunden med mindre vederlaget er egnet til å forbedre kvaliteten på tjenesten til kunden, og det ikke svekker foretakets evne til å opptre ærlig, redelig og profesjonelt i samsvar med kundens beste interesser.

(2) Som vederlag etter første ledd omfattes alle former for penge- og naturalytelser. Første ledd omfatter ikke utgifter som muliggjør eller er nødvendige for å gjennomføre investeringstjenesten, herunder kostnader til depotbank, handelsplasser, verdipapirregistre, oppgjørssentraler og juridisk bistand. Slike utgifter må etter sin art ikke gi opphav til konflikt med foretakets plikt til å opptre ærlig, redelig og profesjonelt i samsvar med kundens beste interesser.

(3) Kunden skal før tjenesten ytes motta korrekt, fullstendig og forståelig informasjon om vederlag etter første ledd, herunder vederlagets art og verdi, eller beregningsmåte dersom verdien ikke kan fastsettes. Dersom vederlaget skal overføres til kunden, skal det gis informasjon om fremgangsmåten for slik overføring. Informasjonen skal gis skriftlig.

(4) Et verdipapirforetak som yter aktiv forvaltning eller informerer kunden om at det yter uavhengig investeringsrådgivning, jf. § 10-10 tredje ledd nr. 1, kan ikke motta og beholde vederlag fra andre enn kunden. Dette gjelder likevel ikke mindre naturalytelser som kan forbedre kvaliteten på tjenesten til kunden og er av slik art

og et slikt omfang at foretakets evne til å ivareta kundens beste interesser ikke svekkes. Kunden skal gis skriftlig informasjon om mindre naturalytelser foretaket mottar og beholder.

(5) Departementet kan fastsette forskrift med bestemmelser som i særlige tilfeller forbyr eller stiller ytterligere krav til mottak av vederlag fra, eller yting av vederlag til, andre enn kunden. Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-13 *Avlønning av ansatte*

(1) Verdipapirforetak skal ikke avlønne ansatte eller evaluere ansattes prestasjoner på en slik måte at evnen til å påse at kundens interesser ivaretas på beste måte, svekkes. Foretaket skal herunder ikke benytte avlønningsordninger, salgsmål eller andre insentiver som kan påvirke ansatte til å anbefale et bestemt finansielt instrument til en ikke-profesjonell kunde fremfor et annet finansielt instrument som er bedre egnet for kunden.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-14 *Kompetansekrav for ansatte*

(1) Verdipapirforetak skal sikre at personer som yter investeringsrådgivning eller gir informasjon om finansielle instrumenter, investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, har den kunnskap og kompetanse som kreves for å sikre at foretakets virksomhet oppfyller kravet til god forretningsskikk og øvrige krav som følger av §§ 10-10 til 10-17.

(2) Næringsorganisasjon eller tilknyttet juridisk enhet som gir opplæring til og autoriserer personer ansatt i verdipapirforetak, tilknyttet agent eller filial av utenlandsk foretak som yter investeringstjenester eller driver investeringsvirksomhet i Norge, kan behandle slike opplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 10 som ledd i vurderingen av om en ansatt skal gis autorisasjon, fratras autorisasjon eller gis advarsel.

(3) Departementet kan gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-15 *Vurdering av egnethet og hensiktsmessighet*

(1) Verdipapirforetak som yter investeringsrådgivning eller driver aktiv forvaltning, skal innhente nødvendige opplysninger om kundens eller den potensielle kundens kunnskap og erfaring fra det aktuelle investeringsområdet, samt kundens finansielle situasjon og investeringsmål, herunder kundens risikotoleranse og evne til å bære tap. Undersøkelsene skal sette foretaket i stand til å anbefale den investeringstjenesten og de finansielle instrumentene som egner seg for vedkommende, og spesielt at de er i samsvar med kundens risikotoleranse og evne til å bære tap. Dersom foretaket anbefaler en pakke av tjenester eller produkter sammen-

satt etter § 10-10 niende ledd, skal den samlede pakken være egnet.

(2) Et verdipapirforetak skal når det yter andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning, søke å innhente opplysninger om kundens eller den potensielle kundens kunnskap og erfaring fra det aktuelle investeringsområdet. Foretakets undersøkelser skal sette det i stand til å vurdere om den påtenkte investeringstjenesten eller det påtenkte investeringsproduktet er hensiktsmessig for kunden. Dersom en pakke av tjenester eller produkter sammensatt etter § 10-10 niende ledd er aktuell, skal foretaket vurdere om den samlede pakken er hensiktsmessig.

(3) Hvis verdipapirforetaket vurderer at investeringstjenesten eller investeringsproduktet ikke er hensiktsmessig etter annet ledd, skal kunden eller den potensielle kunden advares om dette. Dersom kunden eller den potensielle kunden velger å ikke gi opplysninger som verdipapirforetaket plikter å innhente, eller gir ufullstendige opplysninger, skal foretaket advare om at dette gjør at foretaket ikke kan vurdere hva som er hensiktsmessig for vedkommende.

(4) Annet og tredje ledd gjelder ikke når verdipapirforetaket yter investeringstjenester som utelukkende består av mottak, formidling og utførelse av ordre, med eller uten tilknyttede tjenester, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

1. tjenestene gjelder finansielle instrumenter som ikke er komplekse,
2. tjenestene ytes på kundens eller den potensielle kundens initiativ,
3. kunden eller den potensielle kunden underrettes klart om at verdipapirforetaket ikke har plikt til å vurdere hensiktsmessigheten av instrumentet eller tjenesten, og at den investorbeskyttelsen som denne plikten medfører dermed ikke er til stede, og
4. verdipapirforetaket etterlever kravene til håndtering av interessekonflikter etter § 10-2.

(5) Unntaket etter fjerde ledd gjelder ikke når det ytes kreditt etter § 2-6 nr. 2 som overstiger tidligere innvilget kredittramme.

(6) Advarsler etter tredje ledd kan gis i et standardisert format.

(7) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-16 Ikke-komplekse finansielle instrumenter

(1) Følgende finansielle instrumenter regnes ikke som komplekse etter § 10-15 fjerde ledd nr. 1:

1. aksjer opptatt til handel på et regulert marked eller et likeverdig tredjestatsmarked eller på en multilateral handelsfasilitet, med unntak av aksjer med derivatelement og aksjer i alternative investeringsfond,

2. obligasjoner eller andre gjeldsinstrumenter opptatt til handel på et regulert marked eller et likeverdig tredjestatsmarked eller på en multilateral handelsfasilitet, og som ikke inneholder et derivatelement eller har en struktur som gjør det vanskelig for kunden å forstå risikoen,
3. pengemarkedsinstrumenter som ikke inneholder et derivatelement eller har en struktur som gjør det vanskelig for kunden å forstå risikoen,
4. aksjer eller andeler i UCITS som definert i verdipapirfondloven § 1-2 nr. 4, unntatt strukturerte UCITS som omhandlet i forordning (EU) nr. 583/2010 artikkel 36 nr. 1 annet avsnitt,
5. strukturerte innskudd som ikke har en oppbygning som gjør det vanskelig for kunden å forstå avkastningsrisikoen eller kostnadene ved førtidig oppsigelse av produktet,
6. andre finansielle instrumenter som ikke er å anse som komplekse sett hen til formålet med § 10-15 fjerde ledd.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her, herunder bestemmelser om hva som er å anse som likeverdig tredjestatsmarked.

§ 10-17 Rapportering til kunder mv.

(1) Verdipapirforetak skal ha et kunderegister som omfatter dokumentene som regulerer avtaleforholdet mellom partene, herunder dokumenter som viser be- tingelsene for foretakets tjenesteyting overfor kunden. Partenes avtalte rettigheter og plikter kan fremgå i registeret ved henvisning til andre dokumenter eller til offentligrettslig regulering.

(2) Verdipapirforetak skal gi kunden hensiktsmessige rapporter om tjenestene foretaket har utført. Rapportene skal omfatte periodisk informasjon til kunden hvor det tas hensyn til arten og kompleksiteten til de finansielle instrumentene og tjenestene som er ytt. Rapportene skal også omfatte relevante kostnader i tilknytning til transaksjoner og tjenester som er utført for kundens regning.

(3) Verdipapirforetak skal når det yter investeringsrådgivning til en ikke-profesjonell kunde, gi kunden en erklæring om egnethet før transaksjonen gjennomføres. Egnethetserklæringen skal spesifisere foretakets råd og begrunne hvordan rådet svarer til kundens preferanse, mål og andre egenskaper.

(4) Dersom transaksjonsavtalen inngås ved fjernkommunikasjon, kan erklæring etter tredje ledd gis umiddelbart etter at det er inngått avtale dersom:

1. bruken av fjernkommunikasjonsmiddelet forhindret foretaket i å gi informasjonen tidligere,
2. kunden har samtykket til å motta egnethetserklæringen umiddelbart etter at transaksjonen er utført, og

3. verdipapirforetaket har gitt kunden anledning til å utsette transaksjonen for å motta egnethetserklæringen på forhånd.

(5) Når et verdipapirforetak yter aktiv forvaltning til en ikke-profesjonell kunde eller har informert en slik kunde om at foretaket vil gi kunden en periodisk egnethetsvurdering, skal den periodiske informasjonen til kunden omfatte en oppdatert erklæring om hvordan investeringen svarer til kundens preferanse, mål og andre egenskaper.

(6) Dokumentasjon etter annet til femte ledd skal gis på et varig medium.

(7) Kravene i denne bestemmelsen og i §§ 10-14 til 10-16 gjelder ikke kredittavtaler knyttet til boligeiendom som er underlagt reglene om vurdering av forbrukers kredittverdighet etter finansavtaleloven kapittel 3, dersom det utstedes en pantobligasjon som sikkerhet for kredittavtalen, og det i den forbindelse ytes en investeringstjeneste til forbrukeren.

(8) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-18 Tjenesteyting via annet verdipapirforetak

(1) Dersom et verdipapirforetak formidler instruksjoner om å utføre investeringstjenester eller tilknyttede tjenester på vegne av en kunde til et annet verdipapirforetak, kan verdipapirforetaket som mottar instruksjonene, legge til grunn informasjonen som gis om kunden og eventuelle anbefalinger i forbindelse med tjenesten eller transaksjonen som kunden har fått fra det andre verdipapirforetaket.

(2) Verdipapirforetaket som formidler instruksjonene, forblir i slike tilfeller ansvarlig for at informasjonen er fullstendig og korrekt, og at eventuelle anbefalinger eller råd er egnet for kunden.

(3) Verdipapirforetaket som mottar instruksjonene, plikter å utføre de aktuelle tjenester basert på informasjonen og anbefalinger som nevnt i første ledd i samsvar med alle relevante bestemmelser i kapittel 10.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-19 Best mulig resultat ved utførelse av ordre

(1) Verdipapirforetak skal ved utførelse av en kundeordre, gjennomføre tilstrekkelige tiltak for å oppnå best mulig resultat for kunden. Pris, kostnader, hurtighet, sannsynlighet for gjennomføring og oppgjør av ordren, ordrens størrelse og art og andre relevante forhold for å utføre kundeordren skal hensyntas. Dersom kunden har gitt spesifikke instruksjoner, skal ordre utføres i samsvar med disse.

(2) Ved utførelse av ordre på vegne av en ikke-profesjonell kunde, bestemmes best mulig resultat ut fra det samlede vederlaget kunden skal betale i forbindelse med ordreførelsen. Det samlede vederlaget skal om-

fatte prisen på det finansielle instrumentet og kostnader ved ordreførelsen. Kostnadene skal inkludere samtlige direkte kostnader for kunden i forbindelse med utførelsen, herunder avgifter for bruk av utførelsesplass, sentrale motparter og verdipapirregistre, samt andre kostnader og avgifter til en tredjepart som er involvert i utførelsen av ordren.

(3) For å sikre best mulig resultat for kunden når ordren kan utføres på flere utførelsesplasser, og for å sammenligne resultatene som kan oppnås for kunden på de ulike utførelsesplassene nevnt i verdipapirforetakets retningslinjer for ordreførelse, skal verdipapirforetaket ta hensyn til egne provisjoner og kostnader ved å utføre ordren på de ulike utførelsesplassene.

(4) Verdipapirforetak skal ha effektive systemer, prosedyrer og ordninger for å sikre etterlevelse av bestemmelsen i første ledd. Verdipapirforetaket skal blant annet utarbeide og benytte retningslinjer for utførelse av kundeordrer.

(5) Verdipapirforetakets retningslinjer skal for hver type finansielt instrument foretaket handler med, inneholde informasjon om de ulike utførelsesplasser som benyttes, og hvilke faktorer som bestemmer valget av utførelsesplass. Retningslinjene skal minst omfatte de utførelsesplassene som vanligvis gir best resultat ved utførelse av kundeordrer.

(6) Før utførelse av en kundeordre skal verdipapirforetaket opplyse om foretakets retningslinjer for ordreførelse og innhente kundens samtykke til disse. Verdipapirforetaket skal på en lettfattelig og tydelig måte gi kunden informasjon om hvordan ordre blir utført av foretaket.

(7) Dersom retningslinjene tillater at kundeordrer utføres utenfor en handelsplass, skal kundene gis informasjon om dette. Verdipapirforetaket skal innhente uttrykkelig samtykke fra kunden før foretaket utfører kundens ordre utenfor en handelsplass. Slikt samtykke kan innhentes gjennom en generell avtale eller i forbindelse med den enkelte transaksjon.

(8) Verdipapirforetak skal kontrollere sine systemer og retningslinjer for ordreførelse for å avdekke og utbedre eventuelle svakheter. Blant annet skal verdipapirforetaket jevnlig evaluere om bruk av utførelsesplassene som nevnt i retningslinjene, er egnet til å oppnå best mulig resultat for kundene, eller om det er behov for endringer. I vurderingen skal verdipapirforetaket legge vekt på informasjon som er offentliggjort etter § 10-20. Verdipapirforetaket skal opplyse om alle vesentlige endringer i foretakets systemer og retningslinjer for ordreførelse til kunder som foretaket har en løpende relasjon med.

(9) På kundens forespørsel skal verdipapirforetaket kunne påvise at kundeordrene er utført i tråd med foretakets retningslinjer.

(10) Etter at verdipapirforetaket har utført en kundeordre, skal foretaket informere kunden om hvor ordren ble utført.

(11) Verdipapirforetak skal ikke motta penge- eller naturalytelser for å utføre ordrer ved en bestemt handelsplass eller utførelsesplass som strider imot bestemmelsene i § 9-16 første ledd nr. 2, § 10-2 eller § 10-12.

(12) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-20 *Offentliggjøring av informasjon om ordreutførelse*

(1) Handelsplasser og systematiske internaliserere skal minst en gang i året offentliggjøre opplysninger om kvaliteten på ordreutførelsen for finansielle instrumenter som er omfattet av handelsplikten i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 23 og 28. Tilsvarende skal utførelsesplasser minst en gang i året offentliggjøre opplysninger om kvaliteten på ordreutførelsen for finansielle instrumenter som ikke er underlagt denne handelsplikten. Slike rapporter skal offentliggjøres vederlagsfritt og inneholde opplysninger om pris, kostnader, hurtighet og sannsynlighet for gjennomføring av ordren for hvert enkelt finansielt instrument.

(2) Verdipapirforetak som utfører ordrer, skal årlig offentliggjøre informasjon om de fem utførelsesplasser der foretaket har hatt høyest handelsvolum det foregående året innenfor hver kategori av finansielle instrumenter. Offentliggjøringen skal inneholde informasjon om kvaliteten på ordreutførelsen.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-21 *Håndtering av kundeordre*

(1) Verdipapirforetak skal etablere prosedyrer og ordninger som sikrer hurtig, rettferdig og effektiv utførelse av kundeordrer, vurdert i forhold til verdipapirforetakets øvrige kundeordrer og foretakets handel for egen regning. Prosedyrene og ordningene skal legge til rette for utførelse av sammenlignbare kundeordrer i den rekkefølgen de er kommet inn.

(2) Dersom en kundeordre som angir pris og antall i aksjer notert på regulert marked eller handlet på en handelsplass, ikke kan utføres umiddelbart på grunn av markedsforholdene, og verdipapirforetaket ikke har mottatt annen instruks fra kunden, skal foretaket straks treffe tiltak for raskest mulig utførelse ved å offentliggjøre ordren på en måte som er tilgjengelig for markedsaktørene. Plikten til å offentliggjøre ordren anses oppfylt dersom ordren gjøres tilgjengelig på en handelsplass.

(3) Finanstilsynet kan frita verdipapirforetak fra plikten til å offentliggjøre ordren etter annet ledd dersom ordren er stor i forhold til den normale markedsstørrelsen etter artikkel 4 i verdipapirmarkedsforordningen.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-22 *Tilknyttede agenter*

(1) Verdipapirforetak kan benytte tilknyttede agenter for å markedsføre sine tjenester, skaffe oppdrag, motta og formidle instruksjoner eller ordrer i relasjon til investeringstjenester eller finansielle instrumenter, plassere finansielle instrumenter og gi råd om de finansielle instrumenter, investeringstjenester og tilknyttede tjenester som verdipapirforetaket tilbyr, forutsatt at verdipapirforetaket selv har tillatelse til å yte slike tjenester. Virksomhet som tilknyttet agent krever ikke tillatelse etter § 9-1. Agenten kan være tilknyttet bare ett verdipapirforetak.

(2) Verdipapirforetak er ansvarlig for all virksomhet som agenten forestår på foretakets vegne, og skal ved bruk av agent påse at foretaket fortsatt overholder sine plikter etter denne loven. Verdipapirforetaket plikter å påse at tilknyttede agenter alltid opplyser om agentforholdet ved kontakt med kunder eller potensielle kunder. Opplysningene må minst omfatte verdipapirforetakets identitet, de tjenester som tilbys i agentforholdet, samt at verdipapirforetaket fullt ut er ansvarlig for agentens virksomhet. Opplysningene skal gis skriftlig eller over telefon med lydopptak.

(3) Tilknyttede agenter skal registreres i et offentlig tilgjengelig register. Registeret skal føres av Finanstilsynet. Registeret skal inneholde opplysninger om tilknyttede agenter etablert i Norge, og om norske verdipapirforetaks tilknyttede agenter etablert i en annen EØS-stat. Verdipapirforetak kan bare benytte tilknyttede agenter som er registrert i Norge eller i tilsvarende register i en annen EØS-stat. Verdipapirforetaket skal melde fra til Finanstilsynet dersom tilknytningen til en agent opphører.

(4) Tilknyttede agenter skal ha tilstrekkelig godt omdømme og besitte nødvendig kunnskap og kompetanse til å yte de tilbudte tjenestene, og til å gi relevante opplysninger til kunder. Registrering i Norge kan bare skje dersom verdipapirforetaket bekrefter at foretakets tilknyttede agent er egnet. Finanstilsynet kan nekte registrering av en tilknyttet agent dersom agenten ikke anses egnet.

(5) Verdipapirforetak skal iverksette nødvendige tiltak for å unngå at eventuell virksomhet som agenten driver utenfor denne lovens virkeområde, får negative virkninger for virksomheten agenten driver på vegne av verdipapirforetaket.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 10-23 *Tjenesteyting overfor kvalifiserte motparter*

(1) Verdipapirforetak med tillatelse til å yte tjenester som nevnt i § 2-1 første ledd nr. 1 til 3, kan medvirke til

eller gjennomføre transaksjoner med kvalifiserte motparter uten å overholde kravene etter § 10-9, § 10-10 første, åttende og niende ledd, §§ 10-11 til 10-16, § 10-17 første og syvende ledd, § 10-19, § 10-20 og § 10-21 første ledd i forbindelse med disse transaksjonene eller tilknyttede tjenester som er direkte relatert til disse transaksjonene.

(2) Følgende skal regnes som kvalifiserte motparter i bestemmelsen her:

1. verdipapirforetak,
2. kredittinstitusjoner,
3. forsikringsselskap,
4. innretninger for kollektiv investering og forvaltere for slike innretninger,
5. pensjonsforetak og forvaltningsselskaper for slike foretak,
6. andre godkjente eller lovregulerte finansforetak,
7. offentlige myndigheter på nasjonalt nivå, inkludert sentralbanker og overnasjonale organisasjoner.

(3) Kravene i §§ 10-9 til 10-21 skal likevel gjelde dersom en kvalifisert motpart anmoder om dette overfor verdipapirforetaket.

(4) Verdipapirforetak skal opptre ærlig, redelig og profesjonelt overfor en kvalifisert motpart og kommunisere på en måte som er redelig, klar og ikke villedende, tatt i betraktning den kvalifiserte motpartens art og virksomhet.

(5) Verdipapirforetak som inngår i transaksjoner etter første ledd med kvalifiserte motparter, skal innhente uttrykkelig bekreftelse fra den kvalifiserte motparten om at vedkommende samtykker til å bli behandlet som kvalifisert motpart. Bekreftelsen kan innhentes gjennom en generell avtale eller i forbindelse med den enkelte transaksjonen.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen, herunder utvide kretsen av kvalifiserte motparter, samt fastsette særlige regler i forbindelse med utvidelsen.

§ 10-24 *Nemndsbehandling av tvister*

Finansforetaksloven § 16-3 gjelder tilsvarende for verdipapirforetak.

§ 10-25 *Lenke til nettbasert prisportal*

Departementet kan i forskrift fastsette en plikt for verdipapirforetak til å lenke til prisopplysninger i nettbaserte prisportaler.

Etter kapittel 10 skal del 4 til 6 lyde:

Del 4. Regulerte markeder

Kapittel 11. Søknad og vilkår for tillatelse for regulert marked

I. Tillatelse, søknad og tilbakekall

§ 11-1 *Tillatelse til å drive et regulert marked og løpende overensstemmelse med vilkår*

(1) Et regulert marked kan bare drives av markedsoperatør som har tillatelse til dette fra departementet.

(2) Tillatelse etter første ledd skal bare gis der departementet anser at vilkårene etter kapittel 11 og 12 og utfyllende forskrifter er oppfylt.

(3) Markedsoperatøren er ansvarlig for at det regulerte markedet og markedsoperatøren selv innretter virksomheten slik at den til enhver tid er i overensstemmelse med loven her og de vilkår som er satt for tillatelsen, og skal opplyse departementet om vesentlige endringer i forutsetningene som lå til grunn for tillatelsen. Markedsoperatøren skal kunne utøve rettigheter på vegne av det regulerte markedet etter loven her.

(4) Foretak som ikke har tillatelse som markedsoperatør for regulert marked etter denne loven, kan ikke benytte betegnelsen regulert marked i eller som tillegg til sitt navn, eller ved omtale av sin virksomhet, dersom bruken er egnet til å gi inntrykk av at foretaket har tillatelse etter denne loven.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette hvilke bestemmelser etter loven som skal gjelde både markedsoperatøren og regulert marked der disse er to ulike rettssubjekt.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-2 *Søknad om tillatelse*

(1) I søknad om tillatelse skal markedsoperatøren fremlegge alle opplysninger som departementet trenger for å sikre at de lovbestemte kravene for regulert marked og markedsoperatør er oppfylt, herunder en virksomhetsplan der det blant annet gis opplysninger om arten av virksomheten og organiseringen av denne. Utkast til regler og forretningsvilkår skal vedlegges søknaden. Departementet kan be om ytterligere opplysninger.

(2) Vedtak om tillatelse skal meddeles søkeren snarest mulig og senest seks måneder etter at søknaden ble mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra det tidspunktet slike opplysninger ble mottatt.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-3 *Endring og tilbakekall av tillatelse*

(1) Departementet kan helt eller delvis endre, herunder sette nye vilkår, eller tilbakekalle tillatelse til en markedsoperatør dersom:

1. markedsoperatøren ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på tillatelsen eller har opphørt å drive regulert marked i mer enn seks måneder,

2. markedsoperatøren har fått tillatelsen ved bruk av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter,
3. markedsoperatøren ikke lenger oppfyller vilkårene for tillatelsen, herunder krav til ansvarlig kapital,
4. markedsoperatøren foretar alvorlige eller systematiske overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov, slik at det er grunn til å frykte for at fortsettelse av virksomheten kan skade aktører på det regulerte markedet, tilliten til verdipapirmarkedet eller institusjonene som virker i markedet, eller
5. markedsoperatøren ikke etterkommer pålegg gitt i medhold av § 19-7 eller finansstilsynsloven § 4 første ledd nr. 7.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-4 *Sammenslåing og deling av regulert marked mv.*

(1) Vedtak om sammenslåing eller deling av markedsoperatører skal meddeles departementet minst tre måneder før vedtaket gjennomføres. Tilsvarende gjelder ved avhendelse av en vesentlig del av konsesjonspliktig virksomhet. Departementet avgjør i tvilstilfelle om avhendelsen omfatter en vesentlig del av den konsesjonspliktige virksomheten. Departementet kan innen tre måneder fra melding er mottatt nekte sammenslåing, deling eller avhendelse, sette vilkår for gjennomføring av transaksjonen eller endre tillatelsen.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-5 *Virksomhet i utlandet*

(1) En markedsoperatør for norsk regulert marked som skal utøve virksomhet i utlandet gjennom datterselskap eller filial, skal ha tillatelse fra departementet.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

II. **Vilkår for tillatelse**

§ 11-6 *Organisasjonsform*

(1) En markedsoperatør for regulert marked skal være organisert som allmennaksjeselskap.

(2) Departementet kan gjøre unntak fra kravet til foretaksform og fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-7 *Krav til ledelsen av markedsoperatøren*

(1) Markedsoperatøren skal ha et styre med minst fem medlemmer. Daglig leder kan ikke være medlem av styret.

(2) Styremedlemmer, daglig leder og andre som faktisk deltar i ledelsen av markedsoperatøren, skal ha tilstrekkelige kvalifikasjoner og erfaring, ha ført en hederlig vandel og for øvrig ikke ha utvist utilbørlig atferd

som gir grunn til å anta at stillingen eller vervet ikke vil kunne ivaretas på forsvarlig måte. Personer som nevnt i første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

(3) Bestemmelsene i § 9-10 annet til niende ledd gjelder tilsvarende for markedsoperatører.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-8 *Styrets oppgaver og ansvar*

(1) Styret har det overordnede ansvar for forvaltningen av markedsoperatøren og skal føre tilsyn med foretakets virksomhet. Styret skal sørge for at foretaket organiseres og ledes på en effektiv og fornuftig måte, herunder på en måte som sikrer at de ulike delene av virksomheten holdes atskilt og forhindrer interessekonflikter, og som fremmer markedets integritet.

(2) Styret skal overvåke og regelmessig vurdere hvor effektiv markedsoperatørens organisering og ledelse er, og treffe egnede tiltak for å avhjelpe eventuelle mangler.

(3) Styremedlemmene skal ha tilstrekkelig tilgang til opplysninger og dokumenter som de trenger for å føre tilsyn med beslutninger som treffes av markedsoperatørens daglige ledelse.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-9 *Nominasjonskomité*

Departementet kan i forskrift fastsette regler om krav om nominasjonskomité for markedsoperatøren.

§ 11-10 *Eierkontroll for regulert marked som ikke er børs*

(1) Den som er eier av en betydelig eierandel i markedsoperatør for regulert marked som ikke er børs, eller i det regulerte markedet selv, skal være egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket.

(2) Med betydelig eierandel menes direkte eller indirekte eierandel som representerer minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i en markedsoperatør for regulert marked som ikke er børs, eller i det regulerte markedet selv, eller som på annen måte gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av foretaket eller det regulerte markedet selv. Likt med eie av aksjer etter første punktum regnes erverv av rett til å bli eier av aksjer når dette må anses som reelt aksjeeie.

(3) Erverv som fører til at erververen blir eier av en betydelig eierandel, kan bare gjennomføres etter at melding om dette på forhånd er sendt Finansstilsynet. Det samme gjelder erverv som øker eierandelen slik at denne direkte eller indirekte overstiger 20, 30 eller 50 prosent av aksjekapitalen eller stemmene. Annet ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

(4) Likt med aksjeeierens egne aksjer etter første til tredje ledd regnes aksjer som eies eller erverves av aksjeeierens nærstående som definert i § 2-5. Departementet

avgjør i tvilstilfelle om aksjer som aksjeeieren ikke eier, skal likestilles med egne aksjer.

(5) Melding om erverv etter tredje ledd skal inneholde opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre eierkontroll etter denne bestemmelsen. Den som erverver en betydelig eierandel, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det. Markedsoperatøren skal offentliggjøre opplysninger om egne og det regulerte markedets eiere og eierandeler.

(6) Finanstilsynet skal innen tre måneder fra melding som nevnt i annet og tredje ledd er komplett, nekte slikt erverv dersom vedkommende aksjeeier ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket.

(7) Ved avhendelse av en eierandel som medfører at eierandelens størrelse kommer under grensene som nevnt i annet eller tredje ledd, skal det gis melding til Finanstilsynet.

(8) Departementet kan i forskrift gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-11 Internkontroll

(1) Styret i markedsoperatøren skal fastsette retningslinjer for internkontroll og skal forvisse seg om at internkontrollen etableres, gjennomføres og dokumenteres på en forsvarlig måte i samsvar med styrets retningslinjer og pålegg.

(2) Daglig leder skal sørge for at internkontroll etableres og gjennomføres i samsvar med lov og forskrifter samt styrets retningslinjer og pålegg.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-12 Revisor

Finanstilsynet kan gi nærmere regler om revisors arbeidsoppgaver i en markedsoperatør.

§ 11-13 Taushetsplikt

(1) Tillitsvalgte og ansatte i en markedsoperatør plikter å hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til det som de i sitt arbeid får vite om andres forretningsmessige eller personlige forhold med mindre noe annet følger av denne eller annen lov. Vedkommende må heller ikke gjøre bruk av slike opplysninger ved ervervsvirksomhet eller ved kjøp og salg av finansielle instrumenter. Bestemmelsene i forvaltningsloven §§ 13 a til 13 e gjelder tilsvarende.

(2) Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har sluttet i tjenesten eller vervet.

(3) Taushetsplikt etter første og annet ledd er ikke til hinder for at opplysninger gis tilsynsmyndighetene.

(4) Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak gjøre unntak fra taushetsplikten overfor annet regulert marked, verdipapirregister, sentral motpart,

utenlandske tilsynsmyndigheter, andre offentlige myndigheter og internasjonale eller overnasjonale institusjoner.

(5) Taushetsplikt etter bestemmelsen her og forskrifter fastsatt i medhold av fjerde og sjette ledd gjelder tilsvarende for andre personer som mottar opplysninger underlagt lovpålagt taushetsplikt fra markedsoperatøren.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-14 Habilitetskrav

(1) Tillitsvalgte og ansatte i en markedsoperatør må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har slik særlig betydning for egen del eller for noen nærstående at vedkommende må anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Vedkommende må heller ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noe spørsmål som har fremtredende økonomisk særinteresse for selskap, forening eller annen offentlig eller privat institusjon som vedkommende er knyttet til.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette begrensninger i ansattes og tillitsvalgtes adgang til å ha styreverv eller biverv i selskap hvis finansielle instrumenter er opptatt til notering og handel på vedkommende regulerte marked. Departementet kan fastsette tilsvarende begrensning for ansatte og tillitsvalgte i foretak som inngår i samme konsern som det regulerte markedet. Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-15 Adgangen til å eie finansielle instrumenter m.m.

(1) Markedsoperatøren kan ikke eie finansielle instrumenter som er opptatt til notering og handel på et regulert marked som det driver, eller eie rettigheter til slike, med unntak av obligasjoner utstedt av en EØS-stat.

(2) Ansatte i markedsoperatøren kan bare erverve eller avhende finansielle instrumenter i den utstrekning det følger av forskrift fastsatt av departementet. Departementet kan i forskrift fastsette begrensninger i tillitsvalgtes adgang til å foreta slike transaksjoner, og kan fastsette forskrift om at ansatte og tillitsvalgte skal melde egne handler og handler foretatt av nærstående til det regulerte markedet eller Finanstilsynet. Reglene i annet punktum gjelder tilsvarende for ansatte og tillitsvalgte i foretak som inngår i samme konsern som det regulerte markedet.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-16 *Krav til ansvarlig kapital*

(1) En markedsoperatør skal til enhver tid ha en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i foretaket.

(2) Ved vurderingen av foretakets risiko skal det blant annet tas hensyn til virksomhetsrisiko, kontraktsrisiko, operasjonell risiko og annen særlig risiko som foretakets virksomhet er eksponert for.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om hva som skal regnes som foretakets ansvarlige kapital, samt om minstekrav til ansvarlig kapital.

§ 11-17 *Likviditetskrav*

(1) En markedsoperatør skal ha en beholdning av likvide midler, eller tilgang til slike, som anses betryggende ut fra foretakets virksomhet og situasjon.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-18 *Organisatoriske krav*

(1) Et regulert marked skal fastsette interne regler og treffe nødvendige tiltak som til enhver tid sikrer:

1. identifisering og håndtering av interessekonflikter mellom det regulerte markedet, dets eiere eller markedsoperatør på den ene siden, og markedets oppgaver og funksjoner på den annen side,
2. identifisering og håndtering av vesentlige risikoer som virksomheten utsettes for, at markedet har systemer for en forsvarlig drift av det tekniske systemet, herunder effektive ordninger i tilfelle teknisk avbrudd,
3. transparente og ikke-diskresjonære handelsregler og prosedyrer etter § 12-2, herunder etablering av objektive kriterier for effektiv gjennomføring av ordrer,
4. at det legges til rette for effektiv og rettidig gjennomføring av transaksjoner i systemet.

(2) Markedsoperatøren kan ikke utføre kundeordrer mot egen beholdning eller ved prinsipal-matchingshandel, jf. § 9-27 femte ledd, på et regulert marked som det driver.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-19 *Robuste systemer og automatiske handelssperrer på regulert marked*

(1) Et regulert marked skal ha effektive systemer, prosedyrer og ordninger som til enhver tid sikrer at handelssystemet:

1. er robust og har tilstrekkelig kapasitet for å kunne håndtere høye ordre- og meldingsvolum,
2. sikrer velordnet handel ved alvorlig markedsuro,
3. er fullt gjennomtestet.

(2) Et regulert marked skal ha beredskapsplaner og systemer som sikrer kontinuerlig drift ved svikt i handelssystemet.

(3) Et regulert marked skal ha effektive systemer og prosedyrer og treffe nødvendige tiltak for å avvise ordrer som overstiger nærmere bestemte volum- og prister-skler, eller som er åpenbart feilaktige.

(4) Det regulerte markedet kan midlertidig stanse eller begrense handelen for en kort periode ved betydelige prissvingninger for et finansielt instrument på det regulerte markedet eller et annet relatert marked. Det regulerte markedet kan i særlige tilfeller kansellere, endre eller korrigere enhver transaksjon.

(5) Det regulerte markedets parametere for stans av handelen skal være hensiktsmessige og ta hensyn til likviditeten innen forskjellige aktivaklasser og underkategorier, markedsmodellens art og type aktører. Parametere skal settes slik at betydelige forstyrrelser i handelen unngås.

(6) Det regulerte markedet skal underrette Finanstilsynet om parametere for stans av handel og vesentlige endringer av disse. Et regulert marked som anses vesentlig ut fra likviditeten i det finansielle instrumentet, skal melde stans av handelen i et finansielt instrument til Finanstilsynet. Det regulerte markedet skal ha hensiktsmessige systemer og rutiner for slik melding.

(7) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-20 *Avtaler med prisstillere*

(1) Et regulert marked skal ha skriftlige avtaler med alle verdipapirforetak som opptrer som prisstillere.

(2) Et regulert marked skal ha ordninger som sikrer at et tilstrekkelig antall verdipapirforetak inngår avtale med det regulerte markedet om å stille bindende priser slik at markedet tilføres likviditet på en regelmessig og forutsigbar basis, dersom dette er hensiktsmessig ut fra arten og omfanget av handelen på det regulerte markedet.

(3) Avtalene som nevnt i første ledd skal spesifisere hvilke forpliktelser prisstilleren har til å tilføre likviditet og eventuelle andre forpliktelser som pålegges prisstilleren ved deltakelse i ordningen som nevnt i annet ledd. Avtalene skal også spesifisere hvilke insentiver i form av rabatter eller annet som tilbys verdipapirforetaket for å tilføre likviditet på regelmessig og forutsigbar basis og eventuelle andre rettigheter som tilbys ved deltakelse i ordningen som nevnt i annet ledd.

(4) Det regulerte markedet skal overvåke og håndheve prisstillerenes etterlevelse av avtalene. Det regulerte markedet skal underrette Finanstilsynet om innholdet i avtalene og ved forespørsel fremskaffe alle nødvendige opplysninger.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-21 *Algoritmehandel*

(1) Et regulert marked skal ha effektive systemer og prosedyrer og treffe nødvendige tiltak for å forhindre at algoritmebaserte handelssystemer skaper eller bidrar til uordnede markedsforhold, og for å håndtere slike markedsforhold dersom de likevel oppstår.

(2) Et regulert marked skal ha systemer som begrenser andelen ikke-utførte ordrer i forhold til transaksjonene som kan gjennomføres i systemet av et medlem, slik at det er mulig å bremse ordrestrømmen dersom det er risiko for at kapasiteten i systemet overstiges.

(3) Et regulert marked skal ha systemer for å håndheve krav til minste tillatte kursendring som kan anvendes på markedet, jf. § 11-24.

(4) Et regulert marked skal kreve at medlemmene gjør hensiktsmessige tester av sine algoritmer, og skal stille testmiljøer tilgjengelig for slik testing.

(5) Et regulert marked skal ved hjelp av melding fra medlemmene kunne identifisere hvilke ordrer som er generert gjennom algoritmehandel, hvilke algoritmer som er benyttet for ulike ordrer, og hvilke personer som har initiert disse.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-22 *Direkte elektronisk tilgang*

(1) For et regulert marked som tillater direkte elektronisk tilgang, gjelder følgende:

1. Det regulerte markedet skal ha effektive systemer og prosedyrer og treffe nødvendige tiltak for å sikre at bare medlemmer som har tillatelse som verdipapirforetak etter direktiv 2014/65/EU eller som kredittinstitusjon etter direktiv 2013/36/EU, tilbyr slik tilgang. Tilsvarende gjelder for å sikre at medlemmene har fastsatt hensiktsmessige kriterier om egnethet for brukere av tilgangen, og at medlemmene har ansvaret for ordrer og handler som utføres ved anvendelse av tjenesten i samsvar med loven her, jf. § 9-24.
2. Det regulerte markedet skal ha hensiktsmessige regler for risikokontroll og terskler for handel gjennom direkte elektronisk tilgang, og skal kunne skille, og ved behov stanse, ordrer og handler utført gjennom slik tilgang uten å stoppe andre ordrer fra samme medlem.
3. Det regulerte markedet skal ha ordninger for suspensjon eller opphør av direkte elektronisk tilgang gitt av et medlem dersom kravene etter bestemmelsen her ikke overholdes.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-23 *Samlokaliseringstjenester og avgiftsstruktur*

(1) Et regulert marked skal ha klare, rettferdige og ikke-diskriminerende regler om samlokaliseringstjenester.

(2) Et regulert marked skal ha en avgiftsstruktur, herunder for utførelse av ordrer og for rabatter, som er klar, rettferdig og ikke-diskriminerende. Avgiftsstrukturen skal ikke motivere til å legge inn, endre eller kansellere ordrer eller utføre transaksjoner på en måte som bidrar til uordnede markedsforhold eller markedsmissbruk.

(3) Et regulert marked skal stille krav om prisstillelse i enkeltaksjer eller en kurv av aksjer i bytte mot eventuelle rabatter som gis.

(4) Avgifter kan fastsettes for hvert finansielt instrument. Avgift for kansellerte ordrer kan fastsettes ut fra hvor lenge ordren ligger inne før kansellering. Det kan fastsettes høyere avgifter for en ordre som i ettertid kanselleres, og for medlemmer som kansellerer en høy andel av ordrene de legger inn, og for medlemmer som benytter høyfrekvente algoritmer i den utstrekning de høyere avgiftene gjenspeiler den ekstra belastningen slik handel er for kapasiteten i handelssystemet.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-24 *Minste tillatte kursendring*

(1) Et regulert marked skal ha regler om minste tillatte kursendring for aksjer, depotbevis, børshandlede fond, sertifikater og andre lignende finansielle instrumenter.

(2) Reglene etter første ledd skal:

1. reflektere det aktuelle finansielle instrumentets likviditetsprofil på forskjellige markeder og gjennomsnittlige differanser mellom kjøpskurs og salgskurs,
2. ta i betraktning behovet for stabile kurser uten å begrense ytterligere reduksjon av differansen mellom kjøpskurs og salgskurs mer enn nødvendig,
3. tilpasse minste tillatte kursendring for det enkelte finansielle instrument på en hensiktsmessig måte.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-25 *Synkronisering*

(1) Et regulert marked og dets medlemmer skal synkronisere klokker som anvendes for å registrere dato og tid for hendelser på et regulert marked som er underlagt av rapporteringsplikt.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 11-26 *Transaksjonsrapportering på vegne av verdipapirforetak*

(1) Et regulert marked som rapporterer transaksjoner etter artikkel 26 i verdipapirmarkedsforordningen

på vegne av verdipapirforetak, skal ha pålitelige sikkerhetssystemer som garanterer sikkerhet og autentisering ved informasjonsoverføringen, reduserer risikoen for dataforfalskning og ulovlig tilgang, og som forebygger informasjonslekkasje og sikrer at opplysningene til enhver tid behandles fortrolig. Et regulert marked skal opprettholde tilstrekkelige ressurser og ha reserve-systemer på plass, slik at disse tjenestene kan tilbys og opprettholdes til enhver tid.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

Kapittel 12. Virksomhetskrav for regulerte markeder

§ 12-1 Virksomhetsbegrensninger

(1) Markedsoperatøren for et regulert marked kan i tillegg til å drive regulert marked bare drive virksomhet som har naturlig sammenheng med drift av det regulerte markedet, og som ikke svekker tilliten til det regulerte markedets integritet og uavhengighet. Departementet avgjør i tvilstilfelle om vilkårene i første punktum er oppfylt.

(2) Dersom en markedsoperatør driver oppgjørsvirksomhet etter kapittel 17, må virksomheten drives i eget foretak. Departementet kan i forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsen i første punktum.

(3) Finanstilsynet kan pålegge en markedsoperatør som driver annen virksomhet, å drive denne i et eget foretak.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 12-2 Opptak til handel av finansielle instrumenter mv.

(1) Det regulerte markedet skal ha klare og oversiktlige regler om opptak av finansielle instrumenter til handel. Reglene skal sørge for at finansielle instrumenter kan handles på en rettferdig, velordnet og effektiv måte, samt at omsettelige verdipapirer, jf. § 2-4 første ledd, er fritt omsettelige.

(2) Ved opptak av derivater til handel skal reglene sørge for at derivatkontraktene er utformet på en slik måte at de legger til rette for en velordnet prisdannelse og effektive oppgjørsbetingelser.

(3) Det regulerte markedet skal ha effektive ordninger for å påse at utstederne av omsettelige verdipapirer som er tatt opp til handel, oppfyller sine forpliktelser etter kapittel 5 og 7.

(4) Det regulerte markedet skal ha ordninger som legger til rette for medlemmenes tilgang til opplysninger som offentliggjøres etter kapittel 5 og 7.

(5) Det regulerte markedet skal ha nødvendige ordninger for å vurdere regelmessig at vilkårene for opptak til handel av finansielle instrumenter etterleves.

(6) Omsettelige verdipapirer som allerede er tatt opp til handel på et annet regulert marked, kan tas opp til handel på et regulert marked uten utstederens samtykke, forutsatt at reglene i kapittel 7 oppfylles. Det regulerte markedet skal gi utstederen melding om at opptak til handel finner sted. Utstederen skal ikke underlegges informasjonsforpliktelser som følge av opptaket.

(7) Markedsoperatøren kan kreve at en utsteder av finansielle instrumenter som er eller søkes tatt opp til handel på det regulerte markedet, og utstederens tillitsvalgte og ansatte, uten hinder av taushetsplikt gir de opplysninger som er nødvendige for at markedsoperatøren skal kunne oppfylle sine lovbestemte plikter. Første punktum gjelder tilsvarende for andre som regelmessig utfører ledelsesfunksjoner for utstederen. Første punktum gjelder videre tilsvarende for annen person som har søkt om opptak til handel av finansielle instrumenter.

(8) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 12-3 Suspensjon og strykning av finansielle instrumenter

(1) Markedsoperatøren kan suspendere eller stryke et finansielt instrument fra handel på det regulerte markedet hvis det ikke lenger tilfredsstillende det regulerte markedets vilkår. Markedsoperatøren kan likevel ikke suspendere eller stryke et finansielt instrument på det regulerte markedet hvis dette kan ventes å medføre vesentlig ulempe for eierne av instrumentet eller markedets oppgaver og funksjon.

(2) Ved suspensjon eller strykning av et finansielt instrument skal markedsoperatøren for det regulerte markedet også suspendere eller stryke eventuelle derivatinstrumenter som har det aktuelle finansielle instrumentet som underliggende, der dette er nødvendig for å fremme hensikten med suspensjonen eller strykningen av det underliggende finansielle instrumentet.

(3) Den som suspenderer eller stryker et finansielt instrument fra handel på et regulert marked, skal umiddelbart offentliggjøre beslutningen og informere Finanstilsynet om dette.

(4) Finanstilsynet skal kreve at andre handelsplasser og systematiske internaliserere som handler det aktuelle finansielle instrumentet, suspenderer eller stryker instrumentet fra handel dersom beslutningen om suspensjon eller strykning er begrunnet i overtakelsestilbud, mistanke om markedsmissbruk eller manglende offentliggjøring av innsideinformasjon om utstederen eller det finansielle instrumentet i strid med § 3-2 og § 5-2, med mindre dette kan medføre vesentlig ulempe for eierne av instrumentet eller markedets funksjon. Finanstilsynet skal umiddelbart offentliggjøre beslutningen og gi Den europeiske verdipapir- og markedstil-

synsmyndighet og relevante tilsynsmyndigheter i andre EØS-stater opplysninger om dette.

(5) Finanstilsynet kan beslutte at markedsoperatøren skal suspendere eller stryke et finansielt instrument på et regulert marked i medhold av første og annet ledd hvis det ikke lenger tilfredsstillende vilkårene for opptak til handel.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 12-4 Medlemskap på regulert marked

(1) Et regulert marked skal ha oversiktlige og ikke-diskriminerende regler basert på objektive kriterier om medlemskap og tilgang til markedet.

(2) Reglene som nevnt i første ledd skal beskrive et medlems forpliktelser som følger av:

1. reguleringen av og virksomheten til det regulerte markedet,
2. markedets handelsregler,
3. profesjonelle standarder for ansatte i verdipapirforetak eller kredittinstitusjoner som deltar på markedet,
4. vilkårene som gjelder for medlemmer som ikke er verdipapirforetak eller kredittinstitusjoner,
5. regler og prosedyrer for oppgjør og clearing av transaksjoner som gjelder på markedet.

(3) Et regulert marked kan oppta verdipapirforetak og kredittinstitusjoner som medlem. Et regulert marked kan også oppta andre juridiske og fysiske personer som medlem, såfremt disse:

1. har tilstrekkelig godt omdømme,
2. har tilstrekkelig evne, kompetanse og erfaring knyttet til handel og transaksjoner,
3. har, der hvor det er relevant, tilstrekkelige organisatoriske ordninger, og
4. har nødvendige finansielle ressurser, tatt i betraktning ulike ordninger for å garantere riktig oppgjør av transaksjoner.

(4) Kravene i §§ 10-9 til 10-21 gjelder ikke for transaksjoner som slutes mellom medlemmer på et regulert marked. Kravene i §§ 10-9 til 10-21 gjelder likevel overfor medlemmers kunder når de på vegne av kundene utfører ordre på et regulert marked.

(5) Markedsoperatøren skal gi foretak med hovedkontor i en annen EØS-stat og som har tillatelse til å yte investeringstjenester eller drive investeringsvirksomhet, adgang til medlemskap på regulert marked på like vilkår som andre medlemmer.

(6) Markedsoperatøren skal gi Finanstilsynet melding hvis den har til hensikt å etablere ordninger i annen EØS-stat som kan lette fjernmedlemmers adgang til og mulighet for å handle på markedet. Finanstilsynet skal innen én måned gi opplysningene til tilsynsmyndigheten i den andre EØS-staten.

(7) Markedsoperatøren skal regelmessig oversende en liste over det regulerte markedets medlemmer til Finanstilsynet.

(8) Medlemmer på regulert marked samt tillitsvalgte og ansatte hos medlemmer er uten hinder av taushetsplikt forpliktet til å gi markedsoperatøren for det regulerte markedet de opplysninger som er nødvendige for at markedsoperatøren skal kunne oppfylle sine plikter etter denne loven og annen lovgivning.

(9) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 12-5 Markedsovervåking

(1) Et regulert marked skal etablere effektive ordninger og prosedyrer, herunder ha nødvendige ressurser, som sikrer en regelmessig overvåking av medlemmers etterlevelse av markedets egne regler. Regulerte markeder skal overvåke innsendte ordrer, kanselleringer av ordrer og transaksjoner på markedet med sikte på å avdekke brudd på relevante lover og regler, herunder reglene om markedsmissbruk i kapittel 3, markedets egne regler og andre rettsstridige handelsforhold, samt forstyrrelser i handelssystemet knyttet til et finansielt instrument.

(2) Markedsoperatøren for det regulerte markedet skal umiddelbart gi melding til Finanstilsynet ved mistanke om vesentlige brudd på relevante lover og forskrifter, markedets egne regler eller andre rettsstridige handelsforhold, samt ved forstyrrelser i handelssystemet knyttet til et finansielt instrument.

(3) Markedsoperatøren kan kreve at et verdipapirregister og en sentral motpart uten hinder av taushetsplikt gir opplysninger som er nødvendige for at det regulerte markedet skal kunne oppfylle sine plikter etter første og annet ledd. Opplysningene kan ikke benyttes til andre formål.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 12-6 Valg av oppgjørssystem

Medlemmer på et regulert marked skal ha rett til å velge oppgjørssystem for transaksjoner med finansielle instrumenter som er inngått på markedet, dersom følgende vilkår er oppfylt:

1. det foreligger forbindelser og avtaler mellom det valgte oppgjørssystemet og andre systemer eller ordninger som er nødvendige for å sikre et effektivt og økonomisk oppgjør av den aktuelle transaksjonen, og
2. Finanstilsynet samtykker i at anvendelse av et annet oppgjørssystem enn det som er utpekt av det regulerte markedet, gir tekniske betingelser som er egnet til å sikre at finansmarkedene virker på en smidig og ordnet måte.

§ 12-7 Opptak til handel av finansielle instrumenter utstedt av et regulert marked

(1) Et regulert marked kan ikke oppta til handel omsettelige verdipapirer utstedt av markedsoperatøren for det regulerte markedet, foretak i samme konsern som markedsoperatøren, eller finansielle instrumenter knyttet til slike, uten samtykke fra departementet.

(2) Departementet kan gi samtykke til at et regulert marked opptar til handel omsettelige verdipapirer som er utstedt av et foretak som inngår i konsernforhold med markedsoperatøren for vedkommende regulerte marked eller finansielle instrumenter knyttet til slike. Det kan stilles vilkår for slikt samtykke, herunder at foretak skal underlegges særlig tilsyn fra Finanstilsynet, samt at foretak skal ha opplysningsplikt overfor Finanstilsynet.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om prosedyrer, beslutning og kontroll vedrørende slikt opptak, om løpende handel og om tilsyn med utsteder og det regulerte markedet.

§ 12-8 Daglig mulkt

En markedsoperatør kan pålegge et foretak eller en person som ikke oppfyller sin opplysningsplikt etter § 12-2 syvende ledd og § 12-4 åttende ledd eller forskrift gitt i medhold av disse bestemmelsene, en daglig mulkt inntil opplysningsplikten er oppfylt. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om ileggelse av daglig mulkt.

§ 12-9 Overtredelsesgebyr

Ved brudd på §§ 11-20 til 11-22, § 11-25 eller kapittel 12 eller forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene, eller ved vesentlige brudd på et regulert markedsregler eller forretningsvilkår, kan markedsoperatøren pålegge utstederen av finansielle instrumenter notert på vedkommende regulerte marked eller medlemmer på vedkommende regulerte marked å betale et overtredelsesgebyr. Departementet kan gi nærmere regler om ileggelse av overtredelsesgebyr.

§ 12-10 Forvaltningslovens anvendelse på vedtak truffet av markedsoperatør

Når en markedsoperatør treffer avgjørelser etter kapittel 6 og 7, §§ 12-2, 12-3, 12-4, 12-8, 12-9, 13-2 og § 21-3 tredje ledd, skal forvaltningsloven kapittel III, IV, V, VI og VIII, med unntak av § 13, få anvendelse. Departementet kan fastsette nærmere regler om saksbehandlingen.

§ 12-11 Oppnevning av klagenemnd og kompetanse mv.

(1) Departementet kan oppnevne en egen klagenemnd for å avgjøre klager på vedtak som nevnt i § 12-10. Klagenemnden skal ha en leder og en nestleder som begge skal ha juridisk embetseksamen. Departementet kan i forskrift fastsette at også andre vedtak fattet av markeds-

operatør enn de som er nevnt i § 12-10 skal kunne påklages, og fastsette unntak fra klageadgangen.

(2) Klagenemnden kan i tvister mellom private parter opptre som voldgiftsrett etter nærmere regler fastsatt av departementet.

(3) Forvaltningsloven kommer til anvendelse for klagenemndens virksomhet. Departementet kan fastsette nærmere regler om frister, innholdet av klage, tilsvare og muntlig forhandling og om klagenemndens sammensetning og virksomhet. Slike regler kan utfylle, supplere eller avvike fra regler gitt i eller i medhold av denne lov.

(4) Taushetsplikt etter § 11-13 og forskrifter fastsatt i medhold av § 11-13 gjelder tilsvarende for klagenemnden.

§ 12-12 Dekning av klagenemndens utgifter

(1) Klagenemndens utgifter dekkes av regulerte markeder på bakgrunn av en fordeling fastsatt av departementet etter forslag fra klagenemnden. Departementet fastsetter medlemmenes godtgjørelse.

(2) Det kan kreves gebyr for behandling av klage etter § 12-11. Departementet kan gi nærmere regler om når gebyr skal kreves, om gebyrenes størrelse og om innkrevingen.

(3) Departementet kan gi nærmere regler om når en part kan bli tilkjent saksomkostninger fra det offentlige, og om en parts rett til dekning av saksomkostninger fra andre parter.

§ 12-13 Søksmålsadgang

(1) Søksmål mot vedtak som omhandlet i § 12-10 kan ikke reises før klageadgangen er utnyttet. Klagenemnden kan i særlige tilfeller fatte vedtak om at det likevel kan reises søksmål mot avgjørelsen. Frist for søksmål er seks måneder fra det tidspunktet klagen er avgjort eller tillatelse til søksmål er gitt.

(2) Søksmål mot vedtak truffet av markedsoperatøren for regulert marked, reises mot vedkommende foretak. Staten kan på ethvert trinn tre inn i saken som partshjelper og kan etter avtale med markedsoperatøren overta saken.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

Kapittel 13. Tillatelse og virksomhetskrav som børs

§ 13-1 Tillatelse til å drive virksomhet som børs mv.

(1) En børs kan bare drives av en markedsoperatør som har tillatelse til dette fra departementet.

(2) Foretak som ikke har tillatelse som markedsoperatør for børs etter denne loven, kan ikke benytte betegnelsen børs i eller som tillegg til sitt navn, eller ved omtale av sin virksomhet, dersom bruken er egnet til å gi inntrykk av at foretaket har tillatelse etter denne loven.

(3) Vedtektene og endringer i disse skal forelegges departementet til godkjenning. Departementet kan gi forskrift om innhold og godkjenning av markedsoperatørens vedtekter.

(4) Vedtak om avhendelse av en vesentlig del av den konsesjonspliktige virksomheten, skal treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring.

(5) Departementet kan i forskrift fastsette hvilke bestemmelser etter loven som skal gjelde både markedsoperatøren og børs der disse er to ulike rettssubjekt.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 13-2 Opptak til handel av finansielle instrumenter på børs

(1) Finansielle instrumenter kan opptas til handel på børs etter reglene i § 12-2, og forskrift gitt i medhold av § 12-2, og børsens egne regler dersom vedkommende børs finner at de finansielle instrumentene er egnet for dette og kan forventes å bli gjenstand for regelmessig omsetning.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 13-3 Eierkontroll i børs

(1) Erverv som fører til at erververen blir eier av en betydelig eierandel i en markedsoperatør for en børs, eller i børsen selv, krever tillatelse fra departementet. Med betydelig eierandel menes direkte eller indirekte eierandel som representerer minst 10 prosent av aksjekapitalen eller stemmene, eller som på annen måte gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av foretaket. Likt med erververens egne aksjer regnes aksjer som eies eller erverves av aksjeeiere som nevnt i § 2-5. Likestilt med eie av aksjer etter første til tredje punktum regnes erverv av rett til å bli eier av aksjer når dette må anses som reelt aksjeeie.

(2) Ethvert erverv som øker eierandelen slik at den direkte eller indirekte overstiger 20, 30 eller 50 prosent av aksjekapitalen eller stemmene i en børs, krever tillatelse fra departementet. Første ledd tredje og fjerde punktum gjelder tilsvarende.

(3) Søknad om tillatelse etter første og annet ledd sendes særskilt for hver aksjeeier som ved ervervet direkte eller indirekte får en eierandel i en børs som utgjør eller overstiger 10, 20, 30 eller 50 prosent.

(4) Tillatelse etter første og annet ledd kan bare gis når erververen anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket. Ved denne vurderingen skal det særlig legges vekt på:

1. erververens tidligere handlemåte,
2. erververens tilgjengelige økonomiske ressurser og hensynet til forsvarlig virksomhet,

3. om eierskapet vil kunne føre til uønskede virkninger for finansmarkedenes virkemåte, eller børsens evne til å betjene det norske kapitalmarkedet,

4. muligheten for å utøve et effektivt tilsyn, herunder om det er etablert samarbeid med tilsynsmyndighetene i erververens hjemland,

5. om eierskapet vil kunne påvirke rettigheter og plikter for aktørene på vedkommende børs,

6. om den bakenforliggende eierstrukturen hos erververen er i samsvar med de hensyn som ivaretas i denne bestemmelse,

7. om det er grunn til å anta at det i forbindelse med ervervet foregår eller blir gjort forsøk på hvitvasking av penger eller finansiering av terrorvirksomhet, eller at ervervet vil øke risikoen for dette.

(5) Søknad om tillatelse etter første og annet ledd skal sendes Finanstilsynet med kopi til departementet. Den som erverver en betydelig eierandel, skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 dersom Finanstilsynet ber om det.

(6) Ved avhendelse av aksjer slik at eierandelen kommer under grensene etter første og annet ledd, skal det gis melding til Finanstilsynet.

(7) Departementet kan i forskrift gi utfyllende forskrifter til bestemmelsen her, herunder nærmere regler om innholdet i søknad, regler for behandling av søknaden, samt regler om plikt til å gi melding om eiere av betydelige eierandeler i foretaket, og om plikt for juridiske personer som har betydelige eierandeler i foretaket, til å gi melding om hvem som inngår i styret og ledelsen.

§ 13-4 Erverv uten tillatelse

(1) Dersom en aksjeeier har ervervet aksjer uten nødvendig tillatelse etter § 13-3, kan departementet fastsette en frist for å redusere eierandelen eller søke om nødvendig tillatelse. Dersom denne fristen overskrides, kan departementet selge aksjene. Reglene om tvangsdekning i finansielle instrumenter i tvangsfullbyrdesloven gjelder så langt de passer. Tvangsfullbyrdesloven § 10-6, jf. § 8-16, kommer ikke til anvendelse. Aksjeeieren skal varsles om at tvangssalg vil bli foretatt senest to uker før salget gjennomføres.

(2) Inntil nedsalg eller tvangssalg har funnet sted kan aksjeeieren for den del av aksjene som overstiger tillatt nivå, ikke utøve andre rettigheter i selskapet enn retten til å heve utbytte og til å utøve fortrinnsrett ved kapitalforhøyelse.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 13-5 Kontrollkomité

Departementet kan i forskrift fastsette regler om at en markedsoperatør for børs skal ha en kontrollkomité, herunder regler om kontrollkomiteens sammensetning, oppgaver, instruks og melding til Finanstilsynet.

§ 13-6 *Stans i handel*

(1) Departementet kan i ekstraordinære situasjoner vedta at all notering og handel ved børs skal stanses. Så vidt mulig skal børsens og Finanstilsynets uttalelse innhentes før beslutning fattes. Dersom departementets vedtak ikke kan avventes, kan Finanstilsynet treffe slik avgjørelse. Dersom Finanstilsynets vedtak ikke kan avventes, kan børsen treffe slik avgjørelse.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

Del 5. Datarapporteringstjenester

Kapittel 14. Tillatelse og vilkår for datarapporteringstjenester

§ 14-1 *Definisjoner av datarapporteringstjenester*

(1) Med datarapporteringstjenester menes:

1. drift av en godkjent offentliggjøringsordning,
2. drift av et konsolidert offentliggjøringsystem,
3. drift av en godkjent rapporteringsordning.

(2) Med en godkjent offentliggjøringsordning menes et foretak med tillatelse til å offentliggjøre handelsrapporter på vegne av et verdipapirforetak etter verdipapirmarkedsforordningen artikkel 20 og 21.

(3) Med et konsolidert offentliggjøringsystem menes et foretak med tillatelse til å samle inn handelsrapporter om finansielle instrumenter etter verdipapirmarkedsforordningen artikkel 6, 7, 10, 12, 13, 20 og 21 fra regulert marked, multilateral handelsfasilitet, organisert handelsfasilitet og godkjent offentliggjøringsordning, og til å konsolidere dem til en kontinuerlig, elektronisk, direkte datastrøm med opplysninger om priser og volum for hvert enkelt finansielt instrument.

(4) Med en godkjent rapporteringsordning menes et foretak med tillatelse til å rapportere opplysninger om transaksjoner på vegne av verdipapirforetak til tilsynsmyndigheten eller Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet.

(5) Med datarapporteringsforetak menes foretak som yter datarapporteringstjenester på forretningsmessig basis.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 14-2 *Tillatelse til å yte datarapporteringstjenester*

(1) Datarapporteringstjenester som ytes på forretningsmessig basis av foretak med hovedsete i Norge, kan bare ytes etter tillatelse fra Finanstilsynet. I tillatelsen skal det angis hvilke datarapporteringstjenester foretaket kan yte.

(2) En markedsoperatør eller et verdipapirforetak som har tillatelse til å drive en handelsplass, kan yte datarapporteringstjenester uten særskilt tillatelse dersom det dokumenteres at foretaket oppfyller kravene i dette

kapittelet. Hvilke datarapporteringstjenester foretaket kan yte, skal fremgå av foretakets tillatelse.

(3) Tillatelse kan bare gis dersom Finanstilsynet anser at vilkårene for å yte datarapporteringstjenester etter dette kapittelet er oppfylt.

(4) Foretak som yter datarapporteringstjenester, plikter å innrette sin virksomhet slik at den til enhver tid er i overensstemmelse med reglene i dette kapittelet og de vilkår som er satt for tillatelsen. Foretaket skal opplyse Finanstilsynet om vesentlige endringer i forutsetningene som lå til grunn for tillatelsen.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 14-3 *Søknad om tillatelse*

(1) I søknad om tillatelse skal alle opplysninger som er nødvendig for å vise at foretaket tilfredsstiller kravene i dette kapittelet, fremlegges, herunder en driftsplan som viser hvilke tjenester som er planlagt og foretakets organisering.

(2) Vedtak om tillatelse skal meddeles søkeren snarest mulig og senest seks måneder etter at en fullstendig søknad er innlevert.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 14-4 *Endring og tilbakekall av tillatelser*

(1) Finanstilsynet kan helt eller delvis endre, herunder sette nye vilkår, eller tilbakekalle tillatelsen til å yte datarapporteringstjenester dersom foretaket:

1. ikke gjør bruk av tillatelsen innen tolv måneder, gir uttrykkelig avkall på den eller ikke har ytt noen datarapporteringstjenester i de foregående seks månedene,
2. har fått tillatelsen ved hjelp av uriktige opplysninger eller andre uregelmessigheter,
3. ikke lenger oppfyller vilkårene for tillatelsen,
4. foretar alvorlige eller systematiske overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov, slik at det er grunn til å frykte for at fortsettelse av virksomheten kan skade foretakets kunder, brukerne av rapportert data, tilliten til verdipapirmarkedet eller institusjonene som virker i markedet, eller
5. foretaket ikke etterkommer pålegg gitt i medhold av § 19-7 eller finanstilsynsloven § 4 første ledd nr. 7.

(2) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 14-5 *Krav til ledelsen i datarapporteringsforetak*

(1) Styremedlemmer, daglig leder og andre som faktisk deltar i ledelsen av et datarapporteringsforetak, skal ha tilstrekkelige kvalifikasjoner og erfaring, ha ført en hederlig vandel og for øvrig ikke ha utvist utilbørlig atferd som gir grunn til å anta at stillingen eller vervet ikke

vil kunne ivaretas på forsvarlig måte. Personer omfattet av første punktum skal fremlegge ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40.

(2) Bestemmelsene i § 9-10 annet ledd og femte til niende ledd gjelder tilsvarende for datarapporteringsforetak.

(3) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 14-6 Styrets oppgaver og ansvar

Bestemmelsene i § 11-8 gjelder tilsvarende for styret i et datarapporteringsforetak.

§ 14-7 Organisatoriske krav til godkjente offentliggjøringsordninger

(1) En godkjent offentliggjøringsordning skal ha egnede retningslinjer og ordninger for å offentliggjøre opplysningene som kreves etter artikkel 20 og 21 i verdipapirmarkedsforordningen så nær sanntid som mulig, og på rimelige forretningsmessige vilkår.

(2) Opplysningene etter første ledd skal gjøres tilgjengelige vederlagsfritt 15 minutter etter at den godkjente offentliggjøringsordningen har offentliggjort dem.

(3) Offentliggjøringen etter første ledd skal skje effektivt og konsekvent og på en måte som sikrer rask tilgang til opplysningene.

(4) Offentliggjøringen skal være ikke-diskriminerende og i et format som legger til rette for konsolidering av opplysningene med tilsvarende opplysninger fra andre kilder.

(5) Opplysningene som offentliggjøres etter første ledd, skal minst omfatte følgende:

1. det finansielle instrumentets identifikasjon,
2. prisen for den gjennomførte transaksjonen,
3. transaksjonsvolumet,
4. transaksjonstidspunktet,
5. tidspunktet da transaksjonen ble rapportert,
6. prisnoteringen for transaksjonen,
7. koden for handelsplassen der transaksjonen ble gjennomført, eller dersom transaksjonen ble gjennomført gjennom en systematisk internaliserer, koden «SI» eller eventuelt «OTC», og
8. angivelse av at transaksjonen var omfattet av særlige vilkår dersom det er relevant.

(6) En godkjent offentliggjøringsordning skal ha effektive administrative ordninger for å hindre interessekonflikter med kundene. En godkjent offentliggjøringsordning som også er en markedsoperatør eller et verdipapirforetak, skal behandle alle innsamlede opplysninger på en ikke-diskriminerende måte og ha egnede ordninger for å skille forskjellige forretningsfunksjoner.

(7) En godkjent offentliggjøringsordning skal ha pålitelige sikkerhetssystemer som er utformet for å garantere sikkerhet ved informasjonsoverføringen, redusere

risikoen for dataforfalskning og ulovlig tilgang, og for å forebygge informasjonslekkasje før offentliggjøringen. Den godkjente offentliggjøringsordningen skal ha tilstrekkelige ressurser og reservesystemer på plass, slik at tjenestene kan tilbys og opprettholdes til enhver tid.

(8) En godkjent offentliggjøringsordning skal ha systemer som effektivt kan kontrollere om handelsrapportene er fullstendige, identifisere utelatelser og åpenbare feil og anmode om at eventuelle feilaktige rapporter overføres på nytt.

(9) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 14-8 Organisatoriske krav til konsoliderte offentliggjøringsystemer

(1) Et konsolidert offentliggjøringsystem skal ha egnede retningslinjer og ordninger for å samle inn opplysningene som offentliggjøres etter artikkel 6 og 20 i verdipapirmarkedsforordningen, konsolidere dem i en kontinuerlig elektronisk datastrøm og gjøre opplysningene tilgjengelige for offentligheten så nær sanntid som teknisk mulig og på rimelige forretningsmessige vilkår. Opplysningene skal gjøres tilgjengelige på et ikke-diskriminerende grunnlag og i formater som markedsdeltakerne enkelt kan få tilgang til og bruke. Bestemmelsene i § 14-7 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende for opplysninger etter første punktum.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for opplysningene som offentliggjøres etter artikkel 10 og 21 i verdipapirmarkedsforordningen.

(3) Bestemmelsene i § 14-7 femte ledd nr. 1 til nr. 8 gjelder tilsvarende for opplysningene som offentliggjøres etter første og annet ledd. Opplysningene som offentliggjøres etter første ledd skal også, dersom det er relevant, angi at en dataalgoritme i verdipapirforetaket var ansvarlig for investeringsbeslutningen og utførelsen av transaksjonen. Opplysningene som offentliggjøres etter første ledd, skal også angi hvilket av unntakene transaksjonen var omfattet av dersom det ble gjort unntak etter artikkel 4 nr. 1 bokstav a eller b i verdipapirmarkedsforordningen fra forpliktelsen til å offentliggjøre opplysningene etter artikkel 3 nr. 1 i nevnte forordning.

(4) Bestemmelsene i § 14-7 sjette og syvende ledd om håndtering av interessekonflikter, sikkerhetssystemer mv. gjelder tilsvarende for et konsolidert offentliggjøringsystem.

(5) Et konsolidert offentliggjøringsystem skal sikre at dataene som leveres, er konsolidert fra alle regulerte markeder, multilaterale handelsfasiliteter, organiserte handelsfasiliteter og godkjente offentliggjøringsordninger, og omfatter nærmere angitte finansielle instrumenter.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 14-9 *Organisatoriske krav til godkjente rapporteringsordninger*

(1) En godkjent rapporteringsordning skal ha egne retningslinjer og ordninger for å rapportere opplysningene som kreves etter artikkel 26 i verdipapirmarkedsforordningen, snarest mulig og senest ved utgangen av første virkedag etter den dagen transaksjonen fant sted. Slike opplysninger skal rapporteres i samsvar med kravene i verdipapirmarkedsforordningen artikkel 26.

(2) Bestemmelsene i § 14-7 sjette og syvende ledd om håndtering av interessekonflikter, sikkerhetssystemer mv. gjelder tilsvarende for en godkjent rapporteringsordning.

(3) En godkjent rapporteringsordning skal ha systemer som effektivt kan kontrollere om transaksjonsrapportene er fullstendige og identifisere utelatelser og åpenbare feil som er forårsaket av verdipapirforetaket. Dersom slike feil eller utelatelser forekommer, skal rapporteringsordningen opplyse verdipapirforetaket om dem og anmode om at eventuelle feilaktige rapporter overføres på nytt.

(4) En godkjent rapporteringsordning skal ha systemer som gjør det mulig for den godkjente rapporteringsordningen å oppdage feil eller utelatelser som den selv har forårsaket, og å rette og overføre, eller eventuelt overføre på nytt, korrekte og fullstendige transaksjonsrapporter til Finanstilsynet.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 14-10 *Virksomhet i Norge fra foretak med hovedsete i en annen EØS-stat*

(1) Datarapporteringstjenester kan ytes i Norge av foretak med hovedsete i en annen EØS-stat.

(2) Foretak etter første ledd må ha tillatelse til å yte slike datarapporteringstjenester og være underlagt tilsyn i hjemstaten.

Del 6. Markedet for varederivater, utslippskvoter mv.

Kapittel 15. Fastsettelse, rapportering og håndheving av posisjongrenser

§ 15-1 *Fastsettelse av posisjongrenser*

(1) Finanstilsynet skal etablere og anvende klare kvantitative grenser for hvor stor nettoposisjon en fysisk eller juridisk person til enhver tid kan inneha i varederivater som handles på norske handelsplasser og økonomisk likeverdige OTC-kontrakter (posisjongrenser). Posisjongrensene skal etableres og anvendes for å motvirke markedsmisbruk og for å opprettholde ordnede prisdannelses- og oppgjørsvilkår.

(2) Posisjongrensene skal etableres på grunnlag av alle posisjoner som innehas av en fysisk eller juridisk person eller på dennes vegne samlet på konsernnivå.

(3) Det skal etableres posisjongrense for hvert enkelt varederivat som handles på handelsplass og økonomisk likeverdige OTC-kontrakter basert på en særskilt beregningsmetode. Beregningsmetoden anvendes for å fastsette posisjongrenser for spotmåned og for andre måneder basert på egenskaper ved derivatet og markedet for den underliggende varen.

(4) Finanstilsynet skal vurdere og eventuelt endre posisjongrenser ved vesentlige endringer i den tilgjengelige mengden underliggende vare eller antallet åpne posisjoner, eller ved annen vesentlig endring i markedet.

(5) Finanstilsynet kan i særlige tilfeller fastsette strengere posisjongrenser enn det som følger av beregningsmetoden etter tredje ledd med utfyllende forskrifter, dersom dette er objektivt begrunnet og forholdsmessig. Tilsynsmyndigheten skal ved fastsettelse av strengere posisjongrenser ta hensyn til det konkrete markedets likviditet og hvor velfungerende det er. Den strengere posisjongrensen skal offentliggjøres på Finanstilsynets nettsider og gjelder maksimalt i seks måneder fra dagen den ble offentliggjort. Den strengere posisjongrensen kan fornyes for perioder på inntil seks måneder av gangen. Dersom den strengere posisjongrensen ikke blir fornyet etter utløpet av seks månedersperioden, utløper den automatisk.

(6) Tilsynsmyndighet for handelsplass i annet EØS-land fastsetter posisjongrenser for varederivater som handles på handelsplass i vedkommende EØS-land og økonomisk likeverdige OTC-kontrakter.

(7) Når samme varederivat handles i betydelig volum på handelsplasser i flere EØS-land, fastsettes posisjongrensene av tilsynsmyndighet for handelsplassen med det største handelsvolumet i dette varederivatet (sentral tilsynsmyndighet).

(8) Ingen skal inneha posisjoner i varederivatkontrakter som overstiger posisjongrenser etablert av tilsynsmyndigheten etter første, sjette eller syvende ledd og i samsvar med direktiv 2014/65/EU artikkel 57.

(9) Ikke-finansielle foretak kan søke om unntak fra kravet etter åttende ledd for posisjoner som på en objektivt målbar måte reduserer risikoene direkte knyttet til foretakets forretningsvirksomhet. Søknaden skal rettes til tilsynsmyndigheten som har fastsatt posisjongrensen for det aktuelle derivatet.

(10) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 15-2 *Kontroll av posisjonshåndtering*

(1) Et verdipapirforetak eller en markedsoperatør som driver en handelsplass der det handles varederivater, skal foreta kontroll av posisjonshåndteringen. Som

ledd i denne kontrollen skal handelsplassen ha myndighet til å:

1. overvåke personers åpne posisjoner,
2. få tilgang til opplysninger, herunder all relevant dokumentasjon, fra personer om:
 - a) størrelsen på og formålet med en inngått posisjon eller eksponering,
 - b) reelle eller underliggende eiere,
 - c) eventuelle avtalte ordninger om samhandling,
 - d) eventuelle tilknyttede eiendeler eller forpliktelser i det underliggende markedet,
3. kreve at en person midlertidig eller varig avslutter eller reduserer en posisjon og ensidig treffe egnede tiltak for å sikre at posisjonen avsluttes eller reduseres dersom personen ikke etterkommer kravet, og
4. kreve at en person midlertidig tilbakefører likviditet til markedet til avtalt pris og i avtalt omfang for å redusere virkningen av en stor og dominerende posisjon.

(2) Verdipapirforetaket eller markedsoperatøren skal gjennomføre kontroll etter første ledd på en transparent og ikke-diskriminerende måte og gi markedsdeltakerne relevante opplysninger om kontrollen. Kontrollen skal tilpasses markedsdeltakernes art og sammensetning og deres bruk av varederivatkontrakter som er tatt opp til handel på handelsplassen.

(3) Verdipapirforetaket eller markedsoperatøren skal gi Finanstilsynet informasjon om posisjonshåndteringskontrollen for den enkelte handelsplass den driver.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 15-3 Rapportering av posisjoner

(1) Et verdipapirforetak eller en markedsoperatør som driver en handelsplass der det handles varederivater, utslippskvoter eller derivater med utslippskvoter som underliggende, skal rapportere posisjoner på følgende måte:

1. Dersom antall personer og deres åpne posisjoner overskrider en minstegrense, skal verdipapirforetaket eller markedsoperatøren offentliggjøre en ukentlig rapport om de samlede posisjonene som innehas av de forskjellige kategoriene av personer som nevnt i fjerde ledd, for de forskjellige varederivatene eller utslippskvotene eller derivater av slike som handles på deres handelsplasser. Rapporten skal angi:
 - a) antallet lange og korte posisjoner per kategori,
 - b) endringer i posisjonene siden forrige rapport,
 - c) prosentandelen av det samlede antallet åpne posisjoner for hver kategori, og
 - d) antallet personer som innehar en posisjon i hver kategori.

2. Den ukentlige rapporten skal sendes til Finanstilsynet og Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet.
3. Verdipapirforetaket eller markedsoperatøren skal minst daglig gi Finanstilsynet en fullstendig oversikt over posisjoner som innehas av alle personer på den berørte handelsplassen, herunder medlemmene og deres kunder.

(2) Et verdipapirforetak som handler varederivater, utslippskvoter eller derivater med utslippskvoter som underliggende utenfor en handelsplass, skal minst daglig gi tilsynsmyndigheten til handelsplassen der varederivatene, utslippskvotene eller derivatene med utslippskvoter som underliggende handles, en fullstendig oversikt over sine posisjoner, herunder posisjoner som innehas av kundene og kundenes kunder igjen ned til sluttkundenivå, i

1. nevnte instrumenter som handles på en handelsplass, og
2. i økonomisk likeverdige OTC-kontrakter.

(3) Medlemmer på regulert marked, deltakere på multilaterale handelsfasiliteter og kunder av organiserte handelsfasiliteter skal minst daglig rapportere følgende til verdipapirforetaket eller markedsoperatøren som driver handelsplassen:

1. opplysninger om sine egne posisjoner som innehas gjennom kontrakter som handles på denne handelsplassen, og
2. opplysninger om posisjonene som innehas av kundene og kundenes kunder ned til sluttkundenivå.

(4) Et verdipapirforetak eller en markedsoperatør som driver en handelsplass, skal klassifisere personer som innehar posisjoner i varederivater, utslippskvoter eller derivater med utslippskvoter som underliggende ut fra arten av deres hovedvirksomhet, som enten:

1. verdipapirforetak eller kredittinstitusjon,
2. investeringsfond, enten et foretak for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer etter direktiv 2009/65/EF, eller en forvalter av alternative investeringsfond etter direktiv 2011/61/EU,
3. andre finansforetak, herunder forsikringsforetak og gjenforsikringsforetak etter direktiv 2009/138/EF, og tjenestepensjonsforetak etter direktiv 2003/41/EF,
4. kommersiell aktør, eller
5. operatører med kvoteplikt etter direktiv 2003/87/EF.

(5) I rapportene nevnt i første ledd nr. 1 og oversiktene nevnt i annet ledd skal det skilles mellom posisjoner som på en objektivt målbar måte reduserer risikoene tilknyttet forretningsvirksomheten, og andre posisjoner.

(6) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 15-4 *Opplysningsplikt og pålegg*

(1) Finanstilsynet kan kreve opplysninger, herunder all relevant dokumentasjon, om størrelse og formål med posisjoner og eksponeringer som innehas gjennom varederivater, og om eventuelle eiendeler eller forpliktelser i det underliggende markedet.

(2) Finanstilsynet kan kreve at størrelsen på en posisjon reduseres til en størrelse lik eller under en posisjonsgrense etablert etter § 15-1 og utfyllende forskrifter dersom vedkommende opptrer i strid med reglene i dette kapittel med tilhørende forskrifter, eller det anses nødvendig av hensyn til å motvirke markedsmissbruk, eller opprettholde ordnede prisdannelses- og oppgjørsvilkår.

(3) Finanstilsynet kan fatte vedtak om pålegg om å avstå fra å inngå nye varederivatkontrakter dersom vedkommende opptrer i strid med reglene i dette kapittel med tilhørende forskrifter, eller det anses nødvendig av hensyn til å motvirke markedsmissbruk eller opprettholde ordnede prisdannelses- og oppgjørsvilkår.

(4) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her.

§ 15-5 *Anvendelsesområde*

(1) § 15-4 om opplysningsplikt og pålegg og § 21-4 om overtredelsesgebyr for overtredelse av § 15-1 gjelder uavhengig av om markedsaktøren er etablert eller har virksomhet i Norge, så lenge det gjelder en posisjon i et varederivat som handles på en handelsplass i Norge eller i økonomisk likeverdige OTC-kontrakter og posisjonsgrensen er etablert av Finanstilsynet etter § 15-1 og utfyllende forskrift.

(2) Posisjonsgrenser etablert av tilsynsmyndighet etter § 15-1 første, sjette og syvende ledd i samsvar med direktiv 2014/65/EU artikkel 57, skal legges til grunn ved Finanstilsynets vedtak etter verdipapirhandelloven § 15-4 om opplysningsplikt og pålegg og verdipapirhandelloven § 21-4 om overtredelsesgebyr for overtredelse av verdipapirhandelloven § 15-1.

Nåværende del 4 blir ny del 7.

I ny del 7 blir kapittel 12 til 14 nytt kapittel 16 til 18.

§ 17-2 skal lyde:

§17-2. *Nasjonalt tilsynsmyndighet*

Finanstilsynet er vedkommende myndighet etter bestemmelsene gjennomført i § 17-1 første ledd eller i forskrift gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

§ 17-3 annet ledd skal lyde:

(2) Taushetsplikten etter første ledd er ikke til hinder for utlevering av opplysninger til regulert marked som er nødvendige for at regulert marked skal kunne oppfylle sine plikter etter § 12-5.

§ 17-3 tredje ledd skal lyde:

(3) Når EFTA-domstolen behandler en sak som angår bestemmelsene gjennomført i § 17-1 første ledd eller i forskrift gitt til utfylling av disse bestemmelsene, kan enhver uten hinder av lovbestemt taushetsplikt gi domstolen de opplysninger som domstolen kan kreve i medhold av avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde og avtale mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkingsorgan og en domstol.

§ 17-6 første ledd skal lyde:

(1) Stedlig tilsyn etter EMIR artikkel 63 som gjennomført i § 17-1 første ledd, krever tillatelse fra tingretten.

§ 17-6 tredje ledd femte punktum skal lyde:

Dersom varsel om stedlig tilsyn kan unnlates etter EMIR artikkel 63 jf. § 17-1, og Finanstilsynet eller EFTAs overvåkingsorgan anmoder retten om det, skal den begjæringen retter seg mot ikke varsles om begjæringen eller beslutningen.

§ 17-7 skal lyde:

§ 17-7. *Tvangsfullbyrdelse*

Finanstilsynet fører kontroll med tvangsgrunnlagets ekthet etter bestemmelsene om tvangsfullbyrdelse i EMIR artikkel 68 nr. 4 som gjennomført i § 17-1 første ledd.

§ 18-1 skal lyde:

§ 18-1 *Anvendelsesområde*

Dette kapittelet gjelder finansielle instrumenter som nevnt i § 2-4 syvende ledd og avtaler om handel med valuta. Departementet kan i forskrift bestemme at dette kapittelet også skal gjelde avtaler om andre finansielle instrumenter.

§ 18-2 skal lyde:

§ 18-2 *Motregning*

Skriftlig avtale mellom to parter om at partenes forpliktelser etter avtaler som nevnt i § 18-1 skal motregnes til markedskurs løpende eller ved mislighold, kan gjøres gjeldende uten hinder av dekningsloven §§ 7-3 og 8-1.

Nåværende del 5 blir ny del 8.

I ny del 8 blir nåværende kapittel 15 til 17 nytt kapittel 19 til 21.

§ 19-1 annet ledd første punktum skal lyde:

Tilsyn med *virksomheten til verdipapirforetak, handelsplasser, markedsoperatører, datarapporteringsforetak* og sentrale motparter, samt med overholdelse av denne lovs bestemmelser, skal føres av Finanstilsynet.

§ 19-1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Ved mistanke om brudd på kapittel 3 eller ureglementerte markedsforhold eller ved vesentlige brudd på reglene til et regulert marked plikter det regulerte markedet og selskap i samme konsern straks å melde fra til og bistå Finanstilsynet. Opplysningene og bistanden skal gis uten kostnad for Finanstilsynet. Dersom et regulert marked har grunn til å anta at det er benyttet urimelige forretningsmetoder, opptrådt i strid med god forretnings-skikk eller for øvrig handlet i strid med bestemmelsene i denne lov, skal dette meddeles Finanstilsynet.

§ 19-2 første ledd skal lyde:

(1) Verdipapirforetak, sentrale motparter, *datarapporteringsforetak* og *markedsoperatør* plikter å gi Finanstilsynet de opplysninger som måtte bli krevet om forhold som angår dets forretning og virksomhet. Tilsvarende gjelder foretak i samme konsern. Tilsvarende gjelder også for verdipapirforetaks tilknyttede agenter. Foretaket plikter å fremvise og i tilfelle utlevere til kontroll oppgaver og lydopptak i henhold til § 9-16 første ledd nr. 8 og § 9-17 og øvrige dokumenter som angår virksomheten.

§ 19-2 syvende ledd første og annet punktum skal lyde:

Utstedere som nevnt i § 19-1 tredje ledd samt deres tillitsvalgte, ansatte og revisor plikter å gi Finanstilsynet de opplysninger om utsteders forhold som Finanstilsynet krever til gjennomføring av kontroll etter § 19-1 tredje ledd. Utstedere som nevnt i § 19-1 tredje ledd, deres tillitsvalgte, ledende ansatte og revisor skal gi melding til Finanstilsynet om finansiell rapportering fra utstederen som de anser ikke gir et rettvise bilde i overensstemmelse med det relevante regelverket for finansiell rapportering.

§ 19-2 niende ledd skal lyde:

(9) Finanstilsynet kan pålegge enhver å innhente den dokumentasjonen som tilsynet krever til gjennomføring av kontroll av at vedkommende har etterlevd bestemmelsene i EMIR som gjennomført i § 17-1 første ledd eller i forskrift gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

§ 19-3 første ledd skal lyde:

(1) Dersom Finanstilsynet har mistanke om overtredelse av kapittel 3, 4, 5, *verdipapirmarkedsforordningen* eller kapittel 9 til 15 eller forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene, kan enhver pålegges å gi de opplysninger Finanstilsynet krever, herunder fremlegge dokumenter, teknisk lagret informasjon og utskrift fra lagringsmedium.

§ 19-3 fjerde ledd skal lyde:

(4) Denne bestemmelsen gjelder selv om det er besluttet bevissikring etter § 19-5 og gis tilsvarende anvendelse der Finanstilsynet anmodes av annen statsmyndighet som fører tilsyn som nevnt i finanstilsynsloven, om å innhente opplysninger på bakgrunn av mistanke om tilsvarende overtredelse av vedkommende stats lovgivning.

§ 19-4 annet punktum skal lyde:

Ved tilsidesettelse av opplysningsplikt gjelder § 21-1.

§ 19-6 tredje ledd og nytt fjerde ledd skal lyde:

(3) Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om opplysninger som omhandler tiltak og sanksjoner for overtredelse av bestemmelser i kapittel 3, 4, 5 eller 17 i loven her, dersom offentliggjøring av opplysningene kan skape alvorlig uro på finansmarkedene eller påføre de berørte parter uforholdsmessig stor skade.

(4) Enhver som utfører arbeid eller tjeneste for Finanstilsynet eller departementet, har taushetsplikt overfor uvedkommende om identiteten til personer som har gitt meldinger, tips eller liknende opplysninger om overtredelser av loven og tilhørende forskrifter, og om andre opplysninger som kan gjøre identiteten kjent, med mindre bruk av opplysningene er nødvendig som ledd i ytterligere undersøkelser av overtredelsen eller etterfølgende rettsforfølgning av saken. Taushetsplikten etter første punktum gjelder også identiteten til den fysiske personen opplysningene gjelder. Taushetsplikten etter første og annet punktum gjelder overfor sakens parter og deres representanter.

§ 19-7 første ledd skal lyde:

(1) Finanstilsynet kan gi foretak som nevnt i § 19-1 annet ledd pålegg om retting dersom foretaket opptrer i strid med lov eller forskrift gitt med hjemmel i lov. Videre kan pålegg om retting gis til foretak som opptrer i strid med bestemmelsene i EMIR som gjennomført i § 17-1 første ledd eller forskrift gitt til utfylling av disse bestemmelsene. Pålegg om retting kan også gis dersom verdipapirforetak opptrer i strid med interne retningslinjer og instruksjoner som nevnt i § 9-16, eller *markedsoperatør* eller *datarapporteringsforetak* opptrer i strid med egne regler og forretningsvilkår. Tilsvarende gjelder dersom foretakets ledelse eller styre ikke oppfyller kravene til hederlig vandel og erfaring som fastsatt i § 9-10, § 11-7, § 14-5 eller EMIR artikkelene 26 til 50 som gjennomført i § 17-1 første ledd eller forskrift gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

§ 19-7 tredje til femte ledd skal lyde:

(3) Finanstilsynet kan forby verdipapirforetak å drive virksomhet som ikke anses tilfredsstillende regulert i lov, forskrift gitt med hjemmel i lov eller interne retningslinjer og instruksjoner som nevnt i § 9-16, når virksomheten kan påføre foretaket eller dets kunder uforvarlig stor risiko. Finanstilsynet kan også gi pålegg om at slik virksomhet bare kan finne sted på bestemte vilkår.

(4) Dersom en aksjeeier med betydelig eierandel ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket, eller en aksjeeier ikke har gitt melding til Finanstilsynet etter § 9-13 første ledd eller etter 11-10 tredje ledd, eller erverver aksjer i strid med Finanstilsynets vedtak etter § 9-13 annet ledd, § 11-10, eller § 13-3, kan Finanstilsynet gi pålegg om at stemmerettighetene knyttet til aksjene ikke kan utøves, eller at aksjene skal avhendes, etter fremgangsmåten i § 13-4.

(5) Finanstilsynet kan gi pålegg om å oppfylle opplysnings- og meldeplikt etter § 19-2 syvende ledd. Finanstilsynsloven § 10 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 19-7 åttende ledd skal lyde:

(8) Finanstilsynet kan pålegge foretak som nevnt i § 19-1 tredje ledd å innhente den dokumentasjon som Finanstilsynet krever til gjennomføring av kontroll etter § 19-1 tredje ledd. Finanstilsynsloven § 10 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 19-8 første ledd skal lyde:

(1) Departementet kan i forskrift fastsette at en klagenemnd skal avgjøre klager på vedtak etter bestemmelser gitt i medhold av § 19-1 tredje ledd.

Gjeldende § 15-9 oppheves.

§ 20-1 første ledd skal lyde:

(1) Finanstilsynet kan til statistisk bruk pålegge verdipapirforetak som yter investeringstjenester gjennom filial eller tilknyttet agent i henhold til § 9-34 første ledd nr. 2, å avgi rapporter om sin virksomhet.

§ 20-2 skal lyde:

§ 20-2 *Kontroll med foretak med hovedsete i annen stat*

(1) Etter forutgående melding til Finanstilsynet kan vedkommende myndighet i verdipapirforetakets hjemstat, i samarbeid med Finanstilsynet, foreta stedlig kontroll i filial eller tilknyttet agent etablert i henhold til § 9-34 første ledd nr. 2. Etter anmodning fra vedkommende myndighet i hjemstaten kan Finanstilsynet foreta den nevnte kontroll.

(2) Første ledd er ikke til hinder for at Finanstilsynet kan foreta den stedlige kontroll som anses nødvendig for å kontrollere at de regler som gjelder for filialens el-

ler den tilknyttede agentens virksomhet her i landet overholdes.

§ 20-3 første ledd skal lyde:

(1) Finanstilsynet skal gi verdipapirforetak som yter investeringstjenester i henhold til § 9-34 pålegg om retting, herunder opphør av virksomhet her i landet, dersom virksomheten drives i strid med lov eller forskrift.

Ny § 20-4 skal lyde:

§ 20-4 *Dokumentasjon fra norske filialer og tilknyttede agenter av foretak med hovedsete i annen EØS-stat*

Finanstilsynet skal ha tilgang til og føre tilsyn med dokumentasjon, herunder opptak av telefonsamtaler og lagring av elektronisk kommunikasjon, etter § 9-16 nr. 8 og § 9-17, foretatt av filial eller tilknyttet agent etablert i Norge etter § 9-34 første ledd nr. 2.

Ny § 20-5 skal lyde:

§ 20-5 *Tilsyn med foretak utenfor EØS*

Finanstilsynet fører tilsyn med filialer av foretak med hovedsete utenfor EØS som har tillatelse til å yte investeringstjenester eller drive investeringsvirksomhet etter § 9-36.

§ 21-1 femte ledd skal lyde:

(5) Finanstilsynet kan ilegge sentral motpart eller foretak eller personer tilknyttet sentral motpart som forsømmer sine plikter etter EMIR artikkel 4 til 13 og artikkel 26 til 54 som gjennomført i § 17-1 første ledd eller forskrift gitt til utfylling av disse bestemmelsene, en daglig mulkt som påløper inntil forholdet er rettet.

§ 21-2 første ledd skal lyde:

(1) Dersom det er oppnådd vinning ved en uaktsom eller forsettlig overtredelse av § 3-3 første ledd, § 3-4, § 3-6 første og annet ledd, § 3-7, § 3-8, § 3-9, § 3-10, § 9-8, § 10-3, § 10-4, § 10-9 til § 10-17, eller shortsalgforordningen artiklene 12 til 15 som gjennomført i § 3-14 eller forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene, kan den som vinningen er tilfalt, pålegges helt eller delvis å avstå denne. Dette gjelder også når den som vinningen tilfaller, er en annen enn lovovtrederen. Kan størrelsen av vinningen ikke godtgjøres, fastsettes beløpet skjønnsmessig.

§ 21-3 annet ledd nr. 1 skal lyde:

1. overtrer § 3-4, § 3-5, § 3-7, § 3-11, § 7-2, § 7-3, § 7-7, § 7-10, § 9-1, § 9-16 første ledd nr. 8, § 9-17, § 10-3 til § 10-5, § 11-1, § 12-2 syvende ledd, § 12-4 åttende ledd, § 13-1 første ledd, § 15-2, § 15-3, § 19-2, § 19-3, eller EMIR artiklene 4 til 13 og artiklene 26 til 54 som gjennomført i § 17-1 første ledd eller shortsalgforordningen artiklene 12 til 15 som gjennomført i § 3-14 eller forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

§ 21-3 annet ledd nr. 4 til 6 skal lyde:

4. overtrer plikten i § 9-18 til å oppbevare finansielle instrumenter og midler som tilhører investoren atskilt fra foretakets,
5. unnlater å etterkomme krav etter § 19-5 eller pålegg etter 19-7, eller
6. grovt eller gjentatte ganger overtrer § 3-6 tredje, fjerde eller sjette ledd, § 3-9, § 3-10, § 4-2, § 5-2, § 5-3 eller § 10-9 til § 10-17, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

§ 21-4 første til tredje ledd skal lyde:

(1) Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av § 3-6 tredje, fjerde og sjette ledd, § 4-2, § 4-3 eller § 4-4 første eller annet ledd, § 15-3, *verdipapirmarkedsforordningen artikkel 25 til 27* eller *shortsalgforordningen* artiklene 5 til 11 som gjennomført i § 3-14 eller EMIR artiklene 4 til 13 og artiklene 26 til 54 som gjennomført i § 17-1 første ledd eller forskrift gitt til utfylling av disse bestemmelsene, kan Finanstilsynet ilegge overtredelsesgebyr. Medvirkning kan sanksjoneres på samme måte. Det samme gjelder forsøkshandlinger, jf. straffeloven § 16.

(2) Finanstilsynet kan ilegge foretak som nevnt i § 19-1 tredje ledd overtredelsesgebyr dersom foretakets finansielle rapportering eller rapportering om betaling til myndigheter, ikke er i samsvar med lov eller forskrift når overtredelsen har skjedd forsettlig eller uaktsomt. Klage over slikt vedtak følger reglene i § 19-8.

(3) Ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelsene i §§ 5-2 eller 5-3, samt forskrifter gitt for å utfylle disse bestemmelsene, kan Finanstilsynet ilegge overtredelsesgebyr. Første ledd annet og tredje punktum gjelder tilsvarende. Dersom Finanstilsynets myndighet til å føre tilsyn med overholdelsen av §§ 5-2 og 5-3 er delegert til regulert marked i henhold til § 19-1 annet ledd, kan vedkommende regulerte marked ilegge overtredelsesgebyr etter dette ledd. Klage over vedtak av regulert marked følger *reglene i § 12-10*. Bestemmelsen i § 19-6 tredje ledd gjelder tilsvarende for regulert marked.

Nåværende del 6 blir ny del 9.

I ny del 9 blir nåværende kapittel 18 og 19 nytt kapittel

22 og 23.

§ 22-2 overskrift og første ledd skal lyde:

§ 22-2 *Videreføring av tillatelser og forskrifter mv.*

(1) Tillatelser etter lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel, og etter lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder og etter opphevede eller endrede bestemmelser i loven her, videreføres. Foretakene må innrette sin virksomhet etter bestemmelsene i loven her.

§ 22-2 femte ledd skal lyde:

(5) Forskrifter gitt i medhold av henholdsvis lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel, lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder og i medhold av opphevede eller endrede bestemmelser i loven her, videreføres og gjelder inntil noe annet er bestemt.

II

I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endringer:

§ 2-7 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) forretninger for foretakets eller kundenes regning i penge-, valuta- og verdipapirmarkedet, *herunder investeringstjenester og investeringsvirksomhet etter verdipapirhandelloven § 2-1 samt tilknyttede tjenester etter verdipapirhandelloven § 2-6,*

§ 2-8 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) forretninger for foretakets regning i penge-, valuta- og verdipapirmarkedet, *herunder investeringstjenester og investeringsvirksomhet etter verdipapirhandelloven § 2-1 samt tilknyttede tjenester etter verdipapirhandelloven § 2-6,*

III

Lov 29. juni 2007 nr. 74 om regulerte markeder oppheves.

IV

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsregler.

Tone Wilhelmsen Trøen

president